

ข้อมูลพื้นฐาน

ด้านการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดหนองคาย ปี 2566

คณะทำงานข้อมูล
ด้านการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดหนองคาย

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดหนองคาย	
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๑
๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๑
๑.๒ ลักษณะทางภูมิอากาศ	๕
๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๗
๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	๘
๒. ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๙
๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒.๒ ข้อมูลประชากร	๑๐
๓. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๑๐
๓.๑ การคมนาคมขนส่ง	๑๐
๓.๒ ข้อมูลด้านกักกันของจังหวัด	๑๑
๔. ด้านเศรษฐกิจ	๑๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย	๑๕
๑. ครุภัณฑ์เกษตรกรรมและพื้นที่การเกษตร	๑๕
๑.๑ ครุภัณฑ์เกษตรกรรม	๑๕
๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๑๕
๑.๓ ลักษณะดิน	๑๖
๒. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๘
๒.๑ ที่ดินที่นำมาปฏิรูปที่ดิน	๑๙
๒.๒ เขตพื้นที่การดำเนินการปฏิรูปที่ดินของจังหวัด	๒๐
๒.๓ สถานการณ์ด้านการจัดที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	๒๔
๒.๔ อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อสปก.)	๒๖
๒.๕ การพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

๒.๖ การวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการดำเนินงานที่ผ่านมา	๓๐
๓. โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)	๓๑
๓.๑ กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๓๑
๓.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘	๓๒
๓.๓ ที่ดินที่นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล	๓๓
๔. ด้านระบบชลประทาน	๓๖
๔.๑ พื้นที่ชลประทานของจังหวัดหนองคาย	๓๖
๔.๒ การจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	๓๗
๔.๓ แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน	๔๐
๔.๔ เทคโนโลยีการเกษตรในการจัดระบบน้ำ	๔๒
๕. สินค้าเกษตรรายสินค้าที่สำคัญของจังหวัด	๔๒
๕.๑ ข้าว	๔๓
๕.๒ ยางพารา	๔๙
๕.๓ โคเนื้อ	๕๑
๕.๔ พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์	๕๒
๕.๕ สุกกร	๕๕
๕.๖ ไข่ไก่	๕๖
๕.๗ ปลานิลกระชัง	๕๙
๕.๘ สับปะรด	๖๒
๖. สินค้าเกษตรที่มีโอกาส	๖๔
๖.๑ มะเขือเทศโรงงาน	๖๔
๖.๒ พุเรียน	๖๕
๖.๓ เงาะ	๖๕
๖.๔ โกโก้	๖๖

สารบัญ (ต่อ)

๖.๕	กล้วย	๖๗
๖.๖	มะพร้าว	๖๘
๖.๙	อะโวคาโด	๖๙
๖.๑๐	ปาล์มน้ำมัน	๗๐
๖.๑๑	มันสำปะหลัง	๗๒
๗.	การดำเนินงานด้านหม่อนไหม	๗๓
๘.	ข้อมูลด้านสหกรณ์	๗๔
๘.๑	จำนวนสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์	๗๔
๘.๒	การจัดตั้งลำดับชั้นของสหกรณ์	๗๔
๘.๓	สถานะของสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย	๗๕
๘.๔	การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	๗๖
๙.	กลุ่มเกษตรกร	๗๖
๑๐.	วิสาหกิจชุมชน	๗๗
๑๑.	การพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	๗๘
๑๒.	อาสาสมัครเกษตร	๗๙
๑๓.	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๘๐
๑๓.๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก	๘๐
๑๓.๒	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย	๘๑
๑๔.	การขับเคลื่อนงานแปลงใหญ่จังหวัดหนองคาย	๘๘
๑๕.	มาตรฐานสินค้าเกษตร	๙๓
๑๕.๑	GAP	๙๓
๑๕.๒	มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๙๓
๑๖.	สินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI : Geographical Indication)	๙๓

สารบัญ (ต่อ)

๑๗. แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตร	๙๔
๑๘. การนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตร	๙๔
๑๘.๑ การนำเข้า - ส่งออกสัตว์น้ำ	๙๕
๑๘.๒ การนำเข้า - ส่งออกสัตว์/ซากสัตว์	๙๖
๑๘.๓ การนำเข้า - ส่งออกพืช	๙๘

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๖

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาด พื้นที่

จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ระยะทางห่างจาก กรุงเทพมหานคร ประมาณ ๖๑๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๓,๐๒๖.๕๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑.๙ ล้านไร่ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๐.๕๙ ของพื้นที่ทั้งประเทศ พื้นที่มีลักษณะพิเศษทอดยาวขนานตามลำน้ำโขงติดเขตชายแดนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นระยะทาง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ เป็นคลื่นลอนลาดและเป็นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร เป็นบริเวณเทือกเขาต่างๆ ทางทิศตะวันตก จังหวัดหนองคายมีลักษณะพิเศษ คือ สภาพพื้นที่ของจังหวัดจะทอดยาวขนานไปตามลำน้ำโขงติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตลอดแนว

ตารางที่ ๑ ขนาดพื้นที่อำเภอ

อำเภอ	ขนาด (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจากจังหวัด (กม.)
เมืองหนองคาย	๖๐๗.๔๖	๒๐.๐๗	๐
ท่าบ่อ	๓๕๕.๓๑	๑๑.๗๔	๔๑
โพนพิสัย	๖๔๒.๗๔	๒๑.๒๔	๔๕
ศรีเชียงใหม่	๑๙๗.๙๖	๖.๕๔	๕๗
สังคม	๔๔๙.๗๒	๑๔.๘๖	๙๕
สระใคร	๒๑๐.๙๐	๖.๙๗	๒๗
เฝ้าไร่	๒๕๕.๙๐	๘.๔๕	๗๑
รัตนวาปี	๒๐๔.๐๑	๖.๗๔	๗๑
โพธิ์ตาก	๑๐๒.๕๓	๓.๓๙	๘๐
รวม	๓,๐๒๖.๕๓	๑๐๐.๐๐	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูลณวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

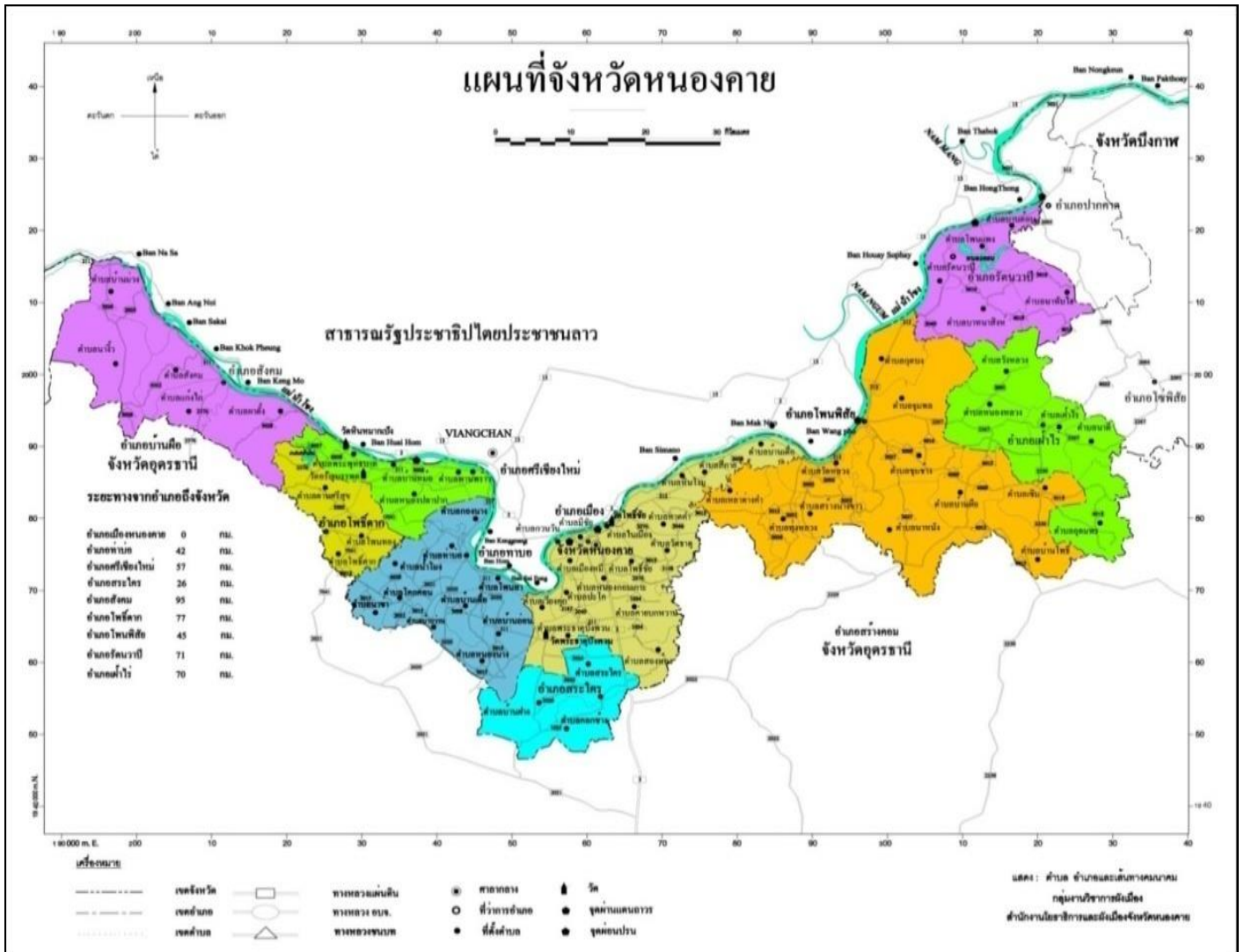
๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับกำแพงนครเวียงจันทน์ เขตเมืองหลวง ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวพรมแดน

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบ้านม่วงจังหวัดสกลนคร อำเภอเพ็ญ อำเภอสร้างคอม และอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอปากคาด และอำเภอโซ่พิสัย จังหวัด บึงกาฬ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอปากชม จังหวัดเลย

ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดหนองคาย

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย

๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดหนองคายมีภูมิประเทศเป็นภูเขา จำนวน ๑ ด้าน คือ ด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับจังหวัดเลย และสามารถแบ่งลักษณะพื้นที่ได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๓.๑) สภาพพื้นที่ราบหรือพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชันไม่เกิน ๒ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๕๐ – ๑๗๐ เมตร พบมากในบริเวณอำเภอท่าบ่อ อำเภอเมือง และอำเภอศรีเชียงใหม่ ใช้ประโยชน์ในการทำนาเป็นส่วนใหญ่

๓.๒) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๒ – ๘ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๖๐ – ๒๐๐ เมตร เป็นที่สูงชันไปจากที่ราบซึ่งใช้ทำนา ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากพืชไร่ ปลูกพืชไร่ ทำสวนผลไม้ และเป็นปศุกรรมชาติ ได้แก่ พริก กล้วยไม้ฝรั่งและปาล์มเบญจพรรณ มีอยู่เป็นแห่ง ๆ ในอำเภอ เช่น อำเภอโพนพิสัย และอำเภอสว่างแดนดิน เป็นต้น

๓.๓) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันและเนินเขา บริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชัน ๘ – ๓๐ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๐๐ – ๓๐๐ เมตร ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ธรรมชาติ ได้แก่ ป่าเต็งรังและ

ป่าเบญจพรรณ บางแห่งบุกรุกเป็นพื้นที่ทำไร่ ปศุเลี้ยงพารา ซึ่งพบในบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัดในพื้นที่อำเภอสังขม

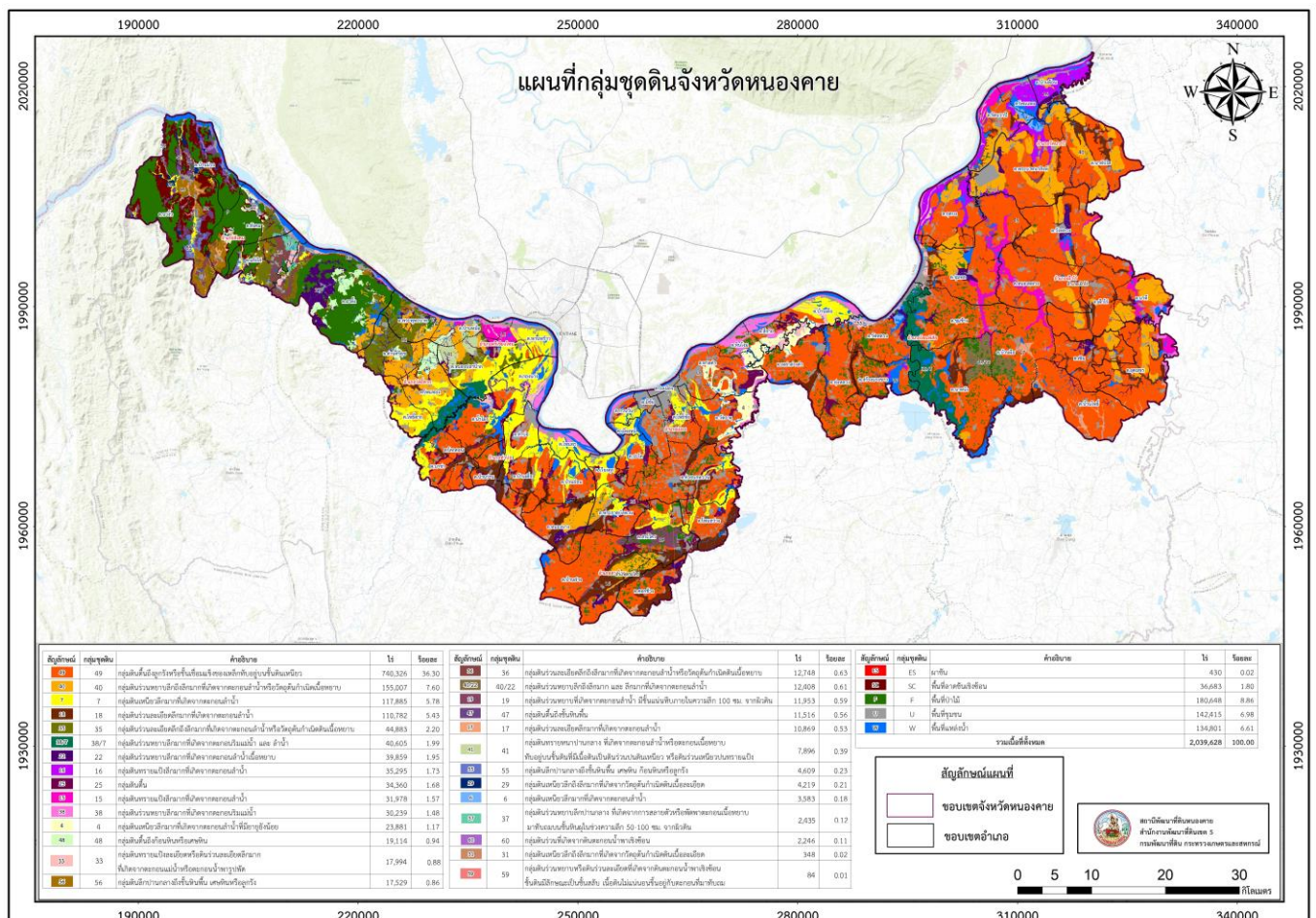
๓.๔) สภาพพื้นที่เป็นภูเขา มีความลาดชันมากกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร เป็นเทือกเขากั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดหนองคายและจังหวัดเลย

๔) ลักษณะดิน

ทรัพยากรดิน ในจังหวัดหนองคาย มี ๓๗ ชุดดิน จำแนกดังนี้

๑) พื้นที่ลุ่ม มี ๑๐ ชุดดิน ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๗ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๗ ชุดดินธวัชบุรี (Th) เป็นดินลึกมาก เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาล น้ำตาลอ่อนหรือน้ำตาลปนเทา มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓,๘๘๕ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๓๘ ของเนื้อที่ทั้งหมด

๒) พื้นที่ดอน มี ๒๗ ชุดดิน ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๔๙ ชุดดินโนนพิสัย เป็นดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรังดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาเข้ม ดินล่างตอนบน เป็นดินร่วนเหนียวปนทรายถัดไปเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวดมาก มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแก่ ส่วนดินล่างภายใน ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดมากหรือดินเหนียวปนกรวดมากถัดไปจะเป็นชั้นดินเหนียวตลอด มีสีเทาปนน้ำตาลอ่อนหรือสีเทาอ่อน มีจุดประสีแดงของศิลาแลงอ่อนและน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลือง มีเนื้อที่ประมาณ ๗๔๐,๓๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๖.๓๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด

ภาพที่ ๒ แผนที่กลุ่มชุดดินจังหวัดหนองคาย
ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดหนองคาย (มกราคม ๒๕๖๖)

การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จากข้อมูล Agri-Map (กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) พบว่า จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ ๖๕๓,๙๘๘.๙๒ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูงสำหรับการปลูกข้าว (S๑) จำนวน ๑๒๖,๒๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๑ ของพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกข้าว (S๒) จำนวน ๔๐๒,๔๒๐.๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๓ ของพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ สำหรับพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ ๓๑๗,๕๓๒.๐๗ ไร่ มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูงสำหรับการปลูกยางพารา (S๑) จำนวน ๑๖,๘๗๑.๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๑ ของพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกยางพารา (S๒) จำนวน ๑๔๕,๓๗๘.๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๘ ของพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ และพื้นที่สำหรับปลูกมันสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ ๑๔,๓๗๒.๕๗ ไร่ มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูงสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (S๑) จำนวน ๙๑.๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๔ ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่างๆ และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (S๒) จำนวน ๔,๖๙๖.๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๘ ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

ส่วนพื้นที่สำหรับปลูกอ้อยในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ ๖๐,๕๗๓.๙๓ ไร่ มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูงสำหรับการปลูกอ้อย (S๑) จำนวน ๑๘,๗๑๓.๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๙ ของพื้นที่ปลูกอ้อยในชั้นความเหมาะสมต่างๆ และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกอ้อย (S๒) จำนวน ๒๖,๘๕๕.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๐ ของพื้นที่ปลูกอ้อยในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ซึ่งจังหวัดหนองคาย มีพื้นที่การใช้ที่ดิน จำนวน ๒,๐๓๙,๖๒๘.๕๐ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาข้าว จำนวน ๗๐๖,๖๑๘.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๔ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน รองลงมา คือการปลูกไม้ยืนต้น จำนวน ๕๔๖,๐๗๒.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๗ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน เช่น ยางพารา, สัก, ยูคาลิปตัส นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชไร่ จำนวน ๑๔๙,๙๒๑.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๕ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน เช่น ข้าวโพด, มันสำปะหลัง, อ้อย, ปาล์มน้ำมัน และมีการปลูกไม้ผล จำนวน ๒๔,๗๐๑.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๘ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน เช่น ลำไย, มะม่วง, เงาะ, มะพร้าว, สับปะรด ส่วนสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีจำนวน ๒๘,๐๓๕.๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน และทุ่งหญ้าโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๗,๐๕๗.๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน และพื้นที่สำหรับพืชสวน จำนวน ๑,๒๒๙.๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ ของพื้นที่การใช้ที่ดิน (Agri-Map Online. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>)

ด้านทรัพยากรดิน จำแนกได้ดังนี้

- ดินที่ลุ่ม ๔๓๐,๖๙๔ ไร่ (๒๗.๒๗%) จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๔,๖,๗,๑๕,๑๗,๑๘,๑๙,๒๐,๒๒,๒๕
- ดินที่ดอน ๑,๑๐๐,๕๙๘ ไร่ (๖๙.๖๘%) จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๒๙,๓๑,๓๓,๓๕,๓๗,๓๘, ๔๐,๔๗, ๔๘,๔๙,๕๕,๕๖,๖๐

- ดินในพื้นที่ลาดชัน ๔๘,๑๗๒ ไร่ (๓.๐๕%) จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ SC, ES

สภาพปัญหาของดิน

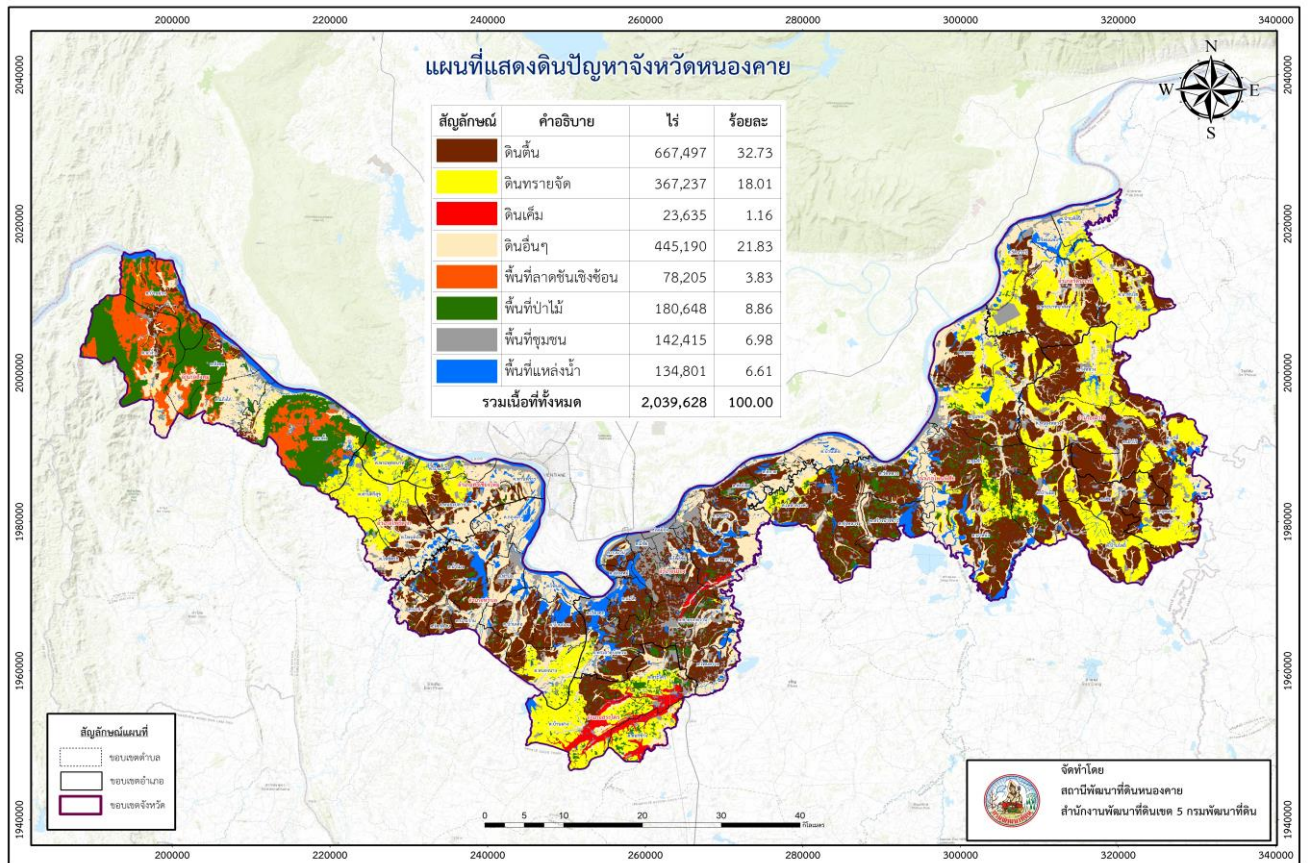
- ดินตื้น จำนวน ๖๒๑,๙๘๘ ไร่ (๕๗.๐๐%) จัดอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๒๕,๔๙ ลักษณะมีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินปะปน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการขนไซของรากพืชและการไถพรวนและการเกษตรกรรมอื่นๆ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุอาหารต่ำ เนื้อดินเหนียว มีน้อยทำให้การเกาะยึดตัวของเม็ดดินไม่ดีเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

- ดินทรายจัด จำนวน ๓๖๗,๒๓๗ ไร่ (๓๓.๖๖%) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ มีชุดดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน เนื้อดินเหนียวน้อย เป็นดินที่ไม่มีโครงสร้างมีลักษณะเป็นเม็ดเดี่ยวๆ การเกาะตัวหรือ

ยึดตัวของเม็ดดินต่ำทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินได้ง่าย บางพื้นที่ดินแน่นทึบเนื่องจากเนื้อดินเนทรายละเอียดทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของพืช มีการระบายน้ำดีเกินไปทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกพืชจำเป็นต้องมีการจัดการเป็นพิเศษกว่าดินทั่วไป

- ดินในพื้นที่ลาดชัน จำนวน ๗๘,๒๐๕ ไร่ (๗.๑๗%) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ พื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

- ดินเค็ม จำนวน ๒๓,๖๓๕ ไร่ (๒.๑๗%) กลุ่มชุดดินที่ ๒๐ เป็นบริเวณพื้นที่ดินเค็มจะมีพืชที่สามารถทนเค็มได้ดีขึ้นอยู่ ซึ่งเราสามารถบอกได้ว่าถ้ามีพืชพรรณชนิดนี้ขึ้นอยู่ในบริเวณพื้นที่นั้นๆ จะเป็นพื้นที่ดินเค็ม เช่น ชะคราม จาก แสม โกงกาง ลำแพน ลำพูน เหงือกปลาหมอ หนามแดง หญ้าทนเค็ม บางชนิด ฯลฯ บนผิวดินมักพบคราบเกลือสีขาวปรากฏอยู่บนผิวดินเป็นหย่อมๆ หรืออาจพบเนื้อดินฟุ้งกระจายเม็ดดินแตกสลายเมื่อเปียกน้ำจะพองตัว เนื่องจากดินมีเกลือโซเดียมคาร์บอเนตสูง บางแห่งเป็นดินแน่นทึบไม่มีพืชขึ้นอยู่เลย

ภาพที่ ๓ แผนที่ดินปัญหาจังหวัดหนองคาย
ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดหนองคาย (มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล ฤดูกาลของจังหวัดหนองคาย จัดอยู่ในจำพวกฝนแถบร้อนและแห้งแล้ง แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว เริ่มต้นกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวันและเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม
- ฤดูร้อน เริ่มต้นกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี
- ฤดูฝน เริ่มต้นกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม อากาศเริ่ม ชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี

๒) ปริมาณน้ำฝน

จังหวัดหนองคายมีปริมาณน้ำฝนค่าปกติคาบ ๓๐ ปี (๒๕๓๔ - ๒๕๖๓) เท่ากับ ๑,๖๗๖.๖ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒,๐๘๖.๔ มิลลิเมตร ซึ่งสูงกว่าค่าปกติร้อยละ ๒๓ จำนวนวันฝนตกคาบปกติ ๓๐ ปี เท่ากับ ๑๒๗ วัน จำนวนวันฝนตกปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑๒๖ วัน ซึ่งน้อยกว่าค่าปกติจำนวน ๑ วัน ส่งผลให้จังหวัดหนองคายมีน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตรกรรม

ตารางที่ ๒ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๕

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๕	๑,๕๒๒.๒๐
๒๕๕๖	๑,๕๒๖.๘๐
๒๕๕๗	๑,๕๘๔.๓๐
๒๕๕๘	๑,๖๙๗.๑๐
๒๕๕๙	๒,๐๓๑.๔๐
๒๕๖๐	๒,๐๘๙.๑๐
๒๕๖๑	๑,๗๘๗.๒๐
๒๕๖๒	๑,๖๐๗.๙๐
๒๕๖๓	๑,๙๕๔.๖๐
๒๕๖๔	๑,๖๖๖.๖๐
๒๕๖๕	๒,๐๘๖.๔๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด หนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓ ปริมาณฝนสะสมรายเดือนจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ปริมาณฝนสะสมรายเดือนจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕													จำนวนวัน	
เปรียบเทียบกับค่าปกติ ๓๐ ปี (๒๕๓๔-๒๕๖๓)														
ปี /เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม	
คาบ ๓๐ ปี	๑๑.๗	๒๐.๑	๔๕.๒	๗๙.๔	๒๒๙.๕	๒๕๒.๕	๓๑๖.๕	๓๔๖.๕	๒๖๑.๕	๘๘.๑	๑๖.๕	๙.๑	๑,๖๗๖.๖๐	๑๒๗
๒๕๖๓	๐	๐	๕๕.๒	๖๙.๙	๓๖๐.๒	๑๒๙.๓	๒๒๕.๗	๖๖๑.๗	๒๙๑.๔	๑๖๑	๐.๒	๐	๑,๙๕๔.๖๐	๑๑๖
๒๕๖๔	๐	๒๖.๘	๗๖.๕	๑๖๖.๖	๕๒	๓๖๗.๒	๒๗๖.๒	๑๘๑.๒	๓๘๕.๗	๑๓๔.๔	๐	๐	๑,๖๖๖.๖๐	๑๑๔
๒๕๖๕	๒๖.๒	๑๔๘.๔	๑๙๓.๓	๑๒๐.๔	๒๗๐.๔	๑๖๔.๕	๔๕๐.๙	๓๒๙.๖	๒๘๒.๑	๕๗	๔๓.๖	๐	๒,๐๘๖.๔๐	๑๒๖

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด หนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๕

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๕	๓๙.๗๐	๑๓.๗๐	๒๘.๐๑	๑๐๐.๐๐	๓๐.๐๐	๗๔.๒๓
๒๕๕๖	๔๒.๓๐	๑๐.๙๐	๒๗.๔๐	๙๘.๐๐	๒๖.๐๐	๗๒.๑๕
๒๕๕๗	๔๐.๔๐	๙.๖๐	๒๗.๗๔	๙๙.๐๐	๒๔.๐๐	๗๒.๕๗
๒๕๕๘	๓๓.๐๖	๒๓.๐๖	๒๘.๐๖	๙๙.๐๐	๒๕.๐๐	๘๗.๔๖
๒๕๕๙	๓๙.๔๑	๑๖.๗๙	๒๗.๕๔	๙๕.๖๕	๓๕.๖๘	๗๒.๐๗
๒๕๖๐	๓๔.๘๐	๑๘.๐๘	๒๗.๑๐	๙๖.๕๒	๓๖.๖๔	๗๕.๕๔
๒๕๖๑	๓๔.๘๔	๑๘.๖๐	๒๗.๑๙	๙๕.๑๐	๔๐.๑๐	๗๒.๕๖
๒๕๖๒	๓๘.๔๐	๑๗.๐๒	๒๘.๓๐	๙๕.๔๕	๓๙.๗๔	๗๐.๕๘
๒๕๖๓	๓๔.๗๗	๑๘.๖๑	๒๘.๐๒	๙๓.๖๕	๓๖.๙๐	๗๑.๐๙
๒๕๖๔	๒๖.๕๐	๑๔.๐๔	๒๘.๕๐	๙๔.๔๕	๓๗.๐๔	๗๒.๖๓
๒๕๖๕	๓๕.๖๘	๑๙.๓๔	๒๗.๘๓	๙๖.๖๗	๓๘.๖๗	๗๓.๕๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดหนองคายมีลุ่มน้ำสำคัญที่ประชาชนใช้ในการอุปโภค/บริโภคและทำการเกษตร ด้านการเกษตร การประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ จังหวัดหนองคายอยู่ในเขตลุ่มน้ำหลักคือ ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ และมีลุ่มน้ำย่อย ๘ ลุ่มน้ำ ดังนี้

- (๑) น้ำโขงสายที่ ๕ (๐๒๑๖) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๗๖๐.๘๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอสังขม
- (๒) น้ำโสม (๐๒๑๗) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๑๑๘.๙๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอสังขม
- (๓) น้ำโมง (๐๒๑๘) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๖๔๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่ อำเภอสังขม อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอท่าบ่อ
- (๔) น้ำโขงส่วนที่ ๖ (๐๒๑๙) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๕๕๓.๕ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอท่าบ่อ อำเภอสระใคร และอำเภอเมืองหนองคาย
- (๕) น้ำสวย (๐๒๒๐) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๓๓๖.๙๖ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอสระใคร อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอโพนพิสัย
- (๖) ห้วยหลวง (๐๒๒๑) เป็นลุ่มน้ำหลักมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๔๑๗.๖๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอโพนพิสัย และอำเภอเฝ้าไร่
- (๗) น้ำโขงส่วนที่ ๗ (๐๒๒๓) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๓๕๖.๙๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรัตนวาปี
- (๘) น้ำสงครามตอนบน (๐๒๒๔) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๒๗๐.๘๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรัตนวาปี

ภาพที่ ๔ ลุ่มน้ำในจังหวัดหนองคาย

ที่มา : โครงการชลประทานหนองคาย

๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ทรัพยากรดินและที่ดิน

พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน จังหวัดหนองคาย มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบที่ตอนเป็นลอนคลื่นผสมที่เนินสูงและภูเขาสูงชัน ใช้ประโยชน์ในการทำนาและปลูกพืชไร่การเกษตร ลักษณะดินเป็นดินปนทราย ตลอดชั้นดินทำให้การระบายน้ำได้ดีและการไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน มีความรวดเร็ว สภาพพื้นที่ดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชในฤดูแล้งและการปลูกข้าว จึงต้องมีการปรับปรุงโดยใช้ระบบชลประทานและการขุดบ่อน้ำ ที่ต้องมีกรรมวิธีแบบพิเศษในการรองพื้นหน้าดินทำให้การเก็บกักน้ำได้ดีขึ้น เพื่อให้การเพาะปลูกได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น จากรายงานสถิติจำนวน หมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดหนองคายที่พบปัญหาเกี่ยวกับดิน จะเห็นว่าหมู่บ้าน ที่พบปัญหาดินจืดมีจำนวนสูงที่สุด คือ ๔๗๐ หมู่บ้าน รองลงมาคือ ปัญหาดินกรวดและดินทราย จำนวน ๒๔๔ หมู่บ้าน และปัญหาที่พบต่ำที่สุดคือ ปัญหาดินพรุ จำนวน ๗ หมู่บ้าน และยังมีกรกัดเซาะพังทลายของตลิ่ง แอวบริเวณอำเภอสังคม เมืองหนองคาย ท่าบ่อ โพนพิสัย และสระใคร

๒) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดหนองคายก่อนที่จะแยกบึงกาฬ มีเนื้อที่ป่าค่อนข้างมาก เนื่องจากจังหวัดบึงกาฬ มีป่าสงวนแห่งชาติ และมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แต่เมื่อแยกจังหวัดบึงกาฬออกจากจังหวัดหนองคายแล้วสัดส่วนของป่าไม้มีแนวโน้มลดลงแต่จะมีป่าชุมชนและป่าไม้อย่างพาราเพิ่มขึ้นในอนาคต

ตารางที่ ๕ ตารางแสดงเนื้อที่ป่าจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (หน่วย : ตร.กม.)

รายละเอียด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
เนื้อที่ป่าไม้	๕,๙๑๘.๘๐	๖,๕๒๑.๙๕	๕,๔๑๘.๙๒	๔,๓๓๐.๐๗	๑,๔๔๔,๓๔๙.๓๓

ที่มา : สำนักงานป่าไม้จังหวัดหนองคาย (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดหนองคาย รวม ๓ ป่า (หน่วย : ไร่)

ชื่อป่า	ที่ตั้ง	เนื้อที่	มอบให้ ส.ป.ก.	เหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
๑. ป่าพานพร้าวและป่าแก้งไก่อ	อ.สังคม อ.ศรีเชียงใหม่ อ.โพธิ์ตาก	๓๔๒,๕๐๐.๐๐	๑๕๐,๖๙๖.๔๔	๑๙๑,๘๐๓.๕๖
๒. ป่าทุ่งหลวง	อ.โพนพิสัย	๓๙,๓๗๕.๐๐	๒๑,๙๒๑.๐๐	๑๗,๔๕๔.๐๐
๓. ป่าดงสีชมพูและป่าโพนพิสัย	อ.โพนพิสัย อ.เฝ้าไร่ อ.รัตนวาปี	๗๓๕,๖๒๕.๐๐	๗๒๔,๔๒๘.๔๗	๑๑,๑๙๖.๕๓
รวม		๑,๑๑๗,๕๐๐.๐๐	๘๙๖,๐๔๕.๙๑	๒๑๙,๔๕๔.๐๙

ที่มา : แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๕๖๕

เขตป่าไม้ถาวรของชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่
(๑) ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านหม้อ ตั้งอยู่ที่บ้านหม้อ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๕๓-๒-๒๕ ไร่

(๒) ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านยอยไฮ ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งสว่าง หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๒๔-๑-๕๐ ไร่

(๓) ป่าสักวัดช้างเผือก ตั้งอยู่บ้านศรีเชียงใหม่ หมู่ที่ ๓ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๓๔-๑-๒๕ ไร่

(๔) ป่าสักบ้านศรีเชียงใหม่ หรือป่าสักวัดสะพานทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๒-๒-๖๖ ไร่

เขตป่าไม้ถาวรของชาติทั้ง ๔ แห่ง มีพื้นที่ป่าคงเหลือในความดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้จำนวน ๑๔๔-๓-๖๖ ไร่ และอยู่ในระหว่างการขอกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าชุมชน มีป่าชุมชนจำนวน ๑๘๘ แห่งในทุกอำเภอ มีจำนวนพื้นที่รวมกัน ๑๙,๔๗๐-๐-๖๒ ไร่ โดยทับซ้อนป่าสงวนแห่งชาติ ๑๒,๘๖๗-๓-๖๗ ไร่ และอยู่นอกป่าสงวนแห่งชาติ ๖,๕๔๒ ไร่ ๙๕ ตารางวา โดยมีหนังสือสำคัญที่หลวง ๑๖๗ ไร่ (ข้อมูล ณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒. ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๗ ตารางแสดงเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/ เมือง/ ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑.เมืองหนองคาย	๖๐๗.๔๖	๒๐.๐๗	-	๑๖	๑๔๗	๑/๘	๗	-
๒.ท่าบ่อ	๓๕๕.๓๑	๑๑.๗๔	๔๑	๑๐	๙๐	๑/๓	๘	-

๓. โพนพิสัย	๖๔๒.๗๔	๒๑.๒๔	๔๕	๑๑	๑๕๙	๒	๑๐	-
๔. ศรีเชียงใหม่	๑๙๗.๙๖	๖.๕๔	๕๗	๔	๔๓	๒	๓	-
๕. สังกุม	๔๔๙.๗๒	๑๔.๘๖	๙๕	๕	๓๖	๑	๕	-
๖. สระใคร	๒๑๐.๙๐	๖.๙๗	๒๗	๓	๔๑	-	๓	-
๗. เฝ้าไร่	๒๕๕.๙๐	๘.๔๖	๗๑	๕	๗๓	๑	๔	-
๘. รัตนวาปี	๒๐๔.๐๑	๖.๗๔	๗๑	๕	๖๒	-	๕	-
๙. โพธิ์ตาก	๑๐๒.๕๓	๓.๓๙	๔๘	๓	๒๗	-	๓	-
	๓,๐๒๖.๕๓	๑๐๐.๐๐	-	๖๒	๖๗๘	๒/๑๗	๔๘	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕

๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดหนองคายมีประชากรจำนวน ๕๑๕,๗๙๕ คน สัดส่วนประชากรชายคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๕๑ ของประชากรทั้งหมด สัดส่วนประชากรหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๙ ของประชากรทั้งหมด มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๘๔,๘๗๓ ครัวเรือน

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรของจังหวัด

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
๑. เมืองหนองคาย	๗๓,๕๐๗	๗๖,๑๓๖	๑๔๙,๖๔๓	๖๑,๑๖๒
๒. ท่าบ่อ	๔๐,๒๐๖	๔๑,๘๑๕	๘๒,๐๒๑	๒๗,๗๔๐
๓. โพนพิสัย	๔๘,๗๗๓	๔๙,๓๖๒	๙๘,๑๓๕	๓๓,๗๘๐
๔. ศรีเชียงใหม่	๑๔,๖๔๗	๑๕,๑๐๘	๒๙,๗๕๕	๑๐,๔๖๓
๕. สังกุม	๑๒,๙๒๖	๑๒,๗๐๗	๒๕,๖๓๓	๘,๙๐๖
๖. สระใคร	๑๓,๓๗๐	๑๓,๒๓๑	๒๖,๖๐๑	๘,๖๙๔
๗. เฝ้าไร่	๒๕,๓๖๒	๒๕,๔๙๐	๕๐,๘๕๒	๑๕,๗๐๔
๘. รัตนวาปี	๑๘,๙๘๓	๑๘,๙๓๓	๓๗,๙๑๖	๑๓,๒๑๑
๙. โพธิ์ตาก	๗,๖๑๙	๗,๖๑๑	๑๕,๒๓๐	๕,๒๑๓
รวม	๒๕๕,๓๙๓	๒๖๐,๓๙๓	๕๑๕,๗๘๖	๑๘๔,๘๗๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๓.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดหนองคายตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพหรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ เริ่มต้นจากเขตอำเภอสระใคร (ติดต่อเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี) สิ้นสุด ณ บริเวณแยกบายพาสมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และจากแยกบายพาสมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๓ ถึงตัวเมืองหนองคาย (สี่แยกพญานาค) ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร จากสี่แยกพญานาคอำเภอเมืองหนองคาย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๒ สิ้นสุดเขตแดนจังหวัดหนองคาย ฝั่งทิศด้านตะวันออก ณ อำเภอรัตนวาปี (ติดต่อเขตอำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ) ระยะทางประมาณ

๖๗ กิโลเมตร อีกเส้นทางเริ่มต้นจากเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๑ สิ้นสุดเขตแดนจังหวัดหนองคายฝั่งด้าน ทิศตะวันตก ณ อำเภอสังขม (ติดต่อเขตอำเภอปากชมจังหวัดเลย) ระยะทางประมาณ ๑๑๒ กิโลเมตร การเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดหนองคายใช้ ๓ เส้นทางหลัก คือ

เส้นทางที่ ๑ โดยทางเครื่องบินจากสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมืองไปลงสนามบินนานาชาติอุดรธานีใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที ต่อด้วยรถยนต์จากสนามบินนานาชาติอุดรธานีถึงจังหวัดหนองคายระยะทาง ๕๓ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๔๐ นาที

เส้นทางที่ ๒ โดยทางรถยนต์เริ่มจากสถานีขนส่งหมอชิตกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดหนองคาย (แยกถนนพหลโยธินตัดกับถนนมิตรภาพ ณ อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี) รวมระยะทาง ๖๑๕ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๘-๙ ชั่วโมง

เส้นทางที่ ๓ โดยทางรถไฟเริ่มจากสถานีรถไฟหัวลำโพงกรุงเทพมหานครถึงสถานีรถไฟหนองคาย ระยะทาง ๖๕๐ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๑๒ ชั่วโมง

๓.๒ ข้อมูลด้านกักกันของจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายมีด่านชายแดน ๑ ด่าน คือ ด่านสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๑ และมีด่านท่าเรือ ๓ ด่าน คือ ท่าเรือวัดหายโศก อำเภอเมือง ท่าเรือจุดผ่อนปรนเปงจาน อ.รัตนวาปี และท่าเรือจุดผ่อนปรนบ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่ มีด่านกักกัน ๔ ด่าน ดังนี้

๑) ด่านศุลกากร ที่ตั้ง ๒๒๔ หมู่ ๒ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐

๒) ด่านตรวจพืช ที่ตั้ง สะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๑ ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น และมีสถานกักกันพืช

๓) ตรวจประมง ที่ตั้ง ๘๕ หมู่ ๒ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น และมีสถานกักกันสัตว์น้ำ

๔) ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ๖๑ หมู่ ๘ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น และมีสถานกักกันสัตว์

๔. ด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย (Gross Provincial Product : GPP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมูลค่าเพิ่ม ๔๔,๓๙๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒,๒๖๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (๔๒,๑๓๐ ล้านบาท) เป็นอันดับที่ ๕๖ ของประเทศ (ปี ๒๕๖๓ ลำดับที่ ๔๙ ของประเทศ) เป็นลำดับที่ ๑๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ รายได้ประชากรต่อคนต่อปี เท่ากับ ๙๗,๖๑๗ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้น ๕,๐๙๗ บาท เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (๙๒,๕๒๐ บาทต่อคนต่อปี)

ตารางที่ ๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย (GPP: Gross Provincial Product)

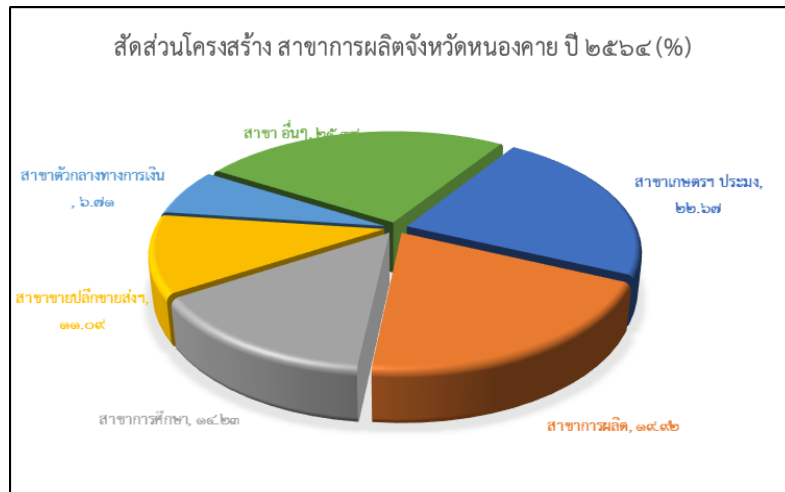
จังหวัดหนองคาย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)					โครงสร้างการผลิต
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
						๒๕๖๔ (%)
ภาคเกษตรกรรม	๙,๖๖๙	๘,๓๕๒	๘,๙๗๒	๙,๓๕๒	๑๐,๐๖๕	๒๒.๖๗
สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และประมง	๙,๖๖๙	๘,๓๕๒	๘,๙๗๒	๙,๓๕๒	๑๐,๐๖๕	๒๒.๖๗
ภาคอุตสาหกรรม	๗,๓๔๒	๗,๕๖๙	๘,๑๗๙	๘,๓๘๖	๙,๗๗๖	๒๒.๐๒
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	๓๑๑	๓๕๓	๒๙๐	๓๐๔	๒๖๑	๐.๕๙

จังหวัดหนองคาย	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)					โครงสร้างการผลิต
	๖,๔๕๖	๖,๖๘๕	๗,๓๐๑	๗,๔๗๐	๘,๘๔๖	
สาขาการผลิต						๑๙.๙๒
สาขาไฟฟ้า ก๊าซ	๔๖๐	๔๒๑	๔๗๔	๕๐๗	๕๕๒	๑.๒๔
สาขาประปา การจัดการของเสีย	๑๑๖	๑๑๑	๑๑๓	๑๐๖	๑๑๘	๐.๒๗
ภาคบริการ	๒๒,๗๙๓	๒๓,๖๕๒	๒๔,๒๕๑	๒๔,๓๙๑	๒๔,๕๕๕	๕๕.๓๑
สาขาก่อสร้าง	๑,๔๙๔	๑,๔๕๙	๑,๒๙๓	๑,๔๓๑	๑,๕๒๔	๓.๔๓
สาขาขายปลีกขายส่ง	๔,๘๒๙	๔,๕๗๙	๕,๐๗๖	๕,๐๔๖	๔,๙๒๔	๑๑.๐๙
สาขาขนส่ง	๒,๖๒๓	๑,๕๙๕	๑,๕๓๘	๑,๓๘๐	๑,๕๕๒	๓.๕๐
สาขาโรงแรมร้านอาหาร	๒๗๘	๓๑๕	๓๔๐	๒๑๓	๑๔๖	๐.๓๓
สาขาสารสนเทศและการสื่อสาร	๓๖๙	๔๓๙	๔๗๑	๔๗๕	๔๔๗	๑.๐๑
สาขาตัวกลางทางการเงิน	๒,๙๗๔	๓,๐๔๙	๓,๐๘๗	๓,๑๔๕	๒,๙๘๐	๖.๗๑
สาขาอสังหาริมทรัพย์	๑,๕๙๕	๑,๗๗๔	๑,๖๖๕	๑,๘๙๐	๑,๘๐๐	๔.๐๕
สาขาวิทยาศาสตร์	๑๖	๑๕	๒๑	๓๔	๒๓	๐.๐๕
สาขาการบริหารและสนับสนุนบริการ	๑๓๙	๑๖๗	๑๗๖	๖๙	๒๖	๐.๐๖
สาขาบริหารราชการแผ่นดิน และประกันสังคม	๑,๗๒๐	๑,๘๓๕	๑,๙๐๑	๑,๙๖๘	๒,๐๕๔	๔.๖๓
สาขาการศึกษา	๔,๗๗๐	๖,๒๓๐	๖,๒๔๖	๖,๑๕๐	๖,๓๑๖	๑๔.๒๓
สาขาสุขภาพ	๑,๔๗๕	๑,๕๘๑	๑,๘๓๘	๒,๐๓๗	๒,๒๐๓	๔.๙๖
สาขาศิลปะวัฒนธรรมบันเทิงและนันทนาการ	๘๖	๑๐๐	๑๒๐	๑๐๙	๑๓๐	๐.๒๙
สาขาบริการอื่น ๆ	๔๒๔	๕๑๕	๕๘๐	๕๔๕	๕๓๑	๐.๙๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย (GPP)	๓๙,๘๐๔	๓๙,๕๗๓	๔๑,๔๐๒	๔๒,๑๓๐	๔๔,๓๙๖	๑๐๐.๐๐
รายได้ประชากรต่อคนต่อปี (บาท)	๘๗,๑๗๖	๘๖,๗๒๑	๙๐,๘๒๐	๙๒,๕๒๐	๙๗,๖๑๗	
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๕๗	๔๕๖	๔๕๖	๔๕๕	๔๕๕	

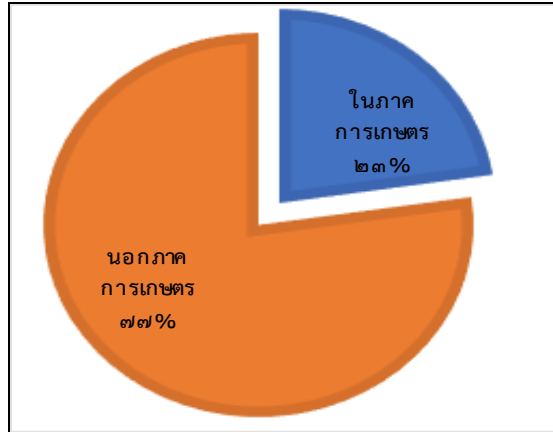
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๔ , สำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

แผนภูมิที่ ๑ แสดงสัดส่วนโครงสร้างสาขาการผลิตจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP ๒๕๖๔

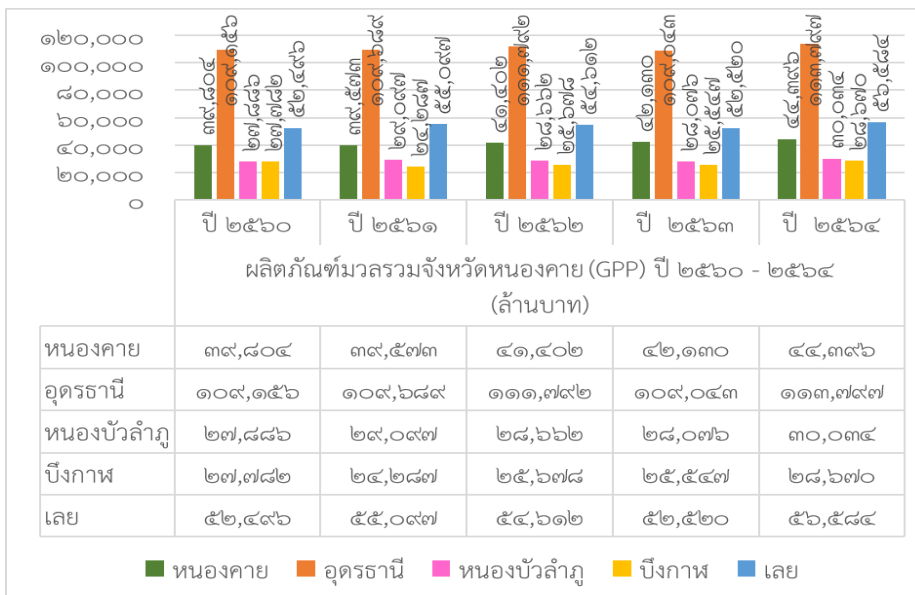
ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖

แผนภูมิที่ ๒ แสดงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP แบบ Top Down (ณ ราคาประจำปี) ๒๕๖๔ เปรียบเทียบระหว่างภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตร

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๔

แผนภูมิที่ ๓ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

๑. ครุว์เรือนเกษตรกรรมและพื้นที่การเกษตร

๑.๑ ครุว์เรือนเกษตรกรรม

เกษตรกรรมจังหวัดหนองคายมีอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๒ รองลงมาคืออายุ ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๙ ปี ส่วนอายุตั้งแต่ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๔ (ข้อมูล: สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕) สะท้อนให้เห็นว่าแรงงานภาคการเกษตรของจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่และมีสัดส่วนใกล้เคียงกันกับวัยชรา และจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมในปี ๒๕๖๕ ลดลงจากปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๐ ซึ่งการลดลงของจำนวนครุว์เรือนของเกษตรกรรมเนื่องจากในปี ๒๕๖๕ เกษตรกรไม่มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) มาตรฐานผ่อนคลายเป็นผลทำให้เกษตรกรเดินทางไปรับจ้างแรงงานต่างจังหวัดมากขึ้น และเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราไม่มาปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากราคายางพาราอยู่ในระดับที่พอใจ ทำให้เกษตรกรส่วนหนึ่งไม่มาปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพื่อรองรับรับการช่วยเหลือจากมาตรการของภาครัฐ

ตารางที่ ๑๐ จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	จำนวนครุว์เรือนทั้งหมด	จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวนครุว์เรือนเกษตร/ครุว์เรือนทั้งหมด
เมืองหนองคาย	๖๑,๑๖๒	๑๐,๗๒๒	๑๗.๕๓
ท่าบ่อ	๒๗,๗๔๐	๙,๑๕๕	๓๓.๐๐
โพนพิสัย	๓๓,๗๘๐	๑๕,๐๓๐	๔๔.๔๙
ศรีเชียงใหม่	๑๐,๔๖๓	๒,๘๕๓	๒๗.๐๑
สังคม	๘,๙๐๖	๓,๓๓๑	๓๗.๔๐
สระใคร	๘,๖๙๔	๓,๙๔๔	๔๕.๓๖
เฝ้าไร่	๑๕,๗๐๔	๖,๖๙๖	๔๒.๖๔
รัตนวาปี	๑๓,๒๑๑	๕,๘๐๗	๔๔.๐๐
โพธิ์ตาก	๕,๒๑๓	๑,๙๐๒	๓๖.๔๙
รวม	๑๘๔,๘๗๓	๕๙,๔๕๐	๓๒.๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

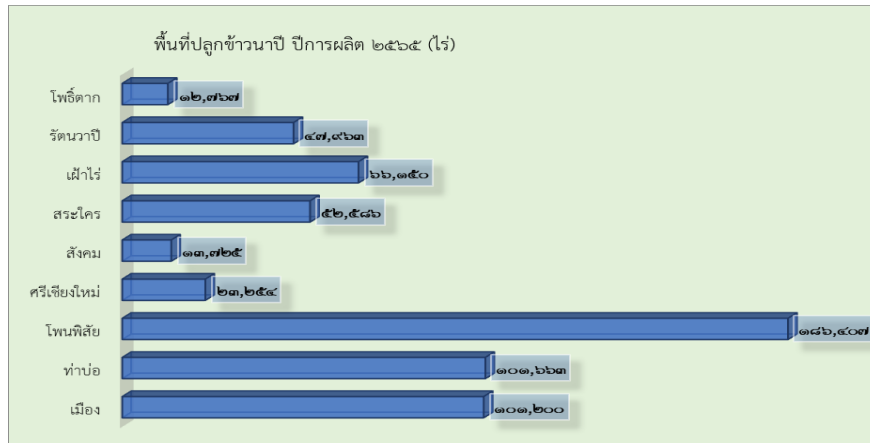
จังหวัดหนองคายมีพื้นที่การเกษตร ๑,๒๒๖,๕๒๔ ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกข้าว ร้อยละ ๔๙.๓๘ รองลงมาคือ ปลูกยางพารา ร้อยละ ๒๗.๙๗ พื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดอยู่ที่อำเภอโพนพิสัย ๑๘๖,๔๐๗ ไร่ พื้นที่ปลูกข้าว น้อยที่สุดคือ อำเภอโพธิ์ตาก พื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุดอยู่ที่อำเภอเฝ้าไร่ ๗๖,๘๗๓ ไร่ พื้นที่ปลูกยางพารา น้อยที่สุดคือ อำเภอเมืองหนองคาย การทำการเกษตรของจังหวัดหนองคายขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการเพาะปลูก เช่น อำเภอโพธิ์ตากมีสภาพเป็นที่ราบสูง เกษตรกรจึงปลูกยางพารากันเป็นจำนวนมาก ขณะที่อำเภอท่าบ่อส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานและเป็นที่ยลุ่มน้ำ เกษตรกรจึงทำการปลูกพืชผักเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลด้านการเกษตรระดับจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๔/๖๕

ที่	จำนวนอำเภอ	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)		พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ถือครองทำการเกษตร (ไร่)									พื้นที่อื่นๆ	
		ทั้งหมด	เกษตรกร		ข้าวนาปี	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	ไม้ดอก/ไม้ประดับ	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	การเกษตรอื่นๆ		รวม
(1)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)			
๑	เมือง	๖๑,๑๖๒	๑๐,๗๒๒	๓๗๙,๖๕๖	๑๐๑,๒๐๐	๒,๘๖๔	๖๑๑	๘๐๑	๓,๘๖๖	๒๓	๓,๗๑๑	๑,๒๗๕	๓๗,๕๘๑	๑๕๑,๘๗๒	๒๒๗,๗๘๔
๒	ท่าบ่อ	๒๗,๗๔๐	๙,๑๕๕	๒๒๒,๐๖๙	๑๐๑,๖๖๓	๔๑,๕๒๕	๗๑๒	๒,๔๔๔	๑๐,๐๖๐	๓	๗,๗๑๖	๒,๖๘๔	๒๖,๙๙๘	๑๙๓,๘๐๕	๒๘,๒๖๔
๓	โพนพิสัย	๓๓,๗๘๐	๑๕,๐๓๐	๔๐๑,๗๐๖	๑๘๖,๔๐๗	๙,๙๐๓	๓๐๙	๒,๗๑๙	๔,๑๓๘	๑	๗๑,๐๗๑	๗,๗๑๙	๓๙,๓๘๘	๓๒๑,๖๕๕	๘๐,๐๕๑
๔	ศรีเชียงใหม่	๑๐,๔๖๓	๒,๘๕๓	๑๒๓,๗๒๕	๒๓,๕๕๔	๖,๓๖๐	๑,๐๗๕	๑,๖๑๔	๙๑๑	๘	๑๓,๕๓๒	๒,๒๘๓	๑,๕๓๕	๕๐,๕๗๒	๗๓,๑๕๓
๕	สังคม	๘,๙๐๖	๓,๓๓๑	๒๘๑,๘๗๕	๑๓,๗๒๕	๒,๖๖๑	๘,๙๐๑	๕,๓๕๐	๒๐	๑	๗๕,๗๑๙	๒,๑๙๘	๑,๘๕๐	๑๑๐,๔๒๕	๑๗๐,๖๕๐
๖	สระใคร	๘,๖๙๔	๓,๙๔๔	๑๓๓,๘๑๙	๕๒,๕๘๖	๑,๐๓๐	๒๓๕	๕,๖๐๔	๒๐๙	๙	๔,๑๘๙	๔๔๐	๙,๘๕๗	๗๔,๑๕๙	๕๗,๖๖๐
๗	เผ่าไร่	๑๕,๗๐๔	๖,๖๙๖	๑๕๙,๙๕๐	๖๖,๑๕๐	๕๒	๙๐	๒๑๙	๓๐	-	๘๒,๕๗๖	๒,๐๗๖	๑๐๔	๑๕๑,๒๙๗	๘,๖๕๓
๘	รัตนวาปี	๑๓,๒๑๑	๕,๘๐๗	๑๒๗,๕๐๐	๔๗,๙๖๓	๑,๐๐๑	๔๒๐	๑,๕๙๘	๔๓	๒	๖๔,๗๘๘	๒,๘๑๘	๑๙๖	๑๑๘,๘๒๙	๘,๖๗๑
๙	โพนพิสัย	๕,๒๑๓	๑,๙๐๒	๖๔,๐๘๒	๑๒,๗๖๗	๒,๕๒๗	๗๔๗	๑๖,๒๒๗	๔๘	๙	๑๙,๗๖๓	๑,๗๗๗	๔๕	๕๓,๙๑๐	๑๐,๑๗๒
	รวม	๑๘๔,๘๗๓	๕๙,๔๔๐	๑,๘๙๑,๕๘๒	๖๐๕,๗๖๕	๖๗,๙๒๓	๑๓,๑๐๐	๓๖,๕๗๖	๑๙,๒๖๕	๕๖	๓๔๓,๐๖๕	๒๓,๒๗๐	๑๑๗,๕๕๙	๑,๒๒๖,๕๒๔	๖๖๕,๐๕๘
	ร้อยละ (ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด)				๔๙.๓๘	๕.๕๔	๑.๐๗	๒.๙๘	๑.๕๗	๐.๐๑	๒๗.๙๗	๑.๙๐	๙.๕๘	๑๐๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย, ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๔ พื้นที่ปลูกข้าวนาปีจังหวัดหนองคาย ปีการผลิต ๒๕๖๕ (ไร่)

ที่มา : สทนง.เกษตรจังหวัดหนองคาย ๒๕๖๕

๑.๓ ลักษณะดิน

ลักษณะกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๔๙ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๗๔๐,๓๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๖.๓๐ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย และกลุ่มชุดดินที่ ๔๐ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๑๕๕,๐๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐ ของเนื้อที่จังหวัดหนองคาย ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินต้นถึงชั้นกรวด ลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีนํ้าตาลปนเทาเข้ม ดินล่างตอนบน เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ถัดไปเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวดมาก มีสีนํ้าตาลหรือนํ้าตาลแก่ ส่วนดินล่าง ภายใน ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดมากหรือดินเหนียวปนกรวดมากถัดไปจะเป็นชั้นดินเหนียวตลอด มีสีเทาปนนํ้าตาลอ่อนหรือสีเทาอ่อน มีจุดประสีแดงของซิลิกาแลงอ่อนและนํ้าตาลแก่หรือนํ้าตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๐-๖.๕) ในดินบนและเป็นกรดจัดมากถึงเป็น

กรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ในดินล่าง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ปรี้อดินร่วนปนเหนียว ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีหรือศิลาแลงอ่อนในชั้นดินล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ส่วนใหญ่มีความลาดชัน ๒ - ๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นดินต้นถึงดินลึก มีการระบายน้ำดี ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงกรดจัด

ประเภทของดินที่มีปัญหาที่พบในจังหวัดหนองคาย

ดินที่พบโดยทั่วไปภายในจังหวัดหนองคายที่ใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร โดยปกติจะไม่สามารถกำหนดลักษณะของดินที่เป็นปัญหาได้แน่ชัด เนื่องจากปัญหาแต่ละชนิดของดินจะขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกป่า ทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นต้น การพิจารณาว่าดินบริเวณดังกล่าวมีปัญหาต่อการเกษตรหรือไม่ นั้น สามารถดูได้จากลักษณะและคุณสมบัติของดินที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ถ้าดินมีลักษณะและคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก ทั้งคุณสมบัติทางกายภาพและเคมีก็จัดเป็นดินปัญหาทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้อาจมีความรุนแรงของปัญหา มากหรือน้อยแตกต่างกัน ทรัพยากรดินที่มีปัญหาต่อการเกษตรในจังหวัดหนองคายที่พบส่วนใหญ่มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ดินต้นหรือดินลูกรัง

มีเนื้อที่ ๖๖๗,๔๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๓ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบกระจายตัวในพื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัด ได้แก่ อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอเมือง อำเภอรัตนวาปี อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอท่าบ่อ อำเภอสังคม อำเภอสระใคร อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพนพิสัย

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินต้นหรือดินลูกรัง

- (๑) เลือกชนิดพืชที่มีระบบรากสั้น เช่น ข้าว พืชไร่ ผัก
- (๒) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- (๓) ไถกลบตอซังพืช และพืชปุ๋ยสด
- (๔) ขุดหลุมปลูกให้กว้างกว่าดินธรรมดา
- (๕) ปลูกพืชและคลุมดินด้วย ฟางข้าว ใบหญ้า เพื่อรักษาความชื้นในดิน

๒) พื้นที่ลาดชันเชิงชัน

เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ ๗๘,๒๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๓ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบในพื้นที่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย และอำเภอศรีเชียงใหม่

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ลาดชันเชิงชัน

(๑) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้มาตรฐานทางการพืชและวิธีการเช่นทำแนวคันดินเป็นขั้นบันได ทำการไถพรวนปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกหญ้าแฝกขวางแนวตามขั้นบันไดดินหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่ทำลายไม้พื้นล่าง

- (๒) ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินเพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน

๓) ดินเค็ม

มีเนื้อที่ ๒๓,๖๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๖ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบในพื้นที่อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ และอำเภอสระใคร

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินเค็ม

- (๑) ใช้น้ำล้างเกลือหรือความเค็มออกจากดิน

- (๒) เลือกชนิดพืชทนเค็มที่เหมาะสม
- (๓) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- (๔) ปลูกพืชและคลุมดินด้วยพลาสติก ฟางข้าว ใบหญ้าแห้ง เพื่อรักษาความชื้นในดิน
- (๕) ไถกลบตอซังพืช และพืชปุ๋ยสด

๔) ดินทราย

มีเนื้อที่ ๓๖๗,๒๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๑ ของพื้นที่จังหวัดหนองคายพบในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอสังคม

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินทราย

- (๑) ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินแล้วไถกลบ
- (๒) การใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด
- (๓) ปลูกพืชแล้วคลุมดินด้วยพลาสติกฟางข้าว ใบหญ้าแห้ง เพื่อรักษาความชื้นในดิน
- (๔) ให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นให้น้ำแบบหยด ใช้ขวดพลาสติกเจาะรูฝังไว้ในดินใกล้ต้นพืชที่ปลูกหรือเกลลอนใส่น้ำแล้วเจาะรูให้น้ำซึมผ่านตลอดเวลา

ดินที่มีอุปสรรคต่อการปลูกพืชในจังหวัดหนองคาย ที่พบมากที่สุดคือปัญหาดินลูกรัง หรือดินตื้น ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยพบกระจายตัวอยู่ ทุกอำเภอ ดินลูกรัง มีความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำแต่ปัญหาที่พบมากในการปลูกพืชคือ การขาดน้ำในฤดูแล้งเพราะดินลูกรังจะสูญเสียน้ำในดินได้ง่าย ดังนั้นแนวทางแก้ไขเกษตรกรที่ปลูกพืชในที่ดินลูกรัง ควรมีแหล่งน้ำไว้ในแปลงด้วยเพื่อใช้ในฤดูแล้งและควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการไถกลบตอซัง การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินช่วยในการดูดซับน้ำและเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน ในกรณีที่เกษตรกรปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้นควรขุดหลุมให้กว้างเมื่อปลูกเสร็จ จะต้องคลุมโคนต้นด้วยฟางข้าวหรือเศษหญ้าแห้งเพื่อลดการสูญเสียน้ำของดิน

๒. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ปัญหาการไม่มีที่ดินทำกิน” หรือ “ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน” เป็นปัญหาสำคัญในการทำการเกษตรของหลายๆ ประเทศรวมทั้งประเทศไทย การขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้ที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรการผลิตที่สำคัญของภาคเกษตรกลายเป็นสินทรัพย์ที่ภาคการผลิตอื่นๆ ต้องการมากขึ้น รวมทั้งมีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เกษตรกรจำนวนมากสูญเสียที่ดินทำกิน บางส่วนกลายเป็นผู้เช่าที่ดิน ขณะที่บางส่วนอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อหางานทำ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาดินทำกินของเกษตรกร และหนึ่งในนั้นคือนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อรับผิดชอบนโยบายนี้โดยเฉพาะ

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดตั้งจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๘ เรียกโดยย่อว่า ส.ป.ก. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับปรับปรุง สิทธิการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การกระจายสิทธิในที่ดิน โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองหรือมีที่ดินเกินสิทธิ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดให้เกษตรกร

ผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การทำกิน และสถาบันเกษตรกรได้เข้าซื้อเช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงทรัพยากร ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่าง ๆ และการจำหน่ายผลิตให้เกิดผลดียิ่งขึ้นและให้มีการจัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การปฏิรูปที่ดิน

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกร ทำให้เกษตรกรผู้เช่าที่ดินผู้ไร้ที่ดินทำกิน และผู้ประสงค์จะเป็นเกษตรกร ได้มีโอกาสเป็นเจ้าของที่ดินหรือมีที่ดินสำหรับทำการเกษตรเป็นของตนเองอย่างถาวรต่อไป

๒) เพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกร และใช้ทรัพยากรที่ดินให้มีประสิทธิภาพด้วยการปรับปรุงปัจจัยการผลิตให้บริการด้านสินเชื่อและการตลาดเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๓) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมพัฒนาอาชีพนอกการเกษตรให้การศึกษาบริการสาธารณสุขโภชนาการเพื่อเพิ่มสวัสดิการและเสริมสร้างความเจริญในท้องถิ่นทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ประโยชน์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร สำหรับประโยชน์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ได้แก่

๑) รักษาที่ดินเพื่อการเกษตรให้เป็นของเกษตรกรโดยแท้จริง ได้รับการคุ้มครองสิทธิ และควบคุมไม่ให้มีการเปลี่ยนสิทธิการถือครองแก่ผู้อื่น ยกเว้นตกทอดทางมรดกแก่ทายาทที่เป็นเกษตรกร หรือ โอนให้แก่ ส.ป.ก. หรือสถาบันเกษตรกร

๒) เกษตรกรที่ถือครองทำกินอยู่เดิมในที่ของรัฐจะได้รับการจัดให้ทำกินในขนาดที่เหมาะสมและได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูป ซึ่งสามารถค้ำประกันเงินกู้จาก ธ.ก.ส. ได้

๓) ที่ดินได้รับการพัฒนา มีถนนหนทางแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๔) กระจายระบบผูกขาดที่ดินจากผู้มีที่ดินมากเกินไปกฎหมายกำหนดและไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตรด้วยตนเองมาจัดให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน โดยรัฐจะโอนกรรมสิทธิ์ให้เมื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกได้ชำระ ค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว เพื่อเป็นเจ้าของที่ดินตามกฎหมายและได้ใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรต่อไป

๒.๑ ที่ดินที่นำมาปฏิรูปที่ดิน ที่ดินที่นำมาปฏิรูปที่ดินแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ที่ของรัฐและที่ดินของเอกชน

๒.๑.๑ ที่ของรัฐ

ที่ของรัฐที่นำมาปฏิรูปที่ดิน มี ๔ ประเภทได้แก่

(๑) ที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ร่วมกันหรือได้เปลี่ยนสภาพไป เช่น ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ซึ่งส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการในที่ดินดังกล่าวเมื่อสภาพตำบลยั่งยืนสภาพข้อเท็จจริงในการเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนและมีความเห็นสมควรให้นำมาปฏิรูปที่ดินโดยผ่านความเห็นชอบจากอำเภอและจังหวัดแล้ว

(๒) ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่สงวนหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เช่น ที่หวงห้ามทหาร ที่ราชพัสดุซึ่งกระทรวงการคลังดูแล เมื่อได้รับความยินยอมจากทางราชการว่าไม่จำเป็นต้องใช้ที่ดินนั้นแล้ว ส.ป.ก.จะนำมาปฏิรูปที่ดิน

(๓) ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินที่ถูกทอดทิ้งกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน และที่ดินจำแนกออกจากเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีที่เป็นที่ดินแปลงค่อนข้างใหญ่ มีความเหมาะสมต่อการเกษตร และยังไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติจะพิจารณาขอให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(๔) ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรมซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒.๑.๒ ที่ดินของเอกชน ที่นำมาปฏิรูปที่ดิน ได้แก่ ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน และหนังสือรับรองการประโยชน์ เช่น น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ก และ ส.ป.ก. ได้ที่ดินนั้นมา โดยการซื้อหรือเวนคืนจากเอกชน หรือเอกชนบริจาคที่ดินนั้นให้ ส.ป.ก. เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป นอกจากนี้ที่ของเอกชนยังรวมถึงที่ดินพระราชทาน (ที่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์) อีกด้วย

๒.๒ เขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้ประกาศเขตการปฏิรูปที่ดิน ทั้ง ๙ อำเภอ ๔๖ ตำบล มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น จำนวน ๖๐๘,๐๖๙.๒๖๓ ไร่ โดยจำแนกพื้นที่ดินตามประเภทของที่ดินที่นำมาเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ๒ ประเภท คือ

๒.๒.๑ ที่ดินของรัฐ (ทั้งสิ้น ๘ อำเภอ ๓๓ ตำบล) เนื้อที่ประกาศเขต ๖๐๔,๓๔๐ ไร่ ดังนี้

(๑) ที่ดินเกษตรกรรม เนื้อที่ ส.ป.ก. ไร่ ๕๓๑,๕๕๕ ไร่ ๓๙,๑๓๖ แปลง เกษตรกร

๓๓,๕๘๘ ราย

ตารางที่ ๑๒ ที่ดินเกษตรกรรม

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก. ไร่		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๑,๖๑๕	๑,๘๗๙	๒๑,๒๘๖
๒	เฝ้าไร่	๑๘๘,๐๔๓	๑๒,๒๘๗	๑๔,๐๖๙	๑๘๙,๔๗๒
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๒,๖๕๒	๓,๐๘๒	๔๖,๖๗๕
๔	โพนพิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๙,๑๕๒	๑๐,๕๙๙	๑๘๗,๑๗๖
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๓,๖๕๔	๔,๒๗๖	๕๕,๐๑๒
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๑,๗๔๓	๒,๐๙๑	๓๒,๙๙๓
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๑๗	๑๙	๑๘๗
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๒,๔๖๘	๓,๑๒๑	๕๘,๓๙๔
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๓๓,๕๘๘	๓๙,๑๓๖	๕๓๑,๕๕๕

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ส.ป.ก.หนองคาย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น เนื้อที่ประมาณ ๕๐๗,๗๙๗ ไร่

- พื้นที่ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๙๖,๕๔๓	ไร่
- กั้นคั้นกรรมป่าไม้ (RF)	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๑๐,๐๔๐	ไร่
- ที่ดินหนังสือสำคัญตามกฎหมายที่ดิน	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๓๖,๗๘๐	ไร่
- ที่สาธารณประโยชน์	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๔,๖๘๓	ไร่
- ถนนสาธารณะ,ลำน้ำ	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๒๙,๙๖๗	ไร่
- ที่ป่าไม้, ที่ภูเขา,	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๒,๐๔๐	ไร่
- อื่นๆ (ที่ชุมชน/ที่อนุญาตฯ)	เนื้อที่ประมาณ	จำนวน	๑๓,๐๓๓	ไร่

ที่มา : ระบบจัดที่ดินออนไลน์ (ALRO Land Online) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด ๑๓,๒๔๖ ไร่ ๒๑,๕๗๖ แปลง เกษตรกร ๑๙,๖๔๔ ราย

ตารางที่ ๑๓ ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย)

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๑,๖๘๗	๑,๙๗๗	๒,๐๘๕
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๗,๓๐๐	๗,๙๐๙	๔,๐๖๔
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๑,๒๓๒	๑,๓๑๖	๙๙๘
๔	โพนพิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๓,๔๑๕	๓,๗๖๒	๒,๑๒๓
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๑,๗๗๔	๑,๙๐๖	๘๐๘
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๘๘๔	๙๗๐	๖๙๘
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๙๘๘	๑,๑๕๐	๙๙๒
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๒,๓๖๔	๒,๕๘๖	๑,๔๗๘
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๑๙,๖๔๔	๒๑,๕๗๖	๑๓,๒๔๖

(๓) รวมพื้นที่ที่ดินเกษตรกรรม และที่ดินชุมชน(ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด ๕๔๔,๘๐๑ ไร่ ๖๐,๗๑๒ แปลง เกษตรกร ๕๓,๒๓๒ ราย

ตารางที่ ๑๔ รวมพื้นที่ที่ดินเกษตรกรรม และที่ดินชุมชน(ที่อยู่อาศัย)

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๓,๓๐๒	๓,๘๕๖	๒๓,๓๗๑
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๑๙,๕๘๗	๒๑,๙๗๘	๑๙๓,๕๓๖
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๓,๘๘๔	๔,๓๙๘	๔๗,๖๗๓

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๔	โพธิ์พิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๑๒,๕๖๗	๑๔,๓๖๑	๑๔๙,๒๙๙
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๕,๔๒๘	๖,๑๘๒	๕๕,๘๒๐
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๒,๖๒๗	๓,๐๖๑	๓๓,๖๙๑
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๑,๐๐๕	๑,๑๖๙	๑,๑๗๙
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๔,๘๓๒	๕,๗๐๗	๔๐,๒๓๒
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๕๓,๒๓๒	๖๐,๗๑๒	๕๔๔,๘๐๑

(๔) ที่ดินเกษตรกรรม ที่ ส.ป.ก.หนองคายมอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑) เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด ๕๑๑,๒๕๓ ไร่ ๓๗,๙๒๔ แปลง เกษตรกร ๓๒,๖๘๓

ตารางที่ ๑๕ ที่ดินเกษตรกรรม ที่ ส.ป.ก.หนองคาย มอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑)

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	เนื้อที่ ส.ป.ก.รังวัด		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๑,๕๑๓	๑,๗๕๒	๑๘,๙๙๘
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๑๒,๐๘๒	๑๓,๘๓๐	๑๘๖,๑๗๓
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๒,๕๖๓	๒,๙๓๕	๔๔,๒๓๓
๔	โพธิ์พิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๘,๙๓๐	๑๐,๒๘๕	๑๓๙,๙๘๖
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๓,๖๓๙	๔,๒๕๕	๕๔,๗๗๓
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๑,๖๖๖	๑,๙๖๖	๓๑,๑๘๒
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	-	-	-
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๒,๒๙๐	๒,๙๐๑	๓๕,๙๐๘
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๓๒,๖๘๓	๓๗,๙๒๔	๕๑๑,๒๕๓

(๕) ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) ที่ ส.ป.ก.หนองคายมอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑) มีเนื้อที่ ๙,๘๐๑ ไร่ ๑๙,๖๘๕ แปลง เกษตรกร ๑๘,๐๑๘ ราย

ตารางที่ ๑๖ ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) ที่ ส.ป.ก.หนองคายมอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข)

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	จำนวน(ส.ป.ก. ๔-๐๑)		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๑,๔๒๘	๑,๖๗๗	๙๔๖
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๖,๖๔๘	๗,๑๒๘	๓,๐๔๖

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	จำนวน(ส.ป.ก. ๔-๐๑)		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๑,๑๒๒	๑,๑๘๙	๗๘๖
๔	โพธิ์พิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๓,๒๑๑	๓,๕๓๒	๑,๗๗๑
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๑,๗๓๓	๑,๘๖๑	๗๐๙
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๘๔๘	๙๓๒	๖๖๐
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๘๓๕	๙๗๔	๗๒๗
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๒,๑๙๒	๒,๓๙๒	๑,๑๕๖
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๑๘,๐๑๘	๑๙,๖๘๕	๙,๘๐๑

(๖) รวมพื้นที่ที่ดินเกษตรกรรม และที่ดินชุมชน(ที่อยู่อาศัย) ที่ ส.ป.ก.หนองคายมอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑) เนื้อที่ ๕๒๑,๐๕๔ ไร่ ๕๗,๖๐๙ แปลง เกษตรกร ๕๐,๗๐๑ ราย

ตารางที่ ๑๗ รวมพื้นที่ที่ดินเกษตรกรรม และที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) ที่ ส.ป.ก.หนองคายมอบ (ส.ป.ก. ๔-๐๑)

ลำดับ	อำเภอ	เนื้อที่ประกาศเขต (ไร่)	จำนวน (ส.ป.ก. ๔-๐๑)		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๒๓,๑๗๓	๒,๙๔๑	๓,๔๒๙	๑๙,๙๔๔
๒	เฝ้าไร่	๑๙๘,๐๔๓	๑๘,๗๓๐	๒๐,๙๕๘	๑๘๙,๒๑๙
๓	โพธิ์ตาก	๔๖,๙๒๑	๓,๖๘๕	๔,๑๒๔	๔๕,๐๑๙
๔	โพธิ์พิสัย	๑๘๗,๗๒๒	๑๒,๑๔๑	๑๓,๘๑๗	๑๔๑,๗๕๗
๕	รัตนวาปี	๕๖,๗๓๐	๕,๓๗๒	๖,๑๑๖	๕๕,๔๘๒
๖	ศรีเชียงใหม่	๓๑,๓๖๙	๒,๕๑๕	๒,๘๙๘	๓๑,๘๔๒
๗	ท่าบ่อ	๔,๔๘๕	๘๓๕	๙๗๔	๗๒๗
๘	สระใคร	๘๒	-	-	-
๙	สังคม	๕๕,๘๑๕	๔,๔๘๒	๕,๒๙๓	๓๗,๐๖๔
รวม		๖๐๔,๓๔๐	๕๐,๗๐๑	๕๗,๖๐๙	๕๒๑,๐๕๔

๒.๑.๒ ที่ดินเอกชน (ทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ๑๗ ตำบล) เนื้อที่ ๓,๘๐๕-๒-๖๓ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ที่ดินเอกชน (ทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ๑๗ ตำบล) เนื้อที่ ๓,๘๐๕-๒-๖๓ ไร่

ลำดับ	ประเภทที่ดิน	อำเภอ	ราย	แปลง	ไร่	งาน	วา
๑	ที่บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลฯ	๑	๑๕	๑๕	๑๕๐	๐	๐๐
๒	ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ		๒๘๑	๓๑๙	๓,๖๕๕	๒	๖๓
รวม			๒๙๖	๓๓๔	๓,๘๐๕	๒	๖๓

๒.๓. สถานการณ์ด้านการจัดที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินหนองคาย มีดังนี้

ปัจจุบันความต้องการมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองมีเพิ่มขึ้น จากปัญหาสิ่งแวดล้อมความแออัดของเมือง และภาครัฐให้การสนับสนุนเงินชดเชย หรือเงินสนับสนุนให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปลูกยางพารา หรือการทำเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ทำให้บุตร หลาน ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายมีความต้องการที่มีสิทธิในที่ดินเป็นของตนเองมากขึ้น ซึ่ง ส.ป.ก.ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดที่ดินเพื่อให้เกษตรกรได้รับสิทธิในที่ดินสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความกินดีอยู่ดี ความมั่นคงให้กับตนเอง และเพื่อคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และยังพบว่ามีประชาชนผู้ไร้ที่ดินทำกินให้ความสนใจในการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิและขอที่ดินทำกินมีจำนวนมาก

๒.๓.๑ ประเภทที่ดินของรัฐ

ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายนั้น ที่ดินของรัฐไม่มีเพียงพอที่จะนำมาจัดที่ดินให้กับเกษตรกร ผู้ที่ขึ้นทะเบียนผู้ไร้ที่ทำกิน เพราะที่ดินของรัฐที่ ส.ป.ก.หนองคาย รับมอบมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นพื้นที่ที่มีเกษตรกรทำกินอยู่ก่อนแล้วไม่ใช่ที่ดินแปลงเปล่า สำหรับการดำเนินการปฏิรูปที่ดินพื้นที่จังหวัดหนองคาย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ได้เข้าดำเนินการรังวัดที่ดิน เพื่อออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก. ๔-๐๑) จำนวน ๕๓,๒๓๒ ราย ๖๐,๗๑๒ แปลง ๕๔๔,๘๐๑ ไร่ แบ่งเป็นที่ดินเกษตรกรรม จำนวน ๓๓,๕๘๘ ราย ๓๙,๑๓๖ แปลง ๕๓๑,๕๕๕ ไร่ ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน ๑๙,๖๔๔ ราย ๒๑,๕๗๖ แปลง ๑๓,๒๔๖ ไร่ และได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) จำนวนทั้งสิ้น ๕๐,๗๐๑ ราย ๕๗,๖๐๙ แปลง ๕๒๑,๐๕๔ ไร่ ที่ดินเกษตรกรรม จำนวน ๓๒,๖๘๓ ราย ๓๗,๙๒๔ แปลง ๕๑๑,๒๕๓ ไร่ ที่ดินชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน ๑๘,๐๑๘ ราย ๑๙,๖๘๕ แปลง ๙,๘๐๑ ไร่ โดย อนาคต ส.ป.ก.ต้องทำหน้าที่คุ้มครองที่ดินเหล่านี้อย่างเข้มแข็งเพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนมือการถือครองไม่ให้ที่ดินถูกบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์

๒.๓.๒ ประเภทที่ดินเอกชน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดแนวทางการจัดซื้อที่ดินเอกชนที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว โดยใช้งบประมาณจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและจัดให้กับเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่ได้ขึ้นทะเบียนขอรับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๗๒ ง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งในการจัดซื้อที่ดินเอกชนมาเพื่อการปฏิรูปที่ดิน มีรายละเอียด ดังนี้

๑. สภาพของที่ดิน

- ๑) สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมแก่การเกษตร หรือมีแนวโน้มที่จะพัฒนาได้
  - ๒) ราคาที่ดินมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และที่ตั้งที่ดิน
  - ๓) มีเส้นทางคมนาคมเข้าออกแปลงที่ดินได้สะดวก
๒. หลักฐานประกอบคำเสนอขาย
- ๑) สำเนาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
  - ๒) สำเนาบัตรประชาชน/ทะเบียนบ้านของเจ้าของที่ดิน
  - ๓) ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ (จากสำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสาขา)
  - ๔) แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินโดยสังเขป จำนวน ๑ ชุด
  - ๕) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
  - ๖) กรณีผู้เสนอขายที่ดินเป็นนิติบุคคล ต้องยื่นหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลด้วย
๓. อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน ส.ป.ก.กำหนดซึ่งอิงราคาประเมินของกรมธนารักษ์ ดังนี้
- ๑) คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) มีอำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินต่อไร่ไม่เกินราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ในกรณีที่ต้องจัดซื้อที่ดินที่มีราคาเกินกว่าราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ให้ คปจ. พิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดินตามความจำเป็น แต่ราคาที่จะต้องไม่เกินหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์
  - ๒) กรณีที่ดินที่เสนอขาย มีราคาที่ดินต่อไร่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ให้ คปจ. ให้ความเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินพร้อมแสดงผล และนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดิน
  ๔. สถานที่ติดต่อเสนอขาย ยื่นความประสงค์ได้ที่ กลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ข้อเท็จจริง

ที่ดินเอกชนในเขตจังหวัดหนองคาย อยู่นอกเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งต้องมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเสียก่อนจึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อที่ดินได้ ในการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๑-๒ ปี อีกทั้งสภาพที่ดินที่มาเสนอขายให้ ส.ป.ก.จังหวัดหนองคายนั้น มีสภาพไม่เหมาะสม หรือมีความเหมาะสมปานกลางถึงน้อย ไม่มีแหล่งน้ำในการทำเกษตร หรือมีแต่ไม่เพียงพอ อีกทั้งด้านราคาที่ดินที่มาเสนอขายมีราคาค่อนข้างสูงอยู่ที่ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ ราคาประเมินจากกรมธนารักษ์ ประมาณ ๓๐,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ แต่มติในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ มอบอำนาจการอนุมัติวงเงินการจัดซื้อที่ดิน ดังนี้ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ในการอนุมัติให้จัดซื้อที่ดินเอกชน เพื่อนำมาปฏิรูปที่ดินนั้น ให้ซื้อได้ในราคาไม่เกิน ๑.๕ เท่าของราคาประเมินของกรมธนารักษ์ กรณีราคาที่ดินที่มีการเสนอขายเกินกว่า ๑.๕ เท่าของราคาประเมินของ

กรมธนารักษ์ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ออก.คจ.) เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ส่งผลให้การจัดซื้อที่ดินเอกชน เพื่อนำมาปฏิรูปที่ดินนั้น ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะผู้เสนอขายที่ดิน ต้องการได้เงินทันที อีกทั้งผู้เสนอขายที่ดินต้องยื่นขอสอบแนวเขตในแปลงที่ดินที่นำมาเสนอขายต่อสำนักงานที่ดินที่ที่ดินแปลงนั้นตั้งอยู่ ทำให้ผู้เสนอขายที่ดินมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นแต่ทางส.ป.ก. หนองคายก็ได้ดำเนินการเพื่อให้การจัดซื้อที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเพื่อนำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่นปิดป้ายประชาสัมพันธ์ที่หน้าว่าการอำเภอต่างๆ ในจังหวัดหนองคาย และที่หน้าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย รวมทั้งการปิดประกาศการจัดซื้อที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในสถานที่ต่างๆ ที่ทำการอำเภอทุกแห่ง สำนักงานเทศบาลทุกแห่ง ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง และที่ทำการกำนันทุกตำบลในจังหวัดหนองคาย เพื่อให้สามารถจัดซื้อที่ดินที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและจัดให้กับเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อย ไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่ได้ขึ้นทะเบียนขอรับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. โดยให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทำสัญญาเช่าซื้อกับ ส.ป.ก. มีกำหนดระยะเวลาเช่าซื้อตั้งแต่ ๕ ปี สูงสุดไม่เกิน ๒๕ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๑ บาท ต่อปี ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอน หรือตกทอดทางมรดกสิทธิ การเช่า หรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๔. อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อสปก.)

เมื่อ ส.ป.ก.หนองคาย ได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) ให้กับเกษตรกรแล้ว ยังมีหน้าที่ดูแลที่ดินและเกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ตามเงื่อนไขของกฎหมายของการปฏิรูปที่ดิน ได้แก่ การพัฒนาอาชีพทั้งนอกการเกษตร และในภาคการเกษตร การคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการประสานงาน การพัฒนากับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภารกิจดังกล่าวเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.หนองคาย ฝ่ายเดียวคงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และในปัจจุบัน ส.ป.ก.หนองคาย ได้รับมอบนโยบายให้ดำเนินงานต่างๆ ตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส.ป.ก. และจังหวัดหนองคาย อย่างเร่งด่วน ประกอบกับนโยบายรัฐบาลในการปรับลดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ลง พร้อมกับแนวทางในการพัฒนาซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก ดังนั้นเห็นสมควรให้มีการคัดเลือกผู้แทนเกษตรกรในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อสปก.) ทำหน้าที่ช่วยเหลือประสานงานด้านต่างๆ เช่นการตรวจสอบการถือครองที่ดิน งานพัฒนาอาชีพเกษตรกร และงานปฏิรูปที่ดินอื่นๆ ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารระหว่าง ส.ป.ก.หนองคาย ไปสู่ชุมชน เกษตรกร หรือจากชุมชน เกษตรกรมายัง ส.ป.ก.หนองคาย ซึ่งจะมีผลให้เกษตรกร ประชาชน องค์กร และหน่วยงานต่างๆ มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในงานปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งขยายผลการพัฒนาไปยังเกษตรกรอื่นๆ โดยการเชื่อมโยงเครือข่าย ซึ่งจะทำการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินบรรลุเจตนารมณ์ และเกิดประโยชน์กับเกษตรกร ชุมชน และภาคราชการอย่างแท้จริง

ตารางที่ ๑๙ ด้านอาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อสปก.)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	จำนวน (ราย)					รวม
			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	
๑	รัตนวาปี	พระบาทนา สิงห์		๒	๒		๑	๕
๒		นาทับไฮ	๒		๒		๒	๖
๓	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	๓	๔	๓		๒	๑๒
๔		วังหลวง	๒	๒	๓	๑	๓	๑๑
๕		อุดมพร	๒	๔	๒		๔	๑๒
๖		หนองหลวง		๓	๒		๒	๗
๗		นาดี	๒		๒		๑	๕
๘	โพนพิสัย	บ้านโพธิ์		๓	๒		๓	๘
๙		สร้างนางขาว		๒			๒	๔
๑๐		เซิม	๓	๓	๒		๒	๑๐
๑๑		ทุ่งหลวง	๒					๒
๑๒		นาหนัง	๒		๒			๔
๑๓		เหล่าต่างคำ			๑			๑
๑๔		จุมพล			๓			๓
๑๕	โพธิ์ตาก	ด่านศรีสุข				๔		๔
๑๖		โพนทอง				๒		๒
๑๗	ศรีเชียงใหม่	พระพุทบาท				๒		๒
๑๘		หนองปลาปาก				๑		๑
๑๙	สังคม	นางิ้ว				๒		๒
๒๐		สังคม	๒					๒
๒๑		ผาดั้ง	๒			๒		๔
๒๒		บ้านม่วง				๒		๒
๒๓	เมือง	หาดคำ	๒			๒		๔
๒๔		สีกาย				๒		๒
๒๕	ท่าบ่อ	ท่าบ่อ	๒					๒
รวม	๘	๒๕	๒๖	๒๓	๒๖	๒๐	๒๒	๑๑๗

ที่มา

: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๒.๕. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑) สระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน ๓,๑๓๑ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๖,๒๕๒ ไร่

ตารางที่ ๒๐ งานขุดสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปีดำเนินการ	หมายเหตุ
-------	------	-------	-----------------	-------------------	---------------------------------	-------------	----------

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปีดำเนินการ	หมายเหตุ
๑	หาดคำ	เมือง	๔	๔,๘๐๐	๘	๒๕๓๔	๑,๒๐๐ ลบ.ม.
๒	วัดธาตุ	เมือง	๕	๖,๐๐๐	๑๐		
๓	หินโงม	เมือง	๕	๖,๐๐๐	๑๐		
๔	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๒๘	๔๒,๓๗๔	๗๐		
๕	ทุ่งหลวง	โพนพิสัย	๒๐	๒๘,๕๗๐	๔๘		
๖	โพนทอง	โพธิ์ตาก	๘	๙,๖๐๐	๑๖		
๗	นาหนัง	โพนพิสัย	๘	๙,๖๐๐	๑๖	๒๕๓๖	
๘	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๓๓	๓๙,๖๐๐	๖๖	๒๕๓๗	
๙	หนองหลวง	เผ่าไร่	๔๓	๕๑,๖๐๐	๘๖		
๑๐	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๑๒	๑๔,๔๐๐	๒๔	๒๕๓๘	
๑๑	ทุ่งหลวง	โพนพิสัย	๑๙	๒๖,๐๔๘	๔๒		
๑๒	หนองหลวง	เผ่าไร่	๔๗	๕๙,๒๒๐	๙๔		๑,๒๖๐ ลบ.ม.
๑๓	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	๓๙	๔๙,๑๔๐	๗๘		
๑๔	พระพุทธรบาท	ศรีเชียงใหม่	๑๑	๑๓,๘๖๐	๒๒		
๑๕	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๑๘๓	๒๑๙,๖๐๐	๓๖๖	๒๕๓๙	
๑๖	หินโงม	เมือง	๔	๕,๐๔๐	๘		
๑๗	หาดคำ	เมือง	๙	๑๑,๓๔๐	๑๘		
๑๘	นาดี	เผ่าไร่	๑๙	๒๓,๙๔๐	๓๘		
๑๙	วังหลวง	เผ่าไร่	๓๙	๔๙,๑๔๐	๗๘		
๒๐	หนองหลวง	เผ่าไร่	๙	๑๑,๓๔๐	๑๘		
๒๑	อุดมพร	เผ่าไร่	๑๐	๑๒,๖๐๐	๒๐		
๒๒	ทุ่งหลวง	โพนพิสัย	๑๕๐	๑๘๐,๐๐๐	๓๐๐	๒๕๔๐	
๒๓	เผ่าไร่	เผ่าไร่	๑๒๐	๑๕๑,๒๐๐	๒๔๐	๒๕๔๑	
๒๔	วังหลวง	เผ่าไร่	๗๐	๘๘,๒๐๐	๑๔๐		
๒๕	หนองหลวง	เผ่าไร่	๑๐	๑๒,๖๐๐	๒๐		
๒๖	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	๑๒๘	๑๖๑,๒๘๐	๑๕๖		
๒๗	กุดบง	โพนพิสัย	๕๑	๖๔,๒๖๐	๑๐๒	๒๕๔๒	
๒๘	บ้านฝือ	โพนพิสัย	๓๗	๔๖,๖๒๐	๗๔		
๒๙	เข็ม	โพนพิสัย	๒๕๔	๓๒๐,๐๔๐	๕๐๘		
๓๐	บ้านโพธิ์	โพนพิสัย	๑๑๒	๑๔๑,๑๒๐	๒๒๔		
๓๑	จุมพล	โพนพิสัย	๕๐	๖๓,๐๐๐	๑๐๐		
๓๒	วังหลวง	เผ่าไร่	๘๕	๑๐๗,๑๐๐	๑๕๐		
๓๓	หนองหลวง	เผ่าไร่	๑	๑,๒๖๐	๒		
๓๔	อุดมพร	เผ่าไร่	๑๓๒	๑๖๖,๓๒๐	๒๖๔		
๓๕	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	๔	๕,๐๔๐	๘		

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปีดำเนินการ	หมายเหตุ
๓๖	จุมพล	โพนพิสัย	๑๒๐	๑๕๑,๒๐๐	๒๔๐	๒๕๕๓	
๓๗	ทุ่งหลวง	โพนพิสัย	๒๐	๒๕,๒๐๐	๔๐		
๓๘	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๑๗	๒๑,๔๒๐	๓๔		
๓๙	สร้างนางขาว	โพนพิสัย	๑๒๓	๑๕๔,๙๘๐	๒๔๖		
๔๐	วังหลวง	เฝ้าไร่	๒๔๕	๓๐๘,๗๐๐	๔๙๐		
๔๑	หนองหลวง	เฝ้าไร่	๑๐	๑๒,๖๐๐	๒๐		
๔๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	๑๔๕	๑๘๒,๗๐๐	๒๙๐		
๔๓	นาทับไฮ	รัตนวาปี	๑๓๐	๑๖๓,๘๐๐	๒๖๐		
๔๔	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	๕๐	๖๓,๐๐๐	๑๐๐		
๔๕	โพนทอง	โพธิ์ตาก	๔๑	๕๑,๖๖๐	๘๒		
๔๖	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	๓๙	๔๙,๑๔๐	๗๘		
๔๗	บ้านโพธิ์	โพนพิสัย	๑๓๐	๑๖๓,๘๐๐	๒๖๐	๒๕๕๔	
๔๘	ทุ่งหลวง	โพนพิสัย	๑๓๐	๑๖๓,๘๐๐	๒๖๐		
๔๙	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	๑๓๐	๑๖๓,๘๐๐	๒๖๐		
๕๐	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑๓	๓๓,๖๖๕	๕๒	๒๕๖๐	๒,๕๐๐ ลบ.ม.
๕๑	หนองหลวง	เฝ้าไร่	๔	๑๐,๒๕๖	๑๖		
๕๒	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	๑๑	๒๘,๑๗๘	๔๔		
๕๓	นาดี	เฝ้าไร่	๙	๒๓,๒๘๔	๓๖		
๕๔	อุดมพร	เฝ้าไร่	๕	๑๒,๙๐๔	๒๐		
	รวม		๓, ๑๓๑	๓,๙๘๕,๙๓๙	๖,๒๕๒		

ตารางที่ ๒๑ งานขุดลอกแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปีดำเนินการ	หมายเหตุ
๑	หาดคำ	เมือง	๓๐	๗๗,๕๓๐	๑๒๔	๒๕๓๔	
๒	วัดธาตุ	เมือง	๑๗	๑๙,๐๒๔	๓๐		
๓	หินโงม	เมือง	๑๑	๓๒,๙๑๘	๕๒		
๔	โพนทอง	โพธิ์ตาก	๒๐	๔,๔๕๐	๘		
๕	นาหนัง	โพนพิสัย	๙๒	๕๙,๒๕๐	๙๔	๒๕๓๖	
๖	เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	๒	๓,๐๐๐	๖	๒๕๓๗	
๗	หนองหลวง	เฝ้าไร่	๙	๗,๙๐๗	๑๒		

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ปริมาณ (ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปีดำเนินการ	หมายเหตุ
๘	เชิม	โพธิ์สัย	๑	๑๕๐,๐๐๐	๒๓๘	๒๕๔๔	ม.๕
๙	หนองหลวง	เฝ้าไร่	๑	๕๐,๐๐๐	๘๐		ม.๑๑
๑๐	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	๓	๒๖,๘๐๐	๔๒	๒๕๕๐	ม.๔
๑๑	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	๑	๑๐,๐๐๐	๑๖	๒๕๕๕	ม.๓
๑๒	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	๑	๔๐,๐๐๐	๖๔		ม.๒
๑๓	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	๑	๑๐,๐๐๐	๑๖		ม.๓
๑๔	อุดมพร	เฝ้าไร่	๑	๘๔,๐๐๐	๑๓๔	๒๕๕๖	ม.๑๑
๑๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	๑	๒๔,๕๐๐	๔๐	๒๕๕๘	ม.๑๑
๑๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	๑	๑๗,๖๐๐	๒๘		ม.๑๒
๑๗	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๒๗,๗๑๐	๑๖๐	๒๕๕๙	ม.๑
๑๘	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๑๕,๔๐๐	๒๕		ม.๒
๑๙	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๓๓,๐๐๐	๗๕		ม.๓
๒๐	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๑๙,๘๑๐	๑๙๐		ม.๑๑
๒๑	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๑๑,๕๐๐	๑๕๐		ม.๑๑
๒๒	วังหลวง	เฝ้าไร่	๑	๑๐,๖๐๐	๘๐		ม.๑๓
	รวม		๑๙๘	๗๓๔,๙๙๙	๑,๓๖๖		

หมายเหตุ : ใช้อัตราคิดพื้นที่การใช้ประโยชน์ตามกรมพัฒนาที่ดิน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ต่อ เนื้อที่ ๒ ไร่

๒.๖. วิเคราะห์สภาพปัญหาจากการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๖.๑ ด้านพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.หนองคาย ได้ดำเนินการงานพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินในจังหวัดหนองคาย ในด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๔ - ปัจจุบัน พบว่า ส.ป.ก.หนองคาย สามารถดำเนินการได้น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนพื้นที่และเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย เนื่องจากติดปัญหาด้านงบประมาณ บุคลากร และด้านข้อกฎหมายต่างๆ

แนวทางการแก้ไขปัญหาทางพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.หนองคาย ต้องร่วมบูรณาการการดำเนินงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แขวงทางหลวงชนบทหนองคาย รวมทั้ง อำเภอ และจังหวัด ในการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน เช่น ถนนเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำในการเกษตร เป็นต้น

๒.๖.๒ ด้านพัฒนาอาชีพเกษตรกร ส.ป.ก.หนองคาย ได้ดำเนินการงานด้านการพัฒนาเกษตรกรผ่านโครงการต่างๆ เช่น โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน, โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน, โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน, โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่, โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่, และโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งการสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรให้กับเกษตรกรในการประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

การได้ดำเนินการงานพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พบปัญหาดังนี้

๑) เกษตรกรบางรายยังไม่ได้ต้องการความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง เกษตรกรที่เข้ารับ การอบรมบางรายต้องการเพียงปัจจัยการผลิตในการสนับสนุนจากการฝึกอบรมดังกล่าว

๒) เกษตรกรสูงวัย ขาดแคลนแรงงาน และขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และเข้าไม่ถึง เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งมีราคาสูง

๓) โครงการต่างๆ ไม่ได้ริเริ่มจากเกษตรกร เกษตรกรจึงไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

๔) ที่ดินมีความเหมาะสมในการทำการเกษตรน้อย

๕) ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากใช้ประโยชน์มาเป็นเวลานานและต่อเนื่อง ขาดการ ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความเหมาะสมในการทำการเกษตร

๖) ขาดแหล่งน้ำในการทำการเกษตร

๗) ถนนเพื่อการเกษตรมีแต่ยังไม่เพียงพอ และชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ

๘) ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ

๙) เกษตรกรทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้ไม่มีรายได้เสริม

แนวทางการแก้ไขปัญหา หน่วยงานภาครัฐ ควรให้เกษตรกร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ เกษตรกรกร การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ถนนลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ตั้งแต่ กระบวนการออกแบบแนวทางการดำเนิน วิธีการดำเนินงาน เงินงบประมาณ เพราะจะทำให้เกษตรกร ชุมชน ให้การสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ เพราะบังเกิดความเป็นเจ้าของ และต้องมีการบูรณาการการทำงานในทุก ระดับ โดยรัฐสนับสนุนข้อมูล Big Data เพิ่มช่องทางการตลาดด้วยระบบ IT และสนับสนุนให้เกษตรกร สถาบัน เกษตรกรให้มีบทบาททั้งการผลิตและตลาด มีกระบวนการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานกิจกรรม โครงการ ต่างๆ อย่างจริงจัง เพื่อทบทวน หรือหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของกิจกรรม โครงการ ต่างๆ ว่ามีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อชุมชน เกษตรกร หรือไม่ จะดำเนินงานกิจกรรม โครงการ ต่อไป หรือยุติ

๓. โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

จังหวัดหนองคายมีเขตพื้นที่ คทช. จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าพานพร้าวและป่าแก้งไก่อ อยู่ใน อำเภอสั่งคม ประชาชนจำนวน ๓๘๐ ราย ครอบครองพื้นที่จำนวน ๔๕๔ แปลง เนื้อที่ ๓,๐๔๔ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตารางวา และพื้นที่นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย อยู่ในอำเภอรัตนวาปี และอำเภอโพนพิสัย ประชาชน จำนวน ๗๕ ราย ๗๕ แปลง เนื้อที่ ๒๐๙ ไร่ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ดำเนินงาน ภายใต้กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและประเภทที่ดิน ดังนี้

๓.๑ กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๓.๑.๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๓.๑.๒ นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑) การจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่

๒) ที่ดินของรัฐทุกประเภท ต้องป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(๒.๑) พื้นที่ต้นน้ำในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ ซึ่งในหลักการต้องให้ผู้บุกรุก ออกจากพื้นที่ และให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม โดยน้อมนำแนวพระราชดำริที่ เกี่ยวข้องมาปฏิบัติ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ มาพัฒนาและดูแล หมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ป่า

(๒.๒) พื้นที่กันชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ให้จัดในรูปแบบป่าชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพื้นที่ป่าสมบูรณ์ถูกบุกรุก

๓) การจัดที่ดินของรัฐให้แก่ผู้ยากไร้ ภายใต้การดำเนินงานของ คทช. ให้เป็นไปตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐ และ คทช. กำหนด เรียกชื่อว่า “การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน”

๔) แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

(๔.๑) การเร่งแก้ไขปัญหา กรณีราษฎรหรือชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน จากการอยู่อาศัย และทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยพื้นที่ดังกล่าวไม่เป็นเขตพื้นที่ต้น น้ำลำธาร หรือเขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหว ให้มีการจัดที่ดินให้ราษฎรกลุ่มนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด เพื่อแก้ไขปัญหาและลดแรงกดดัน โดยให้ราษฎรกลุ่มดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ใน รูปแบบสหกรณ์ แต่ไม่ให้กรรมสิทธิ์ เนื่องจากเป็นที่ดินของรัฐ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ ให้การสนับสนุนทางการพัฒนาอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ การกำหนดรูปแบบอาชีพ เพื่อให้ราษฎรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำ เรื่อง Zoning การเกษตร มาประกอบการพิจารณา การทำนา แปลงรวม สนับสนุนเรื่องเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย รวมถึง การจัดวางผังการใช้ประโยชน์ การจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐาน

(๔.๒) กรณีที่ราษฎรหรือชุมชนที่อยู่ในเขตต้นน้ำลำธารหรือเขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหว ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเคลื่อนย้ายให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม จะดำเนินการจัดที่ดิน ทำกินในที่ดินของรัฐที่มีความเหมาะสมภายในเขตจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง ให้อยู่เป็นกลุ่มหรือชุมชนใน รูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดโดยระหว่างการ จัดที่ดินทำกิน จะต้องชี้แจงแก่ราษฎรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดมาตรการในการเยียวยาที่เหมาะสม เพื่อให้ราษฎรเข้าร่วมดำเนินการโดยสมัครใจ

๓.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

๓.๒.๑ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้ กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช.

กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข ภายใต้ความเห็นชอบของ คทช. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเสนอ

๓.๒.๒ รับทราบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ และผลการดำเนินงานของ คทช. โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการจัดให้ชุมชนเข้าใช้ ประโยชน์ในที่ดินได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

๓.๒.๓ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แต่ไม่สามารถนำมาเรียกร้องให้รัฐออกเอกสารสิทธิ เช่น โฉนดที่ดินได้ในภายหลัง ฯลฯ

๓.๓ ที่ดินที่นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ดังนี้

๓.๓.๑ ลักษณะดิน

ที่ดินของรัฐที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำแนกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ๑) ที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง
- ๒) พื้นที่ว่างเปล่าไม่มีผู้ครอบครอง และมีศักยภาพในการจัดที่ดิน

๓.๓.๒ ประเภทดิน

ที่ดินนำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน มี ๖ ประเภท ดังนี้

- ๑) ป่าสงวนแห่งชาติ
- ๒) ป่าชายเลน
- ๓) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
- ๔) ที่ดินสาธารณประโยชน์
- ๕) ที่ราชพัสดุ
- ๖) ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมในนิคมสร้างตนเอง

การส่งเสริมอาชีพและการตลาด จังหวัดหนองคายมีการส่งเสริมอาชีพและการตลาดตามกรอบตัวชี้วัด ๖ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาที่ดิน
๒. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและปัจจัยพื้นฐาน
๓. ด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด
๔. ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม
๕. ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
๖. ด้านการส่งเสริมและการทำบัญชีครัวเรือน

การแนะนำส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ตามกรอบตัวชี้วัด ๖ ด้าน แผนงาน/โครงการ การเข้าส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดของคณะทำงานส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ปี ๒๕๖๖

ด้าน	หน่วยงานรับผิดชอบ	พื้นที่ดำเนินการ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
๑. ด้านการพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดหนองคาย	๑. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าวและป่าแก้งไก่อำเภอสว่างจังหวัดหนองคาย ๒. นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่อำเภอสว่างจังหวัดหนองคาย จำนวน ๗๐๐ ไร่ งบประมาณ ๑,๗๕๐,๐๐๐ บาท ๑๓๒ ครั้วเรือน - สนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมัก
๒. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและปัจจัยพื้นฐาน	โครงการชลประทานหนองคาย	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าพานพร้าวและป่าแก้งไก่อำเภอโพนพิสัย ๒. นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและฝายน้ำล้นพื้นที่ชลประทาน๘๔๐ ไร่ จำนวน ๖๕ ราย งบประมาณ ๓๐ ล้านบาท - สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านด่อน พื้นที่ชลประทาน ๑,๐๖๐ ไร่
๓. ด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด	๓.๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย		๑. ประสานงาน แนะนำ ส่งเสริมราษฎรเป้าหมาย ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขที่ดินของเกษตรกร รวมทั้งปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติงาน ๒. จัดประชุมคณะทำงานฯ ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพระดับจังหวัด (ม.ค.,มี.ค.,พ.ค.,ก.ค.) ๓. ส่งเสริม แนะนำ และจัดทำฐานข้อมูลสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ คทช. ๔. รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่าย งบประมาณ ตามแบบรายงานที่กำหนด (งบประมาณ ๘,๔๐๐ บาท)

๓. ด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด	๓.๒ สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย	๑. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่ อำเภอสั่งคึมจังหวัดหนองคาย ๒. นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	- ส่งเสริมการเลี้ยงแพะอย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๑๐ ไร่งบประมาณ ๗๑,๒๐๐ บาท ระยะดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
	๓.๓ สำนักงาน ประมงจังหวัดหนองคาย	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่ อำเภอสั่งคึมจังหวัดหนองคาย	- กิจกรรม ติดตาม ให้คำแนะนำการดำเนินงานต่อเนื่องจากโครงการ ปี ๒๕๖๕ พื้นที่ตำบลบ้านม่วง อำเภอสั่งคึม การเลี้ยงกบ ปลาตก ในกระชังบก จำนวน ๕๑ ไร่
	๓.๔ สำนักงาน เกษตรจังหวัดหนองคาย	-ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่ อำเภอสั่งคึมจังหวัดหนองคาย	- โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ๒๕๖๖ จำนวน ๒๕ ไร่ พื้นที่ดำเนินการ อ.สั่งคึมงบประมาณ ๗๕,๐๐๐ บาท ระยะดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน
	๓.๕ สำนักงาน พลังงานจังหวัดหนองคาย	-นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	-โครงการส่งเสริมระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน สุวิถีชีวิตที่พอเพียงพื้นที่ดำเนินการ ต.โพนแพง อ.รัตนวาปี งบประมาณ ๓๘๔,๖๐๐ บาท (ดำเนินการเสร็จแล้ว)
	๓.๖ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ หนองคาย	๑. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่ อำเภอสั่งคึมจังหวัดหนองคาย ๒. นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย	- สนับสนุนความรู้ด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม ให้กับเกษตรกรผู้ที่มีความสนใจ จำนวน ๒๐ ราย ระยะดำเนินการ ๑ ธ.ค. ๖๕- ๓๐ ก.ย.๖๖
	๔. ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย	๑. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว และป่าแก้งไก่ อำเภอสั่งคึมจังหวัดหนองคาย
๒. นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย			- สหกรณ์การเกษตรนิคมฯโพนพิสัย จำกัด สหกรณ์การเกษตรโพนพิสัย จำกัด
๕. ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	๕.๑ สำนักงาน สหกรณ์จังหวัดหนองคาย		๑. เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ ๒. เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

	๕.๒ สำนักงาน ธนาคารเพื่อ การเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร จังหวัดหนองคาย		๑. โครงการสินเชื่อสานฝัน สร้างอาชีพ ๒. โครงการสินเชื่อธุรกิจชุมชนสร้างไทย
	๕.๓ สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด หนองคาย		๑. เงินกองทุนบทบาทสตรี ๒. เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ๓. เงินกองทุนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
	๕.๔ สำนักงาน พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของ มนุษย์ จังหวัด หนองคาย		๑. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ ๒. กองทุนผู้สูงอายุ
๖. ด้านการส่งเสริมและ การทำบัญชีครัวเรือน	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์หนองคาย		ไม่มีงบประมาณ

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๔. ด้านระบบชลประทาน

๔.๑ พื้นที่ชลประทานจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายมีหน่วยงานสังกัดกรมชลประทาน จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ โครงการชลประทานหนองคาย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง และสำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๑๐ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ในเขตชลประทานรวม ๓๒๐,๒๗๗ ไร่ มีพื้นที่รับประโยชน์ ๑๘๙,๔๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๔ ของพื้นที่การเกษตร รายละเอียดดังนี้

๑. โครงการชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๕๖,๐๐๐ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๒๓,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย

- ปตร.ห้วยหลวง บ.ดอนคง ต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย มีพื้นที่รับประโยชน์ ๒๓,๐๐๐ ไร่
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง บ.น้ำโมง ต.ท่าบ่อ อ.ท่าบ่อ มีพื้นที่ชลประทาน ๕๖,๐๐๐ ไร่

๒. โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๖ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๗,๑๓๕ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๕๐๐ ไร่ ประกอบด้วย

- อ่างฯห้วยบังพวน บ.ดงนาคำ ต.หนองนาง อ.ท่าบ่อ มีพื้นที่ชลประทาน ๙,๘๖๐ ไร่
- อ่างฯหนองสองห้อง บ.หนองสองห้อง ต.ค่ายบกหวาน อ.เมือง มีพื้นที่ชลประทาน ๓๗๕ ไร่
- อ่างฯห้วยเปลงเือง บ.อ่างเก็บน้ำ ต.จุมพล อ.โพนพิสัย มีพื้นที่ชลประทาน ๓,๐๐๐ ไร่
- อ่างฯห้วยทอน(ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.บางกอกน้อย ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก

มีพื้นที่ชลประทาน ๒,๘๐๐ ไร่

- อ่างฯห้วยหินแก้ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.ดอนขุ่น ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก มีพื้นที่ชลประทาน ๑,๑๐๐ ไร่

- อ่างฯห้วยไฮ (พรต.) บ้านห้วยหินขาว ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก มีพื้นที่ - ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๕๐๐ ไร่

๓. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทอ่างเก็บน้ำ) ๓ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๓,๕๐๐ ไร่ ดังนี้

- อ่างห้วยหินสั่ว (พรต.) บ้านไทยเจริญ ต.พระพุทธรบาท อ.ศรีเชียงใหม่ พื้นที่ชลประทาน ๑,๐๐๐ ไร่
- อ่างฯ วัดอรุณบรรพต (พรต.) บ้านหม้อ ต.บ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่ (สำหรับอุปโภค บริโภค)
- อ่างฯ ห้วยหินมุก (kfw) บ้านต่างคำ ต.ต่างคำ อ.โพนพิสัย พื้นที่ชลประทาน ๒,๕๐๐ ไร่

๔. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทอ่างเก็บน้ำ, ถ้ำยโอน) จำนวน ๔๔ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๑๕,๑๖๐ ไร่

๕. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทฝายทดน้ำ) จำนวน ๖ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๔,๔๘๒ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๓,๕๐๐ ไร่ ดังนี้

๖. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทฝายทดน้ำ, ถ้ำยโอน) จำนวน ๕๕ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๒๙,๓๖๐ ไร่

๗. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทปตร./ทรบ.) จำนวน ๗ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๕๐,๑๖๖ ไร่

๘. พังกั้นน้ำโขงและท่อทิ้งน้ำป่า จำนวน ๑ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๔๙,๖๖๖ ไร่

๙. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ (ถ้ำยโอน) จำนวน ๑๑๒ สถานี พื้นที่ชลประทาน ๒๓๙,๑๖๐ ไร่

๑๐. การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ (ถ้ำยโอน) ๑๘๓ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๑๓,๐๖๖ ไร่

พื้นที่ชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง

พื้นที่ชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง มีพื้นที่รวม ๕๖,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๖ พื้นที่ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ประกอบด้วย

- ประเภทอ่างเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ปริมาณเก็บกัก ๑๔.๓๖ ล้าน ลบ.ม.
- ประเภท ปตร.ห้วยลาน จำนวน ๑ แห่ง
- ประเภทสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๙ แห่ง

สภาพปัญหาด้านการชลประทานในเขตส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง

สภาพพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ มักเกิดปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน การเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งไม่เพียงพอ เนื่องจากพื้นที่อ่างเก็บน้ำน้อย ประชาชนไม่ยินยอมขายที่ดินให้กรมชลประทาน

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗,๒๓๘ ไร่ ทำให้มีน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตรกรรมในเขตชลประทาน

ตารางที่ ๒๓ พื้นที่ชลประทาน ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ปี	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
๒๕๖๓	๓๑๑,๑๔๙	๑๘๐,๓๐๘
๒๕๖๔	๓๑๔,๐๓๙	๑๘๘,๓๔๘
๒๕๖๕	๓๒๑,๒๗๗	๑๘๙,๔๑๙

ที่มา : โครงการชลประทานหนองคาย

๔.๒ การจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๕๘ สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดมีภารกิจในการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะขยายเขตจัดรูปที่ดิน เขตจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและแผนปรับปรุงจัดรูปที่ดิน การจัดรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดหนองคาย เนื้อที่รวม ๑๓,๗๗๙ ไร่ เกษตรกร ๑,๓๑๓ ราย จำนวน ๑,๖๐๗ แปลง และการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม เนื้อที่ ๒,๑๘๑ ไร่ เกษตรกร ๒๓๐ ราย จำนวน ๑,๖๔๗ แปลง

ตารางที่ ๒๔ ผลการดำเนินงานตามแผนงานการจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ส่วนที่	โครงการ	เนื้อที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	ค่าก่อสร้างทั้งโครงการ (บาท)	ค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินไร่ละ (บาท)	เกษตรกรสมทบค่าใช้จ่ายยา ๒๐% ต่อไร่ อัตราไร่ละ (บาท)	หมายเหตุ
จัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย								
๑	โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๘ พื้นที่ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ และตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๒,๔๔๐	๑๖๒	๒๑๘	๘,๐๓๕,๐๓๗	๓,๒๙๒	๖๕๘	
๒	โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๑ พื้นที่ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ และตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๒,๗๕๕	๒๓๑	๓๒๕	๑๘,๔๖๒,๘๗๙	๖,๖๓๙	๑,๓๒๘	
๓	โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๔ พื้นที่ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ และตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๑,๒๒๗	๙๗	๑๓๓	๖,๘๙๐,๐๐๐	๕,๖๐๖	๑,๑๒๑	
๔	โครงการจัดรูปที่ดิน ปี ๒๕๕๕ พื้นที่ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ และตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๑,๓๒๐	๒๐๕	๒๗๖	๑๔,๗๑๙,๔๓๖	๘,๒๘๗	๑,๖๕๗	
๕	โครงการจัดรูปที่ดินสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านคุดมุก	๑,๗๕๐	๑๗๕	๒๙๑	๑๐,๐๔๐,๐๐๐	-	-	กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินยังไม่แล้วเสร็จ
๖	โครงการจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง พื้นที่ตำบลพานพร้าว และตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	๒,๐๐๐	๘๘	๑๑๒	๑๓,๗๑๑,๐๔๘.๕๔	-	-	กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินยังไม่แล้วเสร็จ
๗	โครงการจัดรูปที่ดิน สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโนนหนามแท่ง	๗๔๐	๒๗๐	๙๕	๖,๕๒๙,๖๐๖.๓๒	-	-	กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินยังไม่แล้วเสร็จ
๘	โครงการจัดรูปที่ดินสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโนนทัน	๑,๑๘๗	๔๐	๙๒	๙,๘๕๕,๘๖๒.๒๒	-	-	กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการจัด

ส่วนที่	โครงการ	เนื้อที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	ค่าก่อสร้างทั้งโครงการ (บาท)	ค่าใช้จ่าย ในการจัด รูปที่ดินไร่ ละ (บาท)	เกษตรกร สมทบ ค่าใช้จ่าย ๒๐% ต่อไร่ อัตราไร่ละ (บาท)	หมายเหตุ
								รูปที่ดิน ยังไม่ แล้วเสร็จ
๙	โครงการจัดรูปที่ดินสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าบ้านโนนหนามแห้ง ระยะที่ ๒	๓๖๐	๔๕	๑๐๕	๑,๕๓๗,๐๘๓.๘๐	-	-	กำหนด อัตราค่า ใช้จ่ายใน การจัด รูปที่ดิน ยังไม่ แล้วเสร็จ
รวมก่อสร้างจัดรูปที่ดิน		๑๓,๗๗๙	๑,๓๑๓	๑,๖๔๗				
จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกร								
๑	โครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรรม สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน หินโหม	๑,๗๕๐	๘๐	๑๐๔	๔,๙๓๙,๘๕๖	-	-	กำหนด อัตรา ค่าใช้จ่าย ในการ จัดระบบ น้ำยังไม่ แล้วเสร็จ
๒	โครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรรม สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้าน หินโหม ระยะที่ ๒	๔๓๑	๑๕๐	๔๑๗	๓,๓๒๙,๘๗๔.๖๓	-	-	กำหนด อัตรา ค่าใช้จ่าย ในการ จัดระบบ น้ำยังไม่ แล้วเสร็จ
รวมก่อสร้างจัดรูปที่ดิน		๒,๑๘๑	๒๓๐	๕๒๑				

ที่มา : สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรที่ ๑๐

สภาพปัญหาและความจำเป็นต้องดำเนินการจัดรูปที่ดิน

๑) พื้นที่รับน้ำจากระบบคลองชลประทานในจังหวัดหนองคายยังมีระบบกระจายน้ำ ในระดับแปลง เพาะปลูกไม่ทั่วถึง มีการใช้น้ำทำการเกษตรแบบปล่อยให้ไหลไปตามความลาดของพื้นที่ (Gravity) ทำให้เกิดการสูญเสียปริมาณมาก ใช้ประโยชน์จากน้ำไม่เต็มประสิทธิภาพ (ประสิทธิภาพชลประทานประมาณ ๔๐-๕๐%) ในพื้นที่รับน้ำจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า เกษตรกรต้องแบกรายจ่ายค่ากระแสไฟฟ้า ในการสูบน้ำ การเกษตรประมาณ ๘๐-๑๕๐ บาท/ชั่วโมง ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการทำเกษตรสูง

๒) พื้นที่เกษตรกรซึ่งรับน้ำจากระบบชลประทานควรบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกร (Zoning) และส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพมีความเหมาะสมที่รัฐจะเข้าไปส่งเสริมหรือ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูงคือค่าใช้จ่ายในการขนส่งปัจจัยการผลิตและผลผลิต เนื่องจากไม่มีทางลำเลียงการเกษตร การขนส่งต้องใช้เวลาและมีความลำบากในการเข้า ออกแปลงเพาะปลูกเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น รถไถนา รถดำนา รถเกี่ยวเกี่ยว ไม่สามารถเข้าแปลงเพาะปลูกได้ หรือเข้าออกลำบาก หากมีทางลำเลียงการเกษตรจะช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ส่วนหนึ่ง ลดความเสียหายจากการเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตล่าช้าและผลผลิตเสียหายจากการขนส่ง

๓) ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่รับน้ำชลประทาน ยังผลิตไม่เต็มศักยภาพ เนื่องจากการใช้ ประโยชน์จากน้ำไม่เต็มประสิทธิภาพ ใช้น้ำแบบไหลบ่า รายที่อยู่ไกลจากคลองชลประทาน อาจรับน้ำไม่ทั่วถึง

ระบบงานจัดรูปที่ดินทำให้พื้นที่รับน้ำทั่วถึงมีประสิทธิภาพสูงพร้อมกับการก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา ทำให้เพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตโดยเฉลี่ยเขตจัดรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ข้าวเจ้าประมาณ ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ข้าวเหนียวประมาณ ๕๖๐ กิโลกรัม/ไร่

ภาพที่ ๕ ตัวอย่างรูปแบบของระบบชลประทานในไร่นา

ที่มา : ส่วนวิศวกรรม สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กรมชลประทาน

ภาพที่ ๖ รูปแบบระบบชลประทานในไร่นา

ที่มา : ส่วนวิศวกรรม สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กรมชลประทาน

๔.๓ แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย จัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำ ในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร ให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดหนองคาย มีสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๕ รวม ๑๓,๐๓๕ บ่อ โดยใน ๑ บ่อ เกษตรกรสามารถนำน้ำไปใช้ในการเกษตรได้ประมาณ ๓ ไร่ ทำให้เกษตรกรบรรเทาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ บรรเทาปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคการเกษตรกรรมไปสู่ภาคอื่น และให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีพื้นที่กักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น จังหวัดหนองคายได้บูรณาการกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว ทำให้เกษตรกรมีพื้นที่กักเก็บน้ำเพิ่มขึ้นจำนวนทั้งสิ้น ๘๐๐ บ่อ ทำให้เกษตรกรมีน้ำในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น และช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งได้

ตารางที่ ๒๕ ผลการดำเนินงานขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ - ๒๕๖๕

ที่	ปีงบประมาณ	สังคม	ศรีเชียงใหม่	โพธิ์ตาก	ท่าบ่อ	สระใคร	เมือง	โพนพิสัย	เฝ้าไร่	รัตนวาปี	รวม (บ่อ)
๑	๒๕๔๘	-	๔๙	-	๕๘	๒๗	๖๑	๑๑๖	-	-	๓๑๑
๒	๒๕๔๙	๒๐	๑๑	๓๒	๗๒	๒๓	๔๙	๑๐๐	๖๙	๓๔	๔๑๐
๓	๒๕๕๐	-	-	-	๒	๑	-	๒๗	๑	-	๓๑
๔	๒๕๕๑	๑๘	๑๐	๑๓	๔๑	๑๔	๓๘	๖๑	๒๓	๑๒	๒๓๐
๕	๒๕๕๒	๑๕	-	๒๒	๓๔	๕๖	๕๕	๖๐	๒๔	๒๐	๒๘๖
๖	๒๕๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๕	๒๕
๗	๒๕๕๔	๑๒	-	๑๑	-	-	๑๕	๔๙	-	๓๘	๑๒๕
๘	๒๕๕๕	๓๙	-	๒๓	๒๔	๔๐	๔๒	๔๓	๒๐	๑๙	๒๕๐
๙	๒๕๕๖	๑๓๔	๑๐๒	๑๐๔	๑๕๒	๑๔๔	๑๓๙	๑๘๘	๑๑๗	๑๒๐	๑,๒๐๐
๑๐	๒๕๕๗	๔๐	๓๐	๔๐	๔๐	๗๐	๓๐	๔๐	๙๒	๑๘	๔๐๐
๑๑	๒๕๕๘	๗๒	๘๐	๑๐๐	๑๕๐	-	๓๐๐	๑๐๐	๑๒๓	๗๗	๑,๐๐๒
๑๒	๒๕๕๙	๕๐	๔๕	๔๕	๖๐	-	๑๕๐	๑๐๐	๕๐	-	๕๐๐
๑๓	๒๕๖๐	๗๐	๖๖	๖๖	๑๙๘	๑๘๓	๒๑๗	๒๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑,๒๐๐
๑๔	๒๕๖๑	๖๘	๖๐	๘๕	๑๕๐	๑๒๘	๑๔๙	๒๐๐	๑๑๐	๕๐	๑,๐๐๐
๑๕	งบเพิ่มเติม ๒๕๖๑	๓๕	๑๐	๑๐	๔๙	๑๑	-	๖๐	๘๔	๓๖	๒๙๕
๑๖	๒๕๖๒	๑๔๘	๔๑	๖๓	๑๓๓	๑๑๙	๑๓๕	๒๖๙	๑๓๐	๒๒๒	๑,๒๖๐
๑๗	เพิ่มเติม ๒๕๖๒	๑๕	-	๑๕	๒๐	๒๐	๓๐	๗๔	๕๒	๒๔	๒๕๐
๑๘	๒๕๖๓	๑๙๑	๘๓	๔๖	๑๖๐	๑๖๐	๑๒๐	๓๒๐	๒๕๕	๖๕	๑,๔๐๐
๑๙	เพิ่มเติม ๒๕๖๓						๑๔	๑๔๙	๘๗	๕๐	๓๐๐
๒๐	๒๕๖๔	๕๖	๒๑	๖๑	๒๑๘	๓๒	๑๒๐	๔๐๐	๓๑๖	๗๖	๑,๓๐๐
๒๑	เพิ่มเติม ๒๕๖๔	๓๓	๓	๑๙		๓๐		๖๕			๑๕๐
๒๒	๒๕๖๕	๕๔	๖๒	๔๖	๙๖	๑๐๔	๒๐๐	๒๐๖	๑๒๐	๗๒	๙๖๐
๒๓	เพิ่มเติม	๔	๔	๒๒	๕๐	๒๐	๒๐		๘	๒๒	๑๕๐
รวม		๑,๐๗๔	๖๗๗	๘๒๓	๑,๕๖๑	๑,๑๘๒	๑,๖๖๔	๒,๘๒๗	๑,๖๕๓	๙๘๖	๑๓,๐๓๕

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒๖ ผลการดำเนินงานขุดสระน้ำตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	จำนวนบ่อของเกษตรกรตามโครงการ ๑ ตำบล
เมืองหนองคาย	๑๗๗
ท่าบ่อ	๒๐๙

โพธิ์สัย	๒๓๔
ศรีเชียงใหม่	๓๘
สังคม	๔๐
สระใคร	๗๑
โพธิ์ตาก	๓๑
รวมทั้งสิ้น	๘๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

๔.๔ เทคโนโลยีการเกษตรในการจัดระบบน้ำ

จังหวัดหนองคายได้นำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในการเกษตร เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ลดต้นทุนการผลิตช่วยแก้ปัญหาการผลิตในด้านเชื้อเพลิงและไฟฟ้า โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่/รถเข็น จำนวน ๑๐๙ ระบบ และเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบลากจูง จำนวน ๗๑ ระบบ ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ เทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่/รถเข็น (ระบบ)	เทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบลากจูง
๑. เมืองหนองคาย	๓๓	๒๗
๒. ท่าบ่อ	๑๕	๘
๓. โพธิ์สัย	๑๖	๗
๔. ศรีเชียงใหม่	๙	๗
๕. สังคม	๒	-
๖. สระใคร	๒๕	๑
๗. ฝ้ายไร่	๑	๑๗
๘. รัตนวาปี	๓	๑
๙. โพธิ์ตาก	๕	๓
รวม	๑๐๙	๗๑

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดหนองคาย เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๕. สินค้าเกษตรรายสินค้าที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่การเกษตรรวม ๑,๒๒๖,๕๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๔ ของพื้นที่ทั้งหมด สามารถทำการเกษตรได้หลากหลายชนิดทั้งนาข้าว พืชไร่ ไม้ผล พืชผัก ประมง และปศุสัตว์ โดยมีพื้นที่ปลูกข้าว ๖๐๕,๗๑๕ ไร่ มูลค่า ๒,๑๑๔.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ร้อยละ ๔๙.๓๘ ของพื้นที่การเกษตร รองลงมาคือ พื้นที่ปลูกยางพารา ๓๔๓,๒๖๕ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ร้อยละ ๒๗.๙๗ ของพื้นที่การเกษตร มูลค่า ๑,๒๐๕.๔๕ ล้านบาท โคนม ๑๙,๐๖๙ ตัว มูลค่า ๙๑๕,๓๑๒ ล้านบาท เป็นต้น

ตารางที่ ๒๘ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๔/๖๕

ที่	ชนิด	พื้นที่ปลูก/เลี้ยง (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ผลผลิตรวม(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปี	๖๐๕,๗๑๕	๖๐๒,๔๓๕	๓๖๙	๒๒๒,๕๖๕	๒,๑๑๔.๕๔

ที่	ชนิด	พื้นที่ปลูก/เลี้ยง (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตต่อ ไร่ (กก.)	ผลผลิตรวม(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒	ยางพารา	๓๔๓,๒๖๔.๙๘	๓๑๙,๐๓๕.๗๙	๒๒๘	ยางแห้ง ๗๒,๗๔๐.๑๐ ยางก้อนถ้วย ๑๒๑,๒๓๓.๖๐	๑,๒๐๕.๕๑
๓	โคเนื้อ (ส่งชำแหละ)	๑๙,๐๖๙ (ตัว)	-	๑๖๐ (กก./ตัว)	๓,๐๕๑.๐๔	๙๑๕.๓๑๒
๔	อ้อยโรงงาน	๑๖,๗๙๗	๑๑,๙๖๐	๘,๓๙๘	๑๐๐,๔๔๐	๗๓๐.๔๐
๕	สุกร	๘๗,๔๙๙ (ตัว)			๘๗,๔๙๙ (ตัว)	๖๐๖.๓๖๘
๖	ไข่ไก่	๖๒๔,๐๕๙ (ตัว)	-	๒๙๒ ฟอง/ตัว/ปี	๑๘๒,๒๒๕,๒๒๘ (ฟอง)	๕๔๖.๖๗๖
๗	ปลานิลกระชัง	๓๖.๐๗ ไร่ ๒,๙๙๗ กระชัง	๓๖.๐๗	๒,๖๐๒ (กก./กระชัง)	๗,๗๙๘.๙๕	๕๐๖.๙๓
๘	พืชผัก	๑๑,๕๑๓	๑๑,๕๑๓	๑,๗๖๐	๒๐,๒๖๘	๔๙๔.๙๔
๙	ยาสูบ	๑๒,๑๐๐	๑๕,๑๐๐	๒๔๔	๓,๖๙๒	๓๕๒.๐๐
๑๐	ปาล์มน้ำมัน	๒๓,๒๗๐	๒๒,๑๐๐	๑,๕๗๑	๓๔,๗๒๒	๒๐๖.๒๕
๑๑	มันสำปะหลัง โรงงาน	๒๐,๑๔๔	๒๐,๐๑๐	๓,๓๓๑	๖๖,๖๕๕	๑๕๖.๖๔
๑๒	สับปะรด	๓,๔๕๖	๓,๐๔๔	๕,๐๐๐	๑๕,๒๒๐	๑๐๖.๕๔
๑๓	กล้วย	๖,๒๔๗.๐๐	๓,๘๐๓.๐๐	๒,๖๒๑.๐๐	๙,๙๖๘	๑๒๙.๖๔
๑๔	ไม้ผล	๓,๖๐๐	๒,๖๐๗	๑,๑๔๕	๒,๙๐๘	๖๔.๔๕
๑๕	แพะ	๑๖,๓๕๗ (ตัว)	-	๒๗ (กก./ตัว)	๔๔๑.๖๔	๕๐.๗๘๙
๑๖	มะเขือเทศ โรงงาน	๑,๖๙๙	๑,๖๙๙	๒,๗๑๕	๔,๖๑๓	๑๓.๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย สำนักงานการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : ๑. พืชผัก ได้แก่ พริก มะเขือเทศโรงงาน ถั่วฝักยาว แตงร้าน กะหล่ำปลี สະระแหง โหระพา กะเพรา มะเขือเปราะ ข้าวโพดหวาน ไม้ผล ได้แก่ ลำไย เงาะ มะม่วง พุทรา

๔. โคเนื้อ เป็นโคลูกผสมและโคขุน โคเนื้อทั้งตัวน้ำหนักประมาณ ๓๐๐ กก./ตัว สัดส่วนเนื้อ ๕๓% กระดูก หนึ่ง เครื่องใน ๔๗%
๕. แพะ แม่แพะ ๑ ตัว ตั้งท้อง ๒ รอบ แพะขุน ๑ ตัว มีน้ำหนัก ๒๗ กก./ตัว ราคาแพะเนื้อมีชีวิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๑๕ บาท
๖. ปลานิล ๑ กระชังมีขนาดเฉลี่ย ๑๙.๒๕ ตร.ม.

๕.๑ ข้าว

การทำนาของจังหวัดหนองคาย พึ่งพาอาศัยน้ำฝนและการใช้น้ำจากชลประทานรวมถึงคลองส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ซึ่งในพื้นที่ชลประทานเข้าถึงสามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง คือ นาปีและนาปรัง ซึ่งในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ปลูกข้าว ทั้งสิ้น ๖๐๕,๗๑๕ ไร่ ส่วนใหญ่นิยมบริโภคข้าวเหนียว จึงมีพื้นที่ปลูกข้าวเหนียว ๔๙๓,๖๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒ ของพื้นที่การเกษตร ประสิทธิภาพการผลิต ๓๗๑ กิโลกรัมต่อไร่ และข้าวเจ้า ๑๑๒,๐๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ไร่ ของพื้นที่การเกษตร ประสิทธิภาพการผลิต ๓๖๕ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕

ข้าวนาปี	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย	ราคา (บาท/	มูลค่า
----------	------------------------	----------------------	-----------------------------	--------------------	------------------	---------------	--------

					(กก./ไร่)	กก.)	(ล้านบาท)
ข้าวเหนียว	๕๔,๔๙๕	๔๙๓,๖๘๓	๔๖๕,๔๓๙	๑๗๒,๕๓๕	๓๗๑	๙.๒๔	๑,๕๙๔.๒๒
ข้าวเจ้า	๑๕,๔๖๓	๑๑๒,๐๓๒	๑๓๖,๙๙๖	๕๐,๐๓๐	๓๖๕	๑๐.๔	๕๒๐.๓๑
รวม	๖๙,๙๕๘	๖๐๕,๗๑๕	๖๐๒,๔๓๕	๒๒๒,๕๖๕	๓๕๑	๙.๕๐	๒,๑๑๔.๕๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

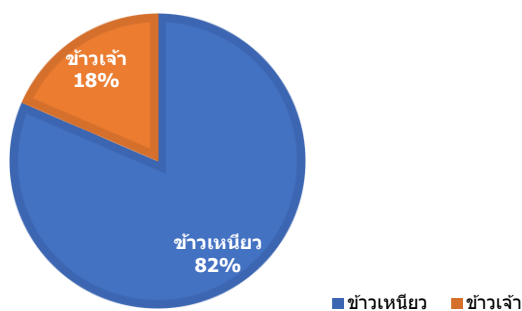
หมายเหตุ : ข้าวนาปี ตั้งแต่ พฤษภาคม - ธันวาคม ปรับข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๔/๖๕ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

สัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวทั้งสองชนิด

- ข้าวเหนียว ๔๙๓,๖๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒ ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๖๐๕,๗๑๕ ไร่
- ข้าวเจ้า ๑๑๒,๐๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๖๐๕,๗๑๕ ไร่

แผนภูมิที่ ๕ สัดส่วนชนิดการปลูกข้าวนาปี จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕

สัดส่วนชนิดการปลูกข้าวจังหวัดหนองคาย (ไร่)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลข้าวนาปีจังหวัดหนองคายปี ๒๕๖๔/๖๕ แยกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/พท. ปลูก (กก./ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/พท. เก็บเกี่ยว (กก./ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๑๐๑,๒๐๐	๑๐๐,๖๙๙	๔๐,๔๘๑	๔๐๐	๔๐๒
๒	ท่าบ่อ	๑๐๑,๖๖๓	๑๐๑,๑๑๓	๓๘,๔๒๓	๓๗๘	๓๘๐
๓	โพนพิสัย	๑๘๖,๔๐๗	๑๘๕,๔๗๕	๖๗,๓๒๗	๓๖๑	๓๖๓
๔	ศรีเชียงใหม่	๒๓,๒๕๔	๒๓,๐๒๒	๙,๐๒๕	๓๘๘	๓๙๒
๕	สังคม	๑๓,๗๒๕	๑๓,๖๔๒	๕,๐๒๐	๓๖๖	๓๖๘
๖	สระใคร	๕๒,๕๘๖	๕๒,๐๙๖	๑๗,๔๐๐	๓๓๑	๓๓๔
๗	เฝ้าไร่	๖๖,๑๕๐	๖๖,๐๓๕	๒๓,๑๑๒	๓๔๙	๓๕๐
๘	รัตนวาปี	๔๗,๙๖๓	๔๗,๖๖๑	๑๖,๕๘๖	๓๔๖	๓๔๘

ที่	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย/พท. ปลูก (กก./ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/พท. เก็บเกี่ยว (กก./ไร่)
๙	โพธิ์ตาก	๑๒,๗๖๗	๑๒,๖๙๒	๕,๑๙๑	๔๐๗	๔๐๙
รวมทั้งสิ้น		๖๐๕,๗๑๕	๖๐๒,๔๓๕	๒๒๒,๕๖๕	๓๖๗	๔๐๙

ที่มา : ข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๔/๖๕ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

การปลูกข้าวจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่นิยมปลูกข้าวเหนียว เนื่องจากบริโภคนิยมปลูกข้าวเหนียวเป็นหลัก และแนวโน้มการปลูกการปลูกข้าวปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ มีแนวโน้มปลูกข้าวนาปีเพิ่มขึ้น แต่ข้าวนาปรังก็ขึ้นอยู่กับน้ำฝน น้ำในเขตชลประทาน หรือปริมาณน้ำเก็บกักตามธรรมชาติ ถ้ามีมากเกษตรกรก็จะทำการเพาะปลูกข้าวนาปรัง หรือถ้าข้าวนาปีได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรก็จะปลูกข้าวนาปรังไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ปีการผลิต	เกษตรกร (ครัวเรือน)			พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)		
	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕
ข้าวเหนียว	๔,๑๕๙	๕๐,๖๗๔	๕๔,๔๙๕	๔๓๖,๑๙๙	๔๖๑,๘๗๘	๔๙๓,๖๘๓	๑๓๐,๑๔๕	๑๖๘,๐๘๙	๑๗๒,๕๓๕	๓๕๒	๓๖๖	๓๗๑
ข้าวเจ้า	๑๗,๐๕๕	๑๓,๘๐๕	๑๕,๔๖๓	๑๒๙,๓๓๖	๑๓๕,๗๔๐	๑๑๒,๐๓๒	๕๕,๐๘๖	๔๙,๐๔๐	๕๐,๐๓๐	๓๔๙	๓๖๓	๓๖๕
รวม	๖๑,๒๑๔	๖๔,๔๗๙	๖๙,๙๕๘	๕๖๕,๕๓๕	๕๙๗,๖๑๘	๖๐๕,๗๑๕	๑๘๕,๒๓๑	๒๑๗,๑๒๙	๒๒๒,๕๖๕	๓๕๑	๓๕๑	๓๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลการปลูกข้าวนาปรัง ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ปีการผลิต	เกษตรกร (ครัวเรือน)			พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)		
	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	๒๕๖๔/๖๕
ข้าวเหนียว	๘,๖๖๒	๙,๑๕๗	๔,๖๐๗	๙๒,๐๑๙	๙๖,๐๐๑	๘๓,๔๓๒	๔๗,๕๕๖	๕๐,๖๖๔	๔๓,๗๘๘	๕๒๕	๕๓๔	๕๒๙
ข้าวเจ้า	๖๑	๒๐	๒๔	๑,๐๙๔	๗๑๘๙	๖,๒๘๐.๐	๓๔๕	๓,๒๗๙	๒,๘๓๙	๔๑๓	๔๕๘	๔๕๗
รวม	๘,๗๒๓	๙,๑๗๗	๔,๖๓๑	๙๓,๑๑๓	๑๐๓,๑๙๐	๘๙,๗๑๒	๔๗,๙๐๑	๕๓,๙๔๓	๔๖,๕๕๗	๕๒๕	๕๒๙	๕๒๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๓๓ ต้นทุนการผลิตข้าวนาดำ (ต่อไร่)

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าจ้างตัดหญ้า	๓๐๐
๒	ค่าจ้างรถไถและปั่น	๗๐๐
๓	ค่าจ้างดำนา	๑,๑๐๐
๔	ค่าซื้อปุ๋ย (ยูเรีย)	๖๐๐
๗	ค่าจ้างกำจัดวัชพืช	๗๐๐
๘	ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว	๙๐๐

๑๐	ค่าพันธุ์ข้าว	๓๐๐
๑๑	ค่าน้ำมันไปดูแลนา	๑,๐๐๐
๑๒	รวมต้นทุนการผลิต	๕,๖๐๐
๑๓	ต้นทุนต่อกิโลกรัม คำนวณผลผลิต ๓๗๑ กก./ไร่	๑๕.๐๙ บาท/กก.

ที่มา : นางสาวจินตหรา สายศรี เกษตรกรอำเภอสรีเชียงใหม่ (อกม.) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : พันธุ์ข้าว กข ๖

ตารางที่ ๓๔ ต้นทุนการผลิตข้าวนาหว่าน (ต่อไร่)

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ไถพรวน	๗๐๐
๒	ค่าพันธุ์ (ใช้ไร่ละ ๑๐ กก. ๆ ละ ๑๘ บาท)	๑๘๐
๓	ค่าแรงงานพ่นหว่าน	๕๐
๔	ค่าตัดหญ้า	๗๕
๕	ซื้อยาคุมหญ้า	๗๕
๖	จ้างพ่นยา	๑๐๐
๗	ค่าปุ๋ย	๘๘๖
๘	ค่ารถเกี่ยว	๗๐๐
๙	ค่าจ้างรถขนมาตากลาน และเก็บกู้	๑๕๔
๑๐	ซื้อถุงใส่ข้าวเก็บ	๖๐
๑๑	รวมต้นทุนการผลิต	๒,๙๘๐
๑๒	ต้นทุนต่อกิโลกรัม คำนวณผลผลิต ๓๗๑ กก./ไร่	๘.๐๓ บาท/กก

ที่มา : นางสาวเรียมจันทร์ ศรีขาวเพ็ง เกษตรกรอำเภอสรีเชียงใหม่ (เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : พันธุ์ข้าว กข ๖

ตารางที่ ๓๕ ต้นทุนการผลิตข้าวนาโยน (ต่อไร่)

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ไถพรวน ไร่ละ ๘๐๐	๘๐๐
๒	ค่าพันธุ์ข้าว	๑๗๓
๓	จ้างโยนข้าว	๓๓๓
๔	สารเคมี	๑๔๘
๕	ค่าจ้างพ่นยาคุมหญ้า	๑๐๐
๖	ค่าตัดหญ้า	๖๖
๗	ปุ๋ย	๘๒๒

๘	ค่ารถเกี่ยว	๗๐๐
๙	ซื้อถูงบรรจู่ข้าว	๖๗
๑๐	เก็บกู้	๑๙๕
๑๑	ค่าขนส่งไปขาย	๒๒๔
๑๒	รวมต้นทุนการผลิต	๓,๖๒๘
๑๓	ต้นทุนต่อกิโลกรัม คำนวณผลผลิต ๓๖๕ กก./ไร่	๙.๙๔ บาท/กก.

ที่มา : นางสาวเรียมจันทร์ ศรีขาวเพ็ง เกษตรกรอำเภอศรีเชียงใหม่ (เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : พันธุ์ข้าว มะลิ ๑๐๕

การทำนาของเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่เป็นนาหว่าน นาดำ และนาโยน ตามลำดับ ต้นทุนการทำนาดำ มีต้นทุนการผลิตต่อไร่ ๕,๖๐๐ บาท เทียบกับผลผลิต ๓๗๑ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นต้นทุน ๑๕.๐๙ บาท/กิโลกรัม หรือ ๑๕,๐๙๐ บาท/ตัน เมื่อเทียบกับราคาที่ขายข้าวได้ตันละ ๘,๐๐๐ - ๑๒,๕๐๐ บาท จะมีขาดทุนเท่ากับ ๗,๐๙๐ - ๒,๕๙๐ บาท/ตันข้าวเปลือก ทั้งนี้หากประสิทธิภาพการผลิตอยู่ที่ ๔๕๐ - ๖๐๐ กิโลกรัม/ไร่ จะทำให้เกษตรกรสามารถคุ้มทุนหรือมีกำไร ต้นทุนการทำนาหว่าน มีต้นทุนการผลิต/ไร่ ๒,๙๘๐ บาท เทียบกับผลผลิต ๓๗๑ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นต้นทุน ๘.๐๓ บาท/กิโลกรัม หรือ ๘,๐๓๐ บาท/ตัน เมื่อเทียบกับราคาที่ขายข้าวได้ตันละ ๘,๐๐๐ - ๑๒,๕๐๐ บาท จะมีกำไรเท่ากับ ๓๐ - ๔,๔๗๐ บาท/ตันข้าวเปลือก ส่วนการทำนาโยน มีต้นทุนการผลิตต่อไร่ ๓,๖๒๘ บาท เทียบกับผลผลิต ๓๖๕ กิโลกรัม/ไร่ (ข้าวมะลิ ๑๐๕) คิดเป็นต้นทุน ๙.๙๔ บาท/กิโลกรัม หรือ ๙,๙๔๐ บาท/ตัน เมื่อเทียบกับราคาที่ขายข้าวได้ตันละ ๑๐,๘๓๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท จะมีกำไรเท่ากับ ๘๙๐ - ๕,๐๖๐ บาท/ตันข้าวเปลือก ทั้งนี้ต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างในขั้นตอนการผลิต ค่าเมล็ดพันธุ์ และค่าปุ๋ย ซึ่งปัจจัยการผลิตต่างๆ ในปีที่ผ่านมาได้มีราคาเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิมเกือบเท่าตัว ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก ประกอบการราคาข้าวตกต่ำ ทำให้เกษตรกรไม่เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน เว้นแต่เกษตรกรจะทำนาแบบปรมาณู ทำนาเพื่อขายเมล็ดพันธุ์ หรือแปรรูปเป็นอย่างอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว จะทำให้ขายได้ในราคาที่สูงขึ้น (ที่มา : ราคาข้าวเปลือก, โรงสีไฟชัยนาสสินเจริญ)

แหล่งจำหน่ายสินค้าข้าว

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง จัดทำปฏิทินสินค้าเกษตรจังหวัดหนองคาย พบว่า สัดส่วนการกระจายสินค้าข้าวของจังหวัดหนองคาย มีการกระจายภายในจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๑ ของปริมาณผลผลิต และกระจายตัวภายนอกจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของปริมาณผลผลิต โดยแหล่งรับซื้อข้าวเปลือกขนาดใหญ่ภายในจังหวัด มีผู้ประกอบการ ๘ ราย แหล่งรับซื้อภายนอกจังหวัด จำนวน ๑๑ ราย แต่เป็นปริมาณการรับซื้อที่ไม่มาก

ตารางที่ ๓๖ แหล่งรับซื้อข้าวในพื้นที่ และนอกพื้นที่จังหวัดหนองคาย

แหล่งรับซื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	แหล่งรับซื้อนอกพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๑.บริษัทโรงสีไฟชัยนาสสินเจริญ อำเภอเมืองหนองคาย	๑. หจก.โรงสีรุ่งพัฒนา จ.เพชรบูรณ์
๒.ฉางข้างดวงเจริญ อำเภอเมืองหนองคาย	๒.บริษัทมิตรนาชัยไรซ์ จำกัด จ.สุพรรณบุรี
๓.ฉางข้าวเทียนชัย อำเภอเฝ้าไร่	๓.โรงสีพานิชเจริญชัยภูญา จ.สุพรรณบุรี
๔.ท่าข้าวโชคเจริญทรัพย์ อำเภอท่าบ่อ	๔.โรงสีแสงทองไรซ์กรุ๊ป จ.อุดรธานี
	๕.โรงสีอุดรเพิ่มสิน จ.อุดรธานี

แหล่งรับซื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	แหล่งรับซื้อนอกพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๕.บริษัทโรงสีข้าวบุญสนองอำเภอนาทม ๖.ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีบ้านดอน อุดมทรัพย์ ๗.บริษัทโรงสีข้าวศรีรุ่งเรืองพระอาทิตย์ จำกัด ๘.บริษัท โรงสีข้าวไทยหิรัญโรจน์ จำกัด (โรงสีไทยจ่วนเอง)	๖.บริษัทโรงสีไฟฟ้าสันต์พานิช จ.ฉะเชิงเทรา ๗.บริษัทเกรียงชัยโกลเด้นไรซ์ จ.ฉะเชิงเทรา ๘.บริษัทพิจิตรโรตารีร่วมเจริญ ๒ ไรซ์ จ.พิจิตร ๙.บริษัทโรงสีไทยวัฒนโรจน์ จำกัด จ.ปทุมธานี ๑๐.บริษัทโรงสีข้าวเจริญผล จำกัด จ.นครราชสีมา ๑๑.บริษัทโรงสี ป.ณัฐตพล จำกัด จ.ขอนแก่น

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๓๗ การจัดการผลผลิตข้าวนาปี

ข้าวนาปี และการจัดการ	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	รวม
พื้นที่ปลูกข้าวนาปี (ไร่)	๔๙๓,๖๘๓	๑๑๒,๐๓๒	๖๐๕,๗๑๕ ไร่
ปริมาณข้าวทั้งหมดที่ผลิตได้ (ตัน)	๑๗๒,๕๓๕	๕๐,๐๓๐	๒๒๒,๕๖๕ ตัน
เก็บไว้บริโภค ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือก/ครัวเรือน/ปี*	๓๖,๓๖๐	๗,๙๘๒	๔๔,๓๔๒ ตัน
เก็บไว้ทำพันธุ์ (๑๐ กก./ไร่)	๑๗,๒๕๔	๕,๐๐๓	๒๒,๒๕๗ ตัน
สำรองฉุกเฉิน (๕ % ของผลผลิตทั้งหมด)	๘,๖๒๗	๒,๕๐๑	๑๑,๑๒๘ ตัน
ปริมาณข้าวเหลือไว้จำหน่าย (ตัน)	๑๑๐,๒๙๔	๓๔,๕๔๔	๑๔๔,๘๓๘ ตัน
คิดเป็นมูลค่า (ข้าวเหนียว ๑๒,๕๐๐ บาท/ตัน ข้าวเจ้า ๑๕,๐๐๐ บาท/ตัน)	๑,๓๗๘.๖๖	๕๑๘.๑๖	๑,๘๙๖.๘๒ ล้านบาท

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ : การคิดอัตราการบริโภคข้าวในครัวเรือน เท่ากับ ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือกต่อครัวเรือน มาจากรศ.สมพร อิศวิลานนท์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี ๒๕๕๒ ระบุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริโภคข้าวข้าวสารคนละ ๑๔๒ กก./ปี

จังหวัดหนองคายมีครัวเรือนเกษตร ๕๙,๔๔๐ ครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย ๓.๕ คน/ครัวเรือน

๑ คน บริโภค ๑๔๒ กก. ข้าวสาร

๑ กก.ข้าวสาร มาจาก ข้าวเปลือก ๑.๕ กก.

ปริมาณการบริโภคข้าวเปลือก ๑ คน เท่ากับ ๑๔๒ กก x ๑.๕ กก. = ๒๑๓ กก.

๓.๕ คน หรือ ๑ ครัวเรือน เท่ากับ ๓.๕ x ๒๑๓ = ๗๔๖ กก.ข้าวเปลือก

จำนวนประชากรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๕๑๕,๗๙๕ คน

ปริมาณข้าวเปลือกที่ต้องการภายในจังหวัด เท่ากับ ๓๐๗,๔๑๓,๘๒๐ กก. (๓๐๗,๔๑๔ ตัน)

ปริมาณการบริโภคใน ๑ ปี คิดจากครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ๒๕๖๕ จำนวน ๕๙,๔๔๐ ครัวเรือน ใน ๑ ครัวเรือน มีสมาชิกเฉลี่ย ๓.๕ คน บริโภคข้าว ๗๔๖ กก.(ข้าวเปลือก) คิดเป็นสัดส่วนข้าวเหนียวร้อยละ ๘๒ ข้าวเจ้าร้อยละ ๑๘ ดังนั้นเท่ากับ ข้าวเหนียว ๖๑๒ กก./ครัวเรือน/ปี ข้าวเจ้า ๑๓๔ กก./ครัวเรือน/ปี

จากข้อมูลการจัดการผลผลิตข้าว จังหวัดหนองคายสามารถผลิตข้าวเพียงพอต่อความต้องการภายในจังหวัด ซึ่งจังหวัดหนองคายมีปริมาณผลผลิตข้าวรวมทั้งสิ้น ๒๒๒,๕๖๕ ตัน เกษตรกรในจังหวัดหนองคายนิยมบริโภคข้าวเหนียวเป็นหลัก ผลผลิตข้าวเมื่อหักส่วนที่บริโภคภายในครัวเรือน การเก็บไว้ทำพันธุ์และการสำรองไว้ในยามฉุกเฉินก็จะเป็นส่วนที่นำออกมาจำหน่าย โดยรวมจะเหลือเป็นปริมาณข้าวเปลือกที่ออกสู่ตลาดเพื่อจำหน่าย ๑๔๔,๘๓๘ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑,๘๙๖.๘๒ ล้านบาท จึงเป็นข้อบ่งชี้ว่า สินค้าข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดหนองคาย

นอกจากแหล่งจำหน่ายข้าวชุมชนแล้ว จังหวัดหนองคายยังมีศูนย์ข้าวชุมชนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจำหน่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์ ใน ๙ อำเภอ ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ ศูนย์ข้าวชุมชนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคาย

ลำดับ	ชื่อศูนย์ข้าวชุมชน	ประธานศูนย์	ตำบล	อำเภอ
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลวัดธาตุ	นายบัวเรียง ตันนารัตน์	วัดธาตุ	เมืองหนองคาย
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหมากก่อง	นายสุวรรณ ทองอาสา	บ้านเตื่อ	เมืองหนองคาย
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหินโงม	นางจรัสศรี เพชรภูมิ	หินโงม	เมืองหนองคาย
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านนาอ่าง	นายบุญเหลือ จันดา	โพนสว่าง	เมืองหนองคาย
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลสระใคร	นายสงวนศักดิ์ โพธิ์พรหม	สระใคร	สระใคร
๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านฝาง	นายศิริศักดิ์ โลหิตัท	บ้านฝาง	สระใคร
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลคอกช้าง	นายประสิทธิ์ นิละกุล	คอกช้าง	สระใคร
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลน้ำโมง	นายสุรพงศ์ ผุดผ่อง	น้ำโมง	ท่าบ่อ
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนสหกรณ์การเกษตรท่าบ่อจำกัด	นางบุญปอง เสนาคำ	ท่าบ่อ	ท่าบ่อ
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลนาข่า	นางนราภรณ์ แสงวงศ์	นาข่า	ท่าบ่อ
๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโพธิ์ตาก	นางอุลัษเฐียร คำชมพู	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก
๑๒	ศูนย์ข้าวชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลจุมพล	นายบุญหลาย วันเพ็ญ	จุมพล	โพนพิสัย
๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเฝ้าไร่	นางทองยูน วันสีบ	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มเกษตรกรผลิตราเขียวไม่เกี่ยวเคมีศูนย์ข้าวชุมชนตำบลอุดมพร	นายสังเวียน แสนสุด	อุดมพร	เฝ้าไร่
๑๕	ศูนย์ข้าวชุมชนวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตพันธุ์	นายสังวาล ขวัญแก้ว	วังหลวง	เฝ้าไร่

	ข้าวตำบลวังหลวง			
๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านด่อน	นายข้าวชัย ดวงชั้นเพชร	บ้านด่อน	รัตนวาปี

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย

๕.๒ ยางพารา

ยางพารานับเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย ที่สร้างรายได้ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในภาคการเกษตรเป็นลำดับที่ ๒ รองจากข้าวนาปี มีเกษตรกรชาวสวนยาง ๒๖,๙๔๙ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ขยายยางพาราแบบยกก่อนถวัลย์ พื้นที่ปลูก ๓๔๓,๒๖๔.๙๘ ไร่ พื้นที่เปิดกรีด ๓๑๙,๐๓๕.๗๙ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๒๑,๒๓๓.๖๐ ตัน/ปี มูลค่า ๓,๓๔๘.๔๗ ล้านบาท/ปี

พันธุ์ยางที่ปลูก คือ RRIM ๖๐๐ และ RRIT ๒๕๑ เนื่องจากให้ปริมาณน้ำยางมากดูแลง่ายและทนแล้ง โดยใช้ระยะปลูก ๓x๗ เมตร มีจำนวนต้นยางประมาณ ๗๖ ต้นต่อไร่และใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลักซึ่งมีพื้นที่เฉลี่ยในการปลูกยางพาราครั้งแรก ๑๕.๒๕ ไร่ต่อครัวเรือนโดยใช้ระบบการกรีดแบบกรีด ๒ วัน เว้น ๑ วัน

ตารางที่ ๓๙ ข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

ลำดับ	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เปิดกรีด (ไร่)	ผลผลิตยางแห้ง (กก./ปี)	ผลผลิต (กก./ปี)	มูลค่า (บาท)
๑	เมืองหนองคาย	๓๔๓	๓,๗๑๑.๐๐	๓,๖๕๒.๗๔	๘๓๒,๘๒๔.๗๒	๑,๓๘๘,๐๔๑.๒๐	๓๘,๓๓๗,๖๙๘
๒	ท่าบ่อ	๗๐๑	๗,๗๑๖.๐๐	๗,๔๐๐.๖๙	๑,๖๘๗,๓๕๗.๓๒	๒,๘๑๒,๒๖๒.๒๐	๗๗,๖๗๔,๖๘๒
๓	โพนพิสัย	๖,๑๓๖	๗๑,๐๗๑.๐๐	๖๙,๐๗๑.๒๘	๑๕,๗๔๘,๒๕๑.๘๔	๒๖,๒๔๗,๐๘๖.๔๐	๗๒๔,๙๔๔,๕๒๖
๔	ศรีเชียงใหม่	๘๖๓	๑๓,๕๓๒.๐๐	๑๓,๐๑๕.๒๐	๒,๙๖๗,๕๖๕.๖๐	๔,๙๕๕,๗๗๖.๐๐	๑๓๖,๖๐๒,๓๓๓
๕	สังคม	๕,๐๐๕	๗๕,๙๑๘.๐๐	๖๖,๔๙๗.๗๕	๑๕,๑๖๑,๔๘๗.๐๐	๒๕,๒๖๙,๑๔๕.๐๐	๖๙๗,๙๓๓,๗๘๕
๖	สระใคร	๒๘๒	๔,๑๘๙.๐๐	๔,๐๙๘.๒๕	๙๓๔,๔๐๑.๐๐	๑,๕๕๗,๓๓๕.๐๐	๔๓,๐๑๓,๕๙๓
๗	เผ่าไร่	๕,๗๘๖	๘๒,๕๗๖.๐๐	๗๓,๒๔๑.๗๘	๑๖,๖๙๙,๑๒๕.๘๔	๒๗,๘๓๑,๘๗๖.๔๐	๗๖๘,๗๑๖,๔๒๖
๘	รัตนวาปี	๕,๔๑๑	๖๔,๗๘๘.๐๐	๖๒,๙๖๐.๐๙	๑๔,๓๕๔,๙๐๐.๕๒	๒๓,๙๒๔,๘๓๔.๒๐	๖๖๐,๘๐๓,๙๒๑
๙	โพธิ์ตาก	๑,๓๘๒	๑๙,๗๖๓.๐๐	๑๙,๐๙๘.๐๓	๔,๓๕๔,๓๕๐.๘๔	๗,๒๕๗,๒๕๑.๔๐	๒๐๐,๔๔๕,๒๘๔
	รวม	๒๕,๙๔๙	๓๔๓,๒๖๔.๐๐	๓๑๙,๐๓๕.๗๙	๗๒,๗๔๐,๑๖๐.๑๒	๑๒๑,๒๓๓,๖๐๐.๒๐	๓,๓๔๘,๔๗๒,๐๓๘

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๔๐ ต้นทุนการผลิตยางพารา

รายละเอียดต้นทุน	ต้นทุนยกก่อนถวัลย์ (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนยกแผ่นดิบ (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนน้ำยางสด (บาท/กิโลกรัม)
๑. ต้นทุนช่วงที่ยังไม่ได้ให้ผลผลิต	๑๒.๒	๑๒.๒	๑๒.๒
๑.๑ ค่าพันธุ์ยาง	๑.๐๗๖	๑.๐๗๖	๑.๐๗๖
๑.๒ ค่าปุ๋ยบำรุง	๒.๙๘๖	๒.๙๘๖	๒.๙๘๖
๑.๓ ค่าแรงงาน	๗.๓๓๑	๗.๓๓๑	๗.๓๓๑
๑.๔ อื่นๆ (ค่าวัสดุและสารเคมี)	๐.๘๐๘	๐.๘๐๘	๐.๘๐๘
๒. ต้นทุนการบำรุงรักษาช่วงยางให้ผลผลิต	๑๐.๐๑	๑๐.๐๑	๑๐.๐๑
๒.๑ ค่าปุ๋ยบำรุง	๔.๔๗๒	๔.๔๗๒	๔.๔๗๒
๒.๒ ค่าแรงงาน	๕.๐๑	๕.๐๑	๕.๐๑

รายละเอียดต้นทุน	ต้นทุนยกก่อนถัว (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนยกแผ่นดิน (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนน้ำยางสด (บาท/กิโลกรัม)
๒.๓ ค่าสารเคมี	๐.๕๓๑	๐.๕๓๑	๐.๕๓๑
๓. ต้นทุนการกรีต เก็บน้ำยาง และทำแผ่น	๑๖.๘๘	๒๑.๘๓	๒๐.๒๔
๓.๑ ค่าอุปกรณ์เครื่องมือเก็บน้ำยาง	๐.๔๒๕	๐.๔๐๓	๐.๕๓๕
๓.๒ ค่าแรงงานกรีต เก็บน้ำยางและทำแผ่น	๑๖.๔๖	๒๑.๔๒๖	๑๙.๗
๔. ค่าอุปกรณ์ทำยางแผ่น	๐.๒๕๗	๒.๐๗	๐
๔.๑ ค่าอุปกรณ์เครื่องมือทำยางแผ่น	๐	๑.๗๐๕	๐
๔.๒ ค่าน้ำกรด	๐.๒๕๗	๐.๓๖	๐
๕. ค่าที่ดิน	๓.๙๘	๓.๙๘	๓.๙๘
๕.๑ ค่าใช้ที่ดิน	๓.๙๑๖	๓.๙๑๖	๓.๙๑๖
๕.๒ ค่าภาษีที่ดิน	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕	๐.๐๖๕
รวมต้นทุนการผลิตยกก่อนถัวที่สวน	๔๓.๓๔	๕๐.๐๙	๔๖.๓๔

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

๕.๓ โคเนื้อ

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์ (โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย) พบว่า ในปี ๒๕๖๕ มีจำนวนครัวเรือนผู้เลี้ยงสัตว์ ๓๒,๙๙๗ ครัวเรือน โรงฆ่าโค - กระบือ จำนวน ๑ แห่ง โรงฆ่าสุกร โคและกระบือ จำนวน ๕ แห่ง โรงฆ่าสุกร จำนวน ๓ แห่ง โรงฆ่าสัตว์ปีก จำนวน ๓ แห่ง โรงงานผลิตอาหาร สัตว์ จำนวน ๑ แห่ง ร้านจำหน่ายอาหารสัตว์ จำนวน ๒๕๐ แห่ง สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน ๓๕ แห่ง มาตรฐานฟาร์มสุกร ๑๔๘ ฟาร์ม และมาตรฐานฟาร์มไก่ไข่ ๑๔ ฟาร์ม

ตาราง ๔๑ แสดงรายงานจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	จำนวนครัวเรือนผู้เลี้ยงสัตว์
๒๕๖๑	๒๖,๒๘๗
๒๕๖๒	๒๙,๓๒๒
๒๕๖๓	๓๐,๖๙๖
๒๕๖๔	๓๒,๕๓๓
๒๕๖๕	๓๒,๙๙๗

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

สถิติจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ.๒๕๖๕ พบว่าจังหวัดหนองคาย มีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๑ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๑,๒๕,๓๓๐ ครัวเรือน) และคิดเป็นร้อยละ ๐.๙๒ ของประเทศไทย (๓,๕๗๕,๒๓๕ ครัวเรือน)

จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๙,๔๖๘ ราย มีโคเนื้อ จำนวน ๕๗,๘๒๗ ตัว โดยแยกเป็น โคพื้นเมือง ๓๗,๙๙๙ ตัว โคพันธุ์แท้ ๗๕๙ ตัว และโคส่งชำแหละเนื้อ ๑๙,๐๖๙ ตัว (โคลูกผสม ๑๘,๕๐๐ ตัว และโคขุน ๕๖๙ ตัว) พื้นที่การเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด คือ อำเภอโพนพิสัย เกษตรกร จำนวน ๒,๙๕๐ ราย

จำนวน ๑๘,๑๗๑ ตัว รองลงมาพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย เกษตรกรจำนวน ๒,๖๘๑ ราย จำนวน ๑๗,๗๐๑ ตัว และพื้นที่อำเภอท่าบ่อ เกษตรกรจำนวน ๑,๒๒๐ ตัว จำนวน ๖,๕๔๕ ตัว

การเลี้ยงโคนอกจากจะขายแบบชำแหละเนื้อ ยังสามารถขายมูลโคได้ โดยมูลค่าปุ๋ยคอกจากมูลโค คิดเป็นน้ำหนักแห้งเฉลี่ย ๙๔๙ กิโลกรัมต่อตัวต่อปี (เฉลี่ยน้ำหนัก: โคนเนื้อทุกขนาด ๒๐๐ กิโลกรัมต่อตัว ถ่ายมูลวันละ ๕ % ของน้ำหนักตัว มูลโคมีน้ำหนักแห้ง ๒๖%) จำนวนโคนเนื้อ ๕๗,๘๒๗ ตัว คิดเป็นปริมาณปุ๋ยคอก ๕๔,๘๗๗,๘๒๓ กิโลกรัม ราคาเฉลี่ย ๑ บาท ต่อกิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ประมาณ ๕๔,๘๗๗,๘๒๓ บาท

ระบบการตลาด การซื้อขายโคเนื้อในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่จะผ่านพ่อค้าคนกลาง คือระบบนายฮ้อย ที่จะรวบรวมโคจากกลุ่มเกษตรกร หรือเกษตรกรรายย่อยมาขายต่อที่ตลาดนัดโค-กระบือในพื้นที่ซึ่งการซื้อขายจะเป็นรูปแบบการขายเหมาตัว และส่วนหนึ่งจะพัฒนาไปสู่ระบบการซื้อขายแบบซึ่งน้ำหนักผ่านระบบสหกรณ์ซึ่งเกษตรกรจะไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบเหมือนการซื้อขายผ่านพ่อค้าคนกลาง

ราคาโคเนื้อ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดหนองคาย เกษตรกรที่เลี้ยงแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกจำหน่าย นิยมจำหน่ายเมื่อโคมีอายุ ๑๘-๒๔ เดือน ถ้าเป็นโคพันธุ์อเมริกันบราห์มัน โคลุกผสมพื้นเมือง หรือโคพื้นเมืองจะจำหน่ายได้ประมาณ ๘๕- ๙๐ บาทต่อกิโลกรัม ทั้งเพศผู้และเพศเมีย ส่วนโคลุกผสมสายเลือดยุโรป และโคลุกผสมพันธุ์ทาจิมะ หรือวากิว เพศผู้จะจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าเพศเมีย ที่ ๑๐๐-๑๑๐ บาทต่อกิโลกรัม ส่วนเพศเมียจะขายได้ราคาต่ำกว่าคือประมาณ ๘๕-๙๐ บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาซื้อขายจะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายของโคในวันที่จำหน่ายด้วย

ต้นทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงโคขุน มีต้นทุนรวมของการผลิตโคขุน ทั้งหมด ๓๖,๐๘๒.๘๖ บาทต่อตัว ซึ่งคิดราคาโคเนื้อที่จำหน่ายของการผลิตโคขุน เท่ากับ ๕๐,๗๒๕ บาทต่อตัว ดังนั้นจะมีกำไรสุทธิ ๑๔,๖๔๒.๑๔ บาทต่อตัว (ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์โคที่นำมาขุน)

ต้นทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงแม่เพื่อผลิตลูก มีต้นทุนรวมของการผลิตโคเนื้อทั้งหมด ๑๘,๘๘๘.๔๕ บาทต่อตัว เกษตรกรมีการจำหน่ายโคเนื้อ เท่ากับ ๒๘,๔๔๐.๒๓ บาทต่อตัว ดังนั้นจะมีกำไรสุทธิรวมเท่ากับ ๙,๕๕๑.๗๘ บาทต่อตัว

ตารางที่ ๔๒ ตารางจำนวนโคเนื้อ แยกตามจำนวนที่เลี้ยงจำนวนเกษตรกร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

อำเภอ	๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕	
	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร	จำนวน	เกษตรกร
	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)	(ตัว)	(ครัวเรือน)
เมืองหนองคาย	๘,๑๘๘	๑,๔๗๔	๑๒,๓๓๖	๑,๖๐๙	๑๒,๐๐๖	๑,๙๑๘	๑๖,๐๑๑	๒,๔๖๔	๑๗,๗๐๑	๒,๖๘๑
ท่าบ่อ	๓,๔๓๗	๕๓๑	๓,๓๑๘	๕๓๑	๔,๓๓๑	๙๒๘	๕,๐๐๕	๑,๐๓๗	๖,๕๔๕	๑,๒๒๐
โพนพิสัย	๓,๗๒๒	๑,๓๓๒	๔,๐๐๗	๑,๔๑๓	๘,๖๙๕	๑,๘๐๙	๑๕,๔๘๗	๒,๗๗๖	๑๘,๑๗๑	๒,๙๕๐
ศรีเชียงใหม่	๑,๓๘๗	๓๑๐	๑,๔๗๗	๓๑๒	๑,๖๕๒	๓๒๙	๑,๕๘๓	๓๔๙	๒,๐๔๔	๔๒๐
สังคม	๗๒๗	๑๑๒	๗๒๕	๑๑๑	๑,๐๙๗	๑๗๖	๑,๔๘๐	๒๓๒	๑,๒๓๘	๑๘๒
สระใคร	๒,๑๙๔	๔๒๗	๒,๔๗๕	๔๖๗	๓,๗๓๕	๖๘๑	๓๙๙๖	๗๕๑	๕,๓๐๐	๘๖๐
เฝ้าไร่	๑,๕๐๔	๒๓๑	๑,๘๐๖	๒๕๖	๓,๐๔๑	๕๐๓	๕,๑๔๕	๗๑๗	๓,๙๙๒	๖๓๗
รัตนวาปี	๑,๓๙๕	๒๘๓	๑,๕๕๑	๒๘๒	๒,๒๐๕	๔๒๓	๒,๐๕๑	๓๘๕	๒,๒๔๑	๔๓๕
โพธิ์ตาก	๓๒๖	๔๙	๕๘๖	๘๕	๔๘๙	๗๑	๓๘๐	๕๓	๕๙๕	๘๓

รวม	๒๒,๘๙๐	๔,๗๔๙	๒๘,๒๘๑	๕,๐๖๖	๓๗,๒๕๑	๖,๘๓๘	๕๑,๑๓๘	๘,๗๖๔	๕๗,๘๒๗	๙,๔๖๘
-----	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	--------	-------

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๖

๕.๔ พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์

พื้นที่ปลูกหญ้าอาหารสัตว์จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ ๓,๓๗๔ ไร่ เกษตรกร ๑,๒๖๑ ราย โดยมีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์มากที่สุด คือ อำเภอโพนพิสัย พื้นที่ ๑,๕๗๑ ไร่ เกษตรกร เกษตรกร ๗๔๐ ราย รองลงมาคือ อำเภอสระใคร พื้นที่ ๗๑๓ ไร่ เกษตรกร ๒๒๘ ราย และอำเภอเมืองหนองคาย พื้นที่ ๒๘๔ ไร่ เกษตรกร ๓๘ ราย

พืชอาหารสัตว์ที่นิยมปลูกมากที่สุดคือ หญ้ารูซี่ พื้นที่ปลูก ๑,๐๖๑ ไร่ รองลงมาคือ หญ้าเนเปียร์ ๑๙๒ ไร่ และหญ้าแพงโกล่า พื้นที่ปลูก ๑๙๐ ไร่

พันธุ์พืชอาหารสัตว์

หญ้ารูซี่ เป็นหญ้าที่มีอายุหลายปี ต้นกิ่งเลื้อยกิ่งตั้ง สามารถเจริญเติบโตในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำได้ ขึ้นได้ดีในพื้นที่ดอน ดินมีการระยายนํ้าดี ทนแล้งพอสมควร ทนต่อการเหยียบย่ำของสัตว์ ไม่ทนน้ำท่วมขัง ผลผลิตน้ำหนักแห้ง ๒.๐ - ๒.๕ ตันต่อไร่ปี โปรตีน ๗-๑๐ เปอร์เซ็นต์ การปลูกหญ้าให้ใช้เมล็ดพันธุ์หญ้ารูซี่ อัตรา ๒ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านหรือปลูกเป็นแถว ๆ ห่างกัน ๕๐ เซนติเมตร การตัดหญ้ารูซี่ไปใช้เลี้ยงสัตว์ ควรตัดครั้งแรก ๖๐-๗๐ วันหลังปลูก โดยตัดสูงจากพื้นดิน ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร สำหรับการปล่อยสัตว์เข้าแทะเล็มในแปลงหญ้า ควรปล่อยเข้าครั้งแรกเมื่อหญ้าอายุ ๗๐ - ๙๐ วัน หลังจากนั้นจึงทำการตัดหรือปล่อยสัตว์เข้าแทะเล็มหมุนเวียนทุก ๓๐-๔๕ วัน ในช่วงฤดูฝนหญ้าโตเร็ว อาจตัดได้ที่อายุน้อยกว่า ๓๐ วัน หญ้ารูซี่เหมาะสำหรับใช้เลี้ยงโค กระบือ ในรูปหญ้าสด หญ้าแห้งหรือหญ้าหมัก

หญ้าเนเปียร์ เป็นหญ้าที่มีอายุหลายปี สายพันธุ์ที่นิยมปลูก คือ หญ้าเนเปียร์แคระ (P. purpureum. Cr. Mott.) หญ้าเนเปียร์ (ธรรมดา) และหญ้าเนเปียร์ลูกผสม (P. Purpureum x P. americanum) ซึ่งมี ๒ สายพันธุ์ คือ หญ้าเนเปียร์ยักษ์ และหญ้าบาน่า หญ้าเนเปียร์แคระสูง ๑- ๒ เมตร แตกกอดี ใบมาก ส่วนหญ้าเนเปียร์ธรรมดา และเนเปียร์ลูกผสมสูง ๓ - ๔ เมตร ทุกสายพันธุ์เจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง เหมาะสำหรับปลูกในเขตชลประทาน ผลผลิตน้ำหนักแห้ง ๓ - ๔ ตันต่อไร่ต่อปี โปรตีน ๘ - ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปลูกได้ด้วยท่อนพันธุ์ ระยะปลูก ๗๕x๗๕ เซนติเมตร ปลูกหลุมละ ๒ ท่อน ให้ข่อยอยู่ใต้ดินลึก ๑- ๒ นิ้ว ในพื้นที่ ๑ ไร่ ใช้ท่อนพันธุ์ ๓๐๐ - ๕๐๐ กิโลกรัม การตัดหญ้าเนเปียร์ไปเลี้ยงสัตว์ ควรตัดครั้งแรก ๖๐-๗๐ วันหลังปลูก และตัดหญ้าครั้งต่อไป ทุก ๓๐ - ๔๕ วัน ช่วงฤดูฝนหญ้าโตเร็ว อาจตัดอายุน้อยกว่า ๓๐ วัน โดยตัดชิดดิน หญ้าเนเปียร์เหมาะสำหรับใช้เลี้ยงโค กระบือ ในรูปหญ้าสด หรือหญ้าหมัก ไม่เหมาะสำหรับทำหญ้าแห้ง

หญ้าแพงโกล่า เป็นหญ้าประเภทเลื้อย (stoloniferous) อายุหลายปี มีลำต้นทอดนอนไปตามพื้นผิวดิน มีรากเจริญออกมาตามข้อที่สัมผัสผิวดินและแตกหน่อเจริญเติบโตเป็นต้นใหม่ ต้นอ่อนจะตั้งตรง แต่เมื่ออายุมากขึ้นลำต้นจะทอดนอนไปตามผิวดิน ปกคลุมพื้นที่ได้หนาแน่น ลำต้นมีขนาดเล็กสูง ๔๐ - ๖๐ เซนติเมตร ไม่มีขน ใบดก อ่อนนุ่ม มีลักษณะเล็กเรียวยาว ไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ จึงขยายพันธุ์ด้วยท่อนพันธุ์หญ้าแพงโกล่าเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ชุ่มชื้น มีฝนตกเฉลี่ยมากกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ขึ้นได้ในดินหลายชนิดตั้งแต่ดินทรายจนถึงดินเหนียวทนแล้งได้ดีพอสมควร แต่สามารถเจริญเติบโตได้ในพื้นที่ชื้นแฉะชุ่มน้ำ ทนน้ำท่วมขังหญ้าแพงโกล่าเป็นหญ้าให้ผลผลิตมาก จึงควรปลูกในพื้นที่ที่สามารถให้น้ำและระบายน้ำได้สะดวก เหมาะสำหรับปลูกในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถระบายน้ำได้สะดวกตลอดทั้งปี จึงสามารถปลูกหญ้าแพงโกล่าได้ทั้งในพื้นที่ลุ่ม และพื้นที่มีน้ำน้อยควรปลูกแบบที่ดอน

การปลูกหญ้าแพงโกล่าในพื้นที่ลุ่ม หญ้าแพงโกล่า ที่จะใช้ทำพันธุ์ควรมีอายุประมาณ ๖๐ วันขึ้นไป ท่อนพันธุ์ที่ใช้ต้องปลอดจากวัชพืชอื่น ท่อนพันธุ์ที่ตัดแล้วควรนำไปหว่านหรือปลูกได้ทันที หรือถ้าปลูกไม่ทันควร

เก็บไว้ในที่ร่ม รดน้ำให้ชุ่ม และไม่ควรวางทับถมท่อนพันธุ์หญ้า จนกองสูงเกินไป จะทำให้หญ้าตายหนึ่ง เพราะเกิดความร้อนจากกระบวนการหายใจ หลังจากเตรียมดิน และทำเทือกได้ที่แล้ว ปรับระดับน้ำให้สูง ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ใช้ท่อนพันธุ์หญ้าอัตราไร่ละ ๒๐๐ - ๒๕๐ กิโลกรัม หว่านอย่างสม่ำเสมอให้ทั่วแปลงแล้วใช้ท่อนไม้ ไม้หรือท่อพีวีซี ระบายท่อนพันธุ์หญ้าให้จมน้ำ แช่ทิ้งไว้ประมาณ ๑ สัปดาห์ จึงระบายน้ำออกจากแปลงจนหมด ท่อนพันธุ์จะสัมผัสดิน และตามข้อจะมีรากหญ้าสีขาวงอกยาวประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร จึงระบายน้ำออกแล้วปล่อยให้แห้งทิ้งไว้ประมาณ ๑ เดือนจนดินแห้งกรัง จึงเริ่มให้น้ำขังไว้ ๒ คืบ หลังจากปลูกแล้วประมาณ ๖๐ วัน ก็สามารถตัดหญ้าไปใช้ประโยชน์ได้

การปลูกหญ้าแพงโกล่าในพื้นที่ดอน ควรปลูกหญ้าต้นฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน หญ้าแพงโกล่าจะตั้งตัวเร็วและเจริญเติบโตได้ดี ควรเตรียมดินในขณะที่ดินมีความชื้นเหมาะสม ถ้าจะรักษาระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน ก่อนเตรียมดินควรใส่ปุ๋ยคอก(ที่ย่อยสลายแล้ว)หรือปุ๋ยหมักอัตรา ๒ - ๔ ตันต่อไร่ แล้วไถกลบ ปล่อยให้แห้ง ๒ - ๓ สัปดาห์ จึงไถพรวนเพื่อกำจัดวัชพืชและย่อยดิน ๑ - ๒ ครั้ง ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของวัชพืช ทั้งนี้การไถพรวนแต่ละครั้งควรมีระยะเวลาห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ปล่อยให้เมล็ดวัชพืชงอกมาก่อนที่จะไถพรวนเพื่อทำลายให้หมด แล้วพรวนดินกลบก่อนปลูกหญ้าเตรียมท่อนพันธุ์เช่นเดียวกับการปลูกหญ้าแพงโกล่าในที่ลุ่ม (ท่อนพันธุ์อายุ ๖๐ วันขึ้นไป) การปลูกหญ้าแพงโกล่าในพื้นที่ดอน ใช้อัตราท่อนพันธุ์เท่ากับในพื้นที่ลุ่มคือประมาณไร่ละ ๒๐๐-๒๕๐ กิโลกรัม ควรปลูกในขณะที่ดินมีความชื้นเหมาะสมหรือสามารถให้น้ำได้ทันที การปลูกหญ้าทำได้ ๒ วิธี คือ วิธีที่ ๑. การปลูกเป็นแถวโดยวางท่อนพันธุ์ทอดนอนไปตามแนวร่องที่ซีกร่อง (ระยะ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร) ไว้ใช้ดินกลบท่อนพันธุ์บางส่วนไว้ แล้วเหยียบดินให้แน่น วิธีที่ ๒. การปลูกโดยการหว่านท่อนพันธุ์หญ้าอย่างสม่ำเสมอทั่วแปลงแล้ว ไถพรวนกลบด้วยผานพรวนหรือผาน ๗ ซึ่งปรับหน้าผานให้เสมอแล้ว ควรให้น้ำทันทีที่ปลูกเสร็จให้ดินชุ่มชื้นตลอดเวลา ในช่วง ๒ สัปดาห์แรก สำหรับแปลงหญ้าที่มีการเตรียมดินดี จะมีวัชพืชขึ้นน้อย สามารถตัดหญ้าได้ครั้งแรกที่อายุ ๖๐-๗๐ วันหลังปลูก ถ้ามีวัชพืชหนาแน่น ควรกำจัดวัชพืชโดยการตัดปรับเปลี่ยนหญ้า ควรใส่ปุ๋ยคอกใน อัตรา ๒,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยแบ่งใส่ปีละ ๓-๔ ครั้ง หญ้าแพงโกล่าสามารถตัดไปใช้ประโยชน์ได้ครั้งแรก เมื่ออายุ ๖๐-๗๐ วันหลังปลูก และตัดครั้งต่อไปทุก ๔๐ วัน สำหรับในช่วงฤดูฝนถ้าหญ้าเจริญเติบโตดีสามารถตัดได้ทุก ๓๐ วัน โดยตัดชิดดิน (ประมาณ ๓-๕ เซนติเมตร) ได้ผลผลิตน้ำหนักหญ้าสด ครั้งละ ๓-๔ ตันต่อไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน (ที่มา : การจัดการความรู้กรมปศุสัตว์, กรมปศุสัตว์)

ตารางที่ ๔๓ ตารางพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

พันธุ์หญ้าที่ปลูก	เมืองหนองคาย		ท่าบ่อ		โพนพิสัย		ศรีเชียงใหม่		สังคม		สระใคร		เผ่าไร่		รัตนวาปี		โพธิ์ตาก		รวม		
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	
หญ้ารูซี่	๔	๓	๗๖	๓๔	๑,๐๖๑	๔๖๐	๑๕๓	๒๐			๕๐๕	๑๖๓	๒๒	๘	๒	๑	๓๙	๔	๑,๘๖๒	๖๕๓	
หญังกินี (สีม่วง)					๗๙	๔๖	๑๖	๒					๓	๒					๙๘	๕๐	
หญ้าอะตราดัม					๖	๒					๒	๑								๘	๓
หญ้าเนเปียร์	๑๐๐	๑๐	๔๐	๒๑	๑๙๒	๑๒๙	๕๕	๒๐	๕	๒	๕๐	๑๕	๓๘	๖	๑๓	๕	๑๐	๕	๕๐๓	๒๑๓	
หญ้าปลีแคททูลิ					๑๐	๑	๓												๑๓	๑	
หญ้าซีดาเรีย																			๐	๐	
หญ้าฮามาต้า					๑	๑													๑	๑	
หญ้าแพงโกล่า	๑๘๐	๒๕	๑๒๐	๔๐	๙๐	๕๒	๒๐	๕	๔๐	๙	๑๕๐	๔๕	๔๐	๑๒	๕๐	๓๖	๒๕	๑๒	๗๕๕	๒๓๖	

พื้นที่ ปลูก	เมืองหนองคาย		ท่าบ่อ		โพนพิสัย		ศรีเชียงใหม่		สังคม		สระใคร		เผ่าไร่		รัตนวาปี		โพธิ์ตาก		รวม	
	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)
หญ้าไมย รา					๑	๒													๑	๒
หญ้าเกี๋ย					๒๐	๑๑													๒๐	๑๑
หญ้าขน					๙	๔	๑๐												๑๙	๔
หญ้า อื่นๆ			๑		๑๐๑	๓๑	๑๘	๔		๒	๒	๒	๑	๑	๑				๑๒๔	๔๐
ถั่วฮาม มาด้า							๑	๑											๑	๑
ข้าวโพด พร้อมฝัก			๑	๑	๑	๑	๒	๑			๔	๒	๑	๑					๙	๖
รวม	๒๘๔	๓๘	๒๓๗	๙๗	๑,๕๗๑	๗๔๐	๒๗๘	๕๓	๔๕	๑๑	๗๑๓	๒๒๘	๑๐๖	๓๐	๖๖	๔๓	๗๔	๒๑	๓,๓๗๔	๑,๒๖๑

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์หนองคาย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๕.๕ สุกร

เกษตรกรลงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ๑,๑๕๖ ครัวเรือน มีจำนวนสุกรรวม ๑๑๑,๕๔๐ ตัว เมื่อเทียบปี ๒๕๖๔ มีสุกรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘๘ พื้นที่การเลี้ยงสุกรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองหนองคาย ๔๑,๒๘๘ ตัว รองลงมาคืออำเภอท่าบ่อ ๒๙,๗๓๙ ตัว และอำเภอโพนพิสัย ๑๓,๗๖๙ ตัว ตามลำดับ

ฟาร์มสุกรที่ได้รับการมาตรฐานหรือเป็นคอนแทคฟาร์ม (รับจ้างเลี้ยงให้บริษัท) มีเลี้ยงใน ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอท่าบ่อ อำเภอสระใคร อำเภอโพนพิสัย อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพธิ์ตาก มีทั้งสิ้น ๑๔๘ ฟาร์ม สุกร ๙๖,๗๙๐ ตัว รายละเอียดดังนี้

-สุกรแม่พันธุ์ ๙,๒๘๙ ตัว

-สุกรพ่อพันธุ์ ๒ ตัว

-สุกรขุน ๗๒,๗๖๗ ตัว

ฟาร์มมาตรฐานมีมากที่สุดในอำเภอเมืองหนองคาย รองลงมาคืออำเภอท่าบ่อ และอำเภอโพนพิสัย

ตารางที่ ๔๔ ตารางแสดงจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกรของฟาร์มมาตรฐานจังหวัดหนองคาย ปี

๒๕๖๕

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสุกร(ตัว)			
		สุกรแม่พันธุ์	สุกรพ่อพันธุ์	สุกรขุน	สุกรทั้งหมด
เมืองหนองคาย	๘๗	๒,๓๙๖	๒	๔๖,๖๕๐	๔๙,๐๔๘
ท่าบ่อ	๔๘	๗๗๗	-	๓๑,๐๔๙	๓๑,๘๒๖
สระใคร	๔	๑๑๖	-	๑,๖๕๐	๑,๗๖๖
โพนพิสัย	๗	-	-	๖,๕๕๐	๖,๕๕๐
ศรีเชียงใหม่	๑	๖,๐๐๐	-	-	๖,๐๐๐
โพธิ์ตาก	๑	-	-	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐
รวม	๑๔๘	๙,๒๘๙	๒	๘๗,๕๙๙	๙๖,๗๙๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

การเลี้ยงสุกรในเขตปศุสัตว์ที่ ๔ ประกอบด้วย จังหวัดบึงกาฬ หนองคาย หนองบัวลำภู เลย อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มีจำนวนสุกรอยู่เป็นลำดับที่ ๔ จากเขตปศุสัตว์ทั้งหมด ๙ เขต จำนวน ๑,๑๖๒,๕๙๓ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๐ ของจำนวนสุกรทั้งประเทศ สำหรับจังหวัดหนองคาย มีจำนวนสุกรเป็นลำดับที่ ๖ ของเขตปศุสัตว์เขต ๔

ด้านการแปรรูป

โรงฆ่าสัตว์ในจังหวัดหนองคายที่ขึ้นทะเบียน ขจส. ๒ มีโรงฆ่าโค-กระบือ และสุกร จำนวน ๙ แห่ง โดยมีกำลังการผลิตสุกรเฉลี่ยต่อวันรวมกันอยู่ที่ ๒๐๐ ตัว/วัน ซึ่งหากคำนวณสุกรที่น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม/ตัว โดยมีน้ำหนักซากที่ร้อยละ ๗๕ ของน้ำหนักมีชีวิต จังหวัดหนองคายจะมีกำลังการผลิตสุกรสำหรับบริโภคได้ประมาณ ๑๕,๐๐๐ กิโลกรัม/วัน หรือประมาณ ๔,๓๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัด อีกทั้งสุกรที่เลี้ยงในระบบรับจ้างบริษัทเลี้ยงหรือ Contract Farming มักมีการส่งไปยังโรงฆ่าสัตว์ ในจังหวัดอื่น หรือส่งซากสุกรออกนอกจังหวัดเพื่อไปตัดแต่ง ก่อนจะส่งเป็นเนื้อสุกรกลับมาขายตามห้างสรรพสินค้าในจังหวัด

๕.๖ ไก่

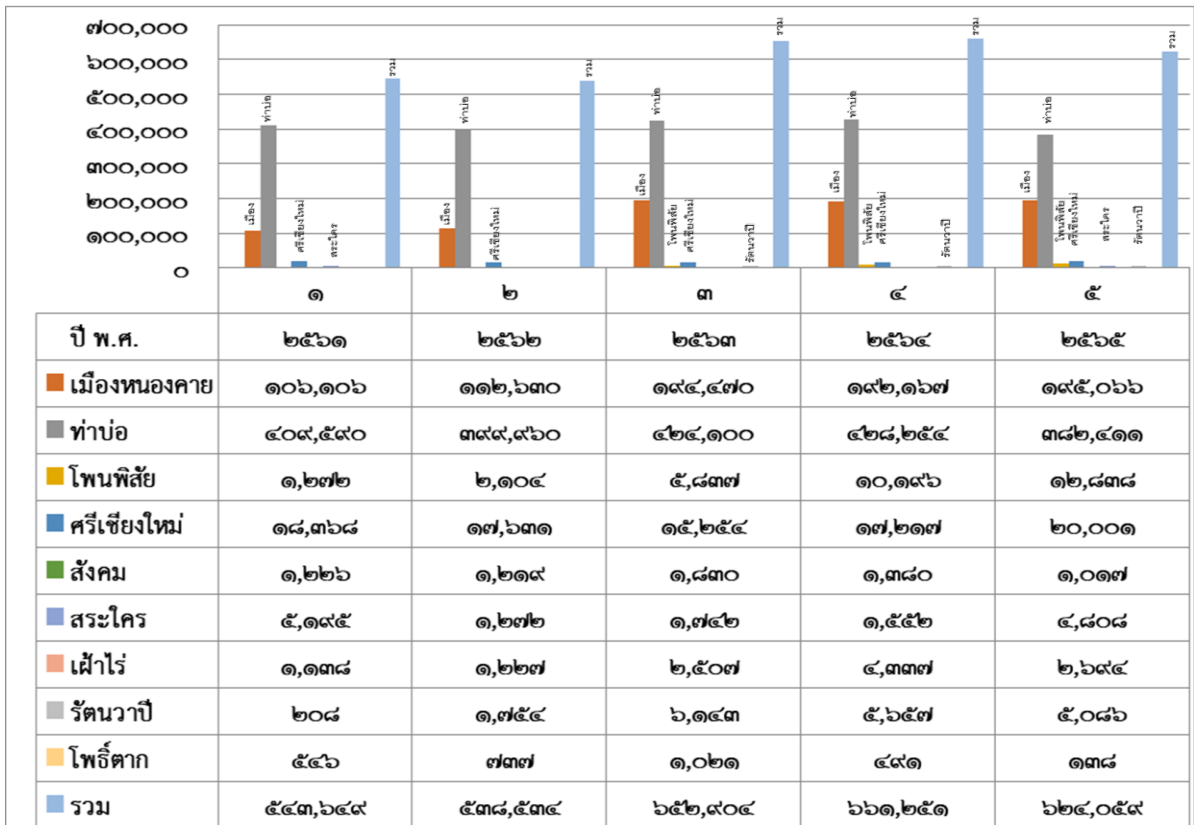
ไก่จังหวัดหนองคายมี ๖๒๔,๐๕๙ ตัว ให้ผลผลิตไข่ ๑๘๒,๒๒๕,๒๒๘ ฟอง/ปี พื้นที่เลี้ยงส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอท่าบ่อ ๓๘๒,๔๑๑ ตัว รองลงมาคืออำเภอเมืองหนองคาย ๑๙๕,๐๖๖ ตัว จากสถิติสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เกษตรเลี้ยงไก่ส่วนใหญ่เป็นขนาดย่อย (เลี้ยงน้อยกว่า ๓,๐๐๐ ตัว) ร้อยละ ๙๑.๒๓ เป็นเกษตรกรขนาดเล็ก (เลี้ยง ๓,๐๐๐ - ๑,๐๐๐ ตัว) ร้อยละ ๘.๕๑ และเป็นเกษตรกรขนาดกลาง (เลี้ยง ๑๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ ตัว) ร้อยละ ๐.๒๖ โดยทั่วไปการเลี้ยงไก่ของจังหวัดหนองคายเป็นการเลี้ยงบนบ่อปลา โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอท่าบ่อและอำเภอเมืองหนองคาย และเป็นฟาร์มมาตรฐาน ๑๘ ฟาร์ม

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลไก่ไข่และผลผลิตไข่ไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๕

ประเภท	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
จำนวนไก่ไข่ (ตัว)	๕๔๓,๗๔๙	๕๓๘,๕๓๙	๖๕๒,๙๐๔	๖๖๑,๒๕๑	๖๒๔,๐๕๙
จำนวนผลผลิต (ฟอง/ปี)	๑๒๐,๑๖๘,๕๒๙	๑๓๘,๙๔๓,๐๖๒	๑๖๖,๘๒๐,๓๓๐	๑๖๘,๖๑๙,๐๐๕	๑๘๒,๒๒๕,๒๒๘

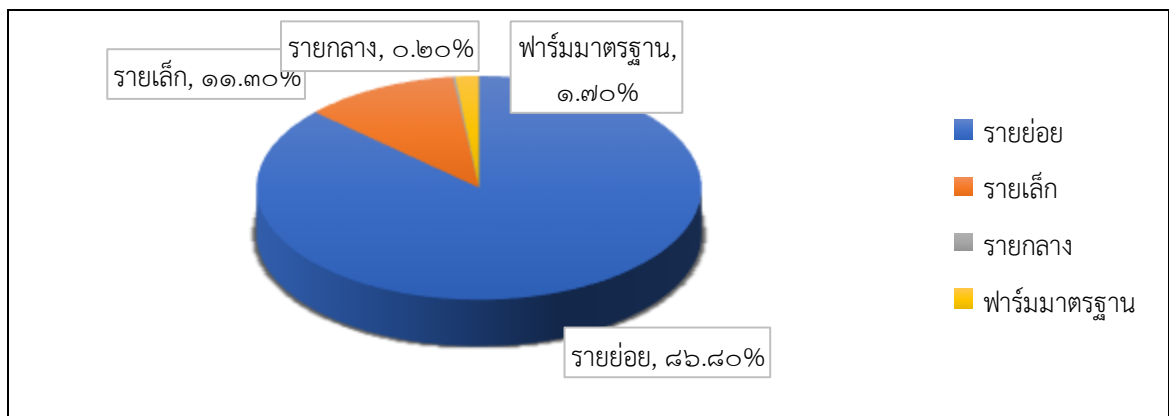
ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๖ จำนวนไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย (ตัว) ช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๗ ประเภทเกษตรกรที่เลี้ยงไก่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

การเลี้ยงไก่ของจังหวัดหนองคายเทียบกับจำนวนไก่ของทั้งประเทศ มีจำนวนไก่เพียงร้อยละ ๐.๙๓ ของไก่ทั้งหมดในประเทศ แต่เมื่อเทียบกับจำนวนไก่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีไก่ร้อยละ ๗.๒๕ ของไก่ทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลำดับที่ ๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอันดับที่ ๓ ของเขตปศุสัตว์ที่ ๔ ประกอบด้วย

ลำดับการเลี้ยงไก่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เรียงจากมากไปน้อย)

๑. จังหวัดอุบลราชธานี
๒. จังหวัดชัยภูมิ
๓. จังหวัดขอนแก่น
๔. จังหวัดร้อยเอ็ด
๕. จังหวัดนครราชสีมา
๖. จังหวัดหนองคาย

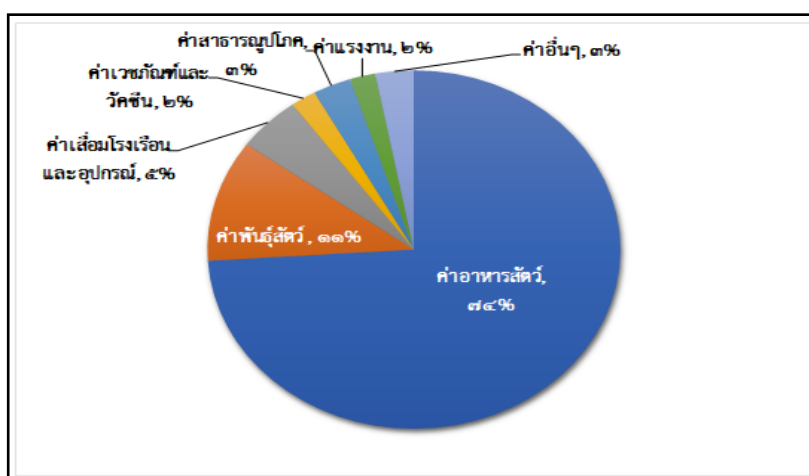
ลำดับการเลี้ยงไก่ของเขตปศุสัตว์เขต ๔ (เรียงจากมากไปน้อย)

๑. จังหวัดขอนแก่น
๒. จังหวัดร้อยเอ็ด
๓. จังหวัดหนองคาย

ต้นทุนการผลิตไข่ไก่

ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงประกอบด้วยค่าอาหารสัตว์ที่มีสัดส่วนสูงที่สุดประมาณร้อยละ ๗๔ ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดรองลงมา ได้แก่ค่าพันธุ์สัตว์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๑ ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๕ ค่าเวชภัณฑ์และวัคซีนคิดเป็นร้อยละ ๒ ค่าสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า/ประปา) คิดเป็นร้อยละ ๓ ค่าแรงงานคิดเป็นร้อยละ ๒ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๓ อย่างไรก็ตามในช่วงปี ๒๕๖๑- ๒๕๖๕ ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ ๒.๙๗ บาท/ฟอง ตามต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น

แผนภูมิที่ ๘ สัดส่วนต้นทุนในการผลิตไข่ไก่

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

การตลาดไข่ไก่

ราคาไข่ไก่ปี ๒๕๖๕ มีการปรับตัวราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ เฉลี่ยฟองละ ๐.๗๓ บาท เนื่องจากต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไข่ไก่ มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เป็นสัดส่วนประมาณ ๗๐% ของต้นทุนการผลิต ทั้งนี้ ราคาไข่ไก่แต่ละจะราคา ๓.๔๐ บาท/ฟอง ซึ่งเท่ากับราคาที่กระทรวงพาณิชย์ควบคุมไว้

ตารางที่ ๔๖ ข้อมูลราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม บาท/ฟอง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ไข่ไก่ (คละหน้าฟาร์ม)	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ราคา บาท/ฟอง	๒.๖๘	๓.๐๐	๒.๙๘	๒.๖๗	๓.๔๐
ต้นทุน บาท/ฟอง	๒.๘๖	๒.๘๗	๒.๘๗	๒.๘๖	๒.๙๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตลาดไข่ไก่ของจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่เป็นการบริโภคภายในจังหวัด และจากต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรควรเลี้ยงไข่ไก่แบบประณีต ได้รับมาตรฐาน GAP เพื่อให้สามารถเพิ่มยอดขายในกลุ่มลูกค้าที่มีความใส่ใจต่อสุขภาพและมีความอ่อนไหวต่อความปลอดภัยในการผลิตไข่ไก่ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไข่ไก่ในรูปของสถาบันเกษตรกร ให้สามารถบริหารจัดการในด้านอาหารไก่ การป้องกัน การระบาดของโรค และการจัดการปริมาณไข่ไก่ให้เหมาะสมต่อความต้องการของตลาดโดยเฉพาะในช่วงการปิดเทอมของสถานศึกษา นอกจากนี้ในส่วนของเกษตรกรรายย่อยจะส่งเสริมให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับไข่ โดยการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไก่แบบต้นทุนต่ำใช้วัตถุดิบในธรรมชาติและท้องถิ่นผลิตเป็นอาหารไก่ เช่น การเลี้ยงไข่ไก่อารมณ์ดี และเลี้ยงไข่ไก่อินทรีย์ เป็นต้น

๕.๗ ปลานิลกระชัง

จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังแม่น้ำโขง ในพื้นที่ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองท่าบ่อ ศรีเชียงใหม่ และโพนพิสัย จำนวน ๑๙๓ ครัวเรือน ๒,๙๙๗ กระชัง เนื้อที่เลี้ยงทั้งหมด ๓๖.๐๗ ไร่ ชนิดปลาที่เลี้ยง คือ ปลานิล จำนวน ๗,๗๘๘.๙๕ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๕๐๖.๙๓ ล้านบาท ผลิตได้เฉลี่ย ๒๑.๓๖ ตันต่อวัน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตอยู่ที่ ๒๔๒.๙๔ ล้านบาท และมีกำไรทั้งสิ้น ๒๙๓.๙๙ ล้านบาทต่อปี โดยอำเภอเมืองหนองคายมีผู้เพาะเลี้ยงและผลผลิตมากที่สุด

ปัจจุบันการเลี้ยงปลานิลในกระชังมีการพัฒนาการเป็นระบบเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อย่างเต็มรูปแบบ ประกอบด้วยธุรกิจย่อย ๔ ประเภท ได้แก่

- ธุรกิจการผลิตลูกปลานิลหรือปลาฟลาย (Fly) ไปจนถึงปลาขนาดใบมะขาม
- ธุรกิจอนุบาลลูกปลานิล (Fingerling)
- ธุรกิจปลาเนื้อ (Grow out)
- ธุรกิจขายปลาเนื้อ

เกษตรกรที่เลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง ผู้เลี้ยงต้องได้รับอนุญาตใช้พื้นที่แหล่งน้ำจากหน่วยราชการที่รับผิดชอบ ได้รับความเห็นชอบจากชุมชนและขออนุญาตเลี้ยงปลาในกระชังจากกรมประมง รวมถึงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานประมงจังหวัดหนองคายด้วย

การเลี้ยงปลานิลในกระชัง แยกเป็น ๒ ระบบย่อย คือ

การเลี้ยงแบบพันธสัญญา เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมพันธสัญญากับบริษัทขนาดใหญ่ ร้อยละ ๘๐-๘๕ เช่น บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด(มหาชน) จำนวน ๑๒๐ ราย มานิตย์ฟาร์ม จำนวน ๓๘ ราย บริษัท สตาร์ฟิช จำกัด จำนวน ๓๐ ราย บริษัทอื่นๆ อีก ๑๒ ราย และเลี้ยงแบบอิสระคือ ลงทุนเอง เลี้ยงเอง ร้อยละ ๑๕ - ๒๐ โดยเกษตรกรมีพันธสัญญากับผู้ขายอาหารปลา เพราะบริษัทจะเป็นผู้จัดหาลูกปลาและอาหารปลาให้เกษตรกร และช่วยประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ให้คำแนะนำในการเลี้ยง รวมถึงการควบคุมคุณภาพ ทั้งนี้ ผู้เลี้ยงปลาในระบบนี้จะต้องวางเงินค้ำประกันแก่ตัวแทนผู้ขายอาหารปลาในจังหวัดแตกต่างกันไปตามพื้นที่ เช่น วางมัดจำลูกปลา ๑๐-๑๕ บาท/ตัว/รุ่น หรือ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท/กระชัง เกษตรกรจะได้รับลูกปลานิลขนาด ๓๐ กรัม เป็นขนาดที่พอเหมาะแก่การปล่อยลงกระชัง เลี้ยง ๔-๕ เดือน จะได้ปลานิลขนาด ๐.๗-๑.๒ กิโลกรัม/ตัว มีต้นทุนค่าอาหารปลาร้อยละ ๘๐-๙๐ ของต้นทุนทั้งหมด อัตราการปล่อยลูกปลา ๘๐-๑๐๐ ตัว/ตารางเมตร โดยทั่วไปเกษตรกร ๑ คน จะดูแล ๑๐-๑๒ กระชัง ระยะเวลาการเลี้ยงขึ้นกับขนาดลูกปลา หากเกษตรกรเลี้ยงลูกปลาขนาด ๓๐ กรัม/ตัวขึ้นไป อาจเลี้ยงได้ปีละ ๒-๓ รุ่น

การเลี้ยงแบบอิสระ ผู้เลี้ยงปลานิลกระชังแบบอิสระ นิยมซื้อลูกปลานิลเพศผู้ขนาดโตบะขามแล้วนำมาอนุบาลในบ่อดิน ต่อให้ได้ปลาขนาด ๓๐ กรัม ซึ่งจะมีอัตราการรอดร้อยละ ๖๐ ของลูกปลาที่เลี้ยงทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงอย่างน้อยประมาณ ๑๐ กระชังต่อครัวเรือน บางครัวเรือนที่มีแรงงานและพื้นที่มาก อาจมีถึง ๑๐๐-๒๐๐ กระชัง ซึ่งเกษตรกรรายใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีเชียงใหม่และอำเภอท่าบ่อ ทั้งนี้เกษตรกรที่เลี้ยงแบบอิสระมักจะมีบ่อดินไว้อนุบาลลูกปลาเพื่อลดต้นทุน และเกษตรกรต้องมีเงินลงทุนค่ากระชังขนาด ๓x๖x๒ เมตร รวมค่าอุปกรณ์ประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท/กระชัง อายุการใช้งานประมาณ ๑๐ ปี

การปล่อยปลาในกระชังขนาด ๔x๖ เมตร ขนาด ๓๐ กรัม ปล่อย ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ ตัว/กระชัง โดยหนึ่งปีเลี้ยงปลานิลได้ ๒ รุ่น จึงต้องใช้ลูกปลานิล ๑๐.๗๙-๑๔.๓๙ ล้านตัว ซึ่งการเพาะและอนุบาลลูกปลานิลในจังหวัดฯ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง ให้อาหารเม็ดสำเร็จรูป เลี้ยง ๔-๕ เดือน จะได้ปลาขนาด ๗๐๐-๑,๐๐๐ กรัม หนึ่งปีเลี้ยงได้ประมาณ ๒ รุ่น หรือ ๒ ปี เลี้ยงได้ ๕ รุ่น ได้ผลผลิตประมาณ ๒ ตัน/รุ่น ขึ้นอยู่กับขนาดของลูกปลาที่นำมาเลี้ยง จำหน่ายในราคา ๖๐-๖๕ บาท/กิโลกรัม

โดยทั่วไปขนาดลูกปลานิลที่นิยมปล่อยมากที่สุด คือ ปลานิลรุ่น ขนาด ๓๐-๕๐ กรัม หรือ ๒๐-๓๐ ตัว/กิโลกรัม ราคาตัวละ ๓-๕ บาท อัตราการปล่อยเลี้ยงคือ ๖๐-๑๐๐ ตัว/ลูกบาศก์เมตร อัตราการปล่อยมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดกระชัง ฤดูกาล สภาพการไหลของกระแสน้ำ ปริมาณและคุณภาพน้ำ ระยะเวลาที่ต้องการผลผลิต ขนาดปลาที่จับ ความชำนาญของเกษตรกรและที่สำคัญ คือ พุน

ก่อนการตกลงราคา ผู้ค้าปลาปากกระชังจะลองจับปลาและประเมินปริมาณปลา กำหนดปริมาณปลาในกระชังที่มีขนาดต่างๆ ตามความต้องการของตลาด ตัวอย่างขนาดปลาในวงการค้า ได้แก่ ปลานิล

- ปลานิลขนาดโตตัวละ ๑ กิโลกรัมขึ้นไป เรียกว่า ปลาโบ้
- ปลานิลขนาด ๒ ตัว/กิโลกรัม เรียกว่า ปลากลาง
- ปลานิลขนาด ๓ - ๔ ตัว/กิโลกรัม เรียกว่า ปลานอน
- ปลานิลขนาด ๕ - ๖ ตัว/กิโลกรัม เรียกว่า ปลาแผ่

ตารางที่ ๔๗ แสดงครัวเรือนผู้เลี้ยงปลานิลเพศผู้ในกระชังแม่น้ำโขง

ที่	อำเภอ	จำนวนราย	จำนวนกระชัง	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนต่อปี (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	เฉลี่ย/วัน (ตัน)	ต้นทุน (ล้านบาท)	กำไร (ล้านบาท)
๑	เมือง	๑๗๕	๒,๑๗๑	๒๖.๑๕	๕,๕๙๕.๔๕	๓๖๓.๗๐	๑๕.๓๓	๑๖๗.๘๖	๑๙๕.๘๔
๒	ท่าบ่อ	๑๒	๕๓๑	๖.๘๔	๑,๘๐๒.๖๐	๑๑๗.๑๗	๔.๙๔	๖๓.๐๙	๕๔.๐๘

๓	ศรีเชียงใหม่	๕	๒๘๓	๒.๙๙	๓๙๑.๙๐	๒๕.๔๗	๑.๐๗	๑๑.๗๖	๑๓.๗๑
๔	โพธิ์พิสัย	๑	๑๒	๐.๐๙	๙.๐๐	๐.๕๙	๐.๐๒	๐.๒๓	๐.๓๖
	รวม	๑๙๓	๒,๙๙๗	๓๖.๐๗	๗,๗๘๘.๙๕	๕๐๖.๙๓	๒๑.๓๖	๒๔๒.๙๔	๒๙๓.๙๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตลาดปลาเนื้อที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น เลย บึงกาฬและจังหวัดหนองบัวลำภู บางครั้ง ที่ปลาล้นตลาดอาจส่งไปขายถึงจังหวัดในอีสานตอนใต้ เช่น จังหวัดสุรินทร์ และอุบลราชธานี เป็นต้น การเลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง มักมีความเสี่ยงต่อสภาพน้ำ หากอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือปัญหาน้ำเสียปลา มักจะเกิดการขาดออกซิเจนและตายได้ เกษตรกรที่มีช่องทางตลาดจึงนิยมเลี้ยงแบบอิสระเพราะจะสามารถจับขายได้ทันทีเมื่อมีปัญหา แต่หากเลี้ยงแบบพันธสัญญาจะต้องรอให้บริษัทมาจับขาย หากเกิดความล่าช้า ความเสียหายอาจมีมากกว่าการเลี้ยงแบบอิสระได้

การเลี้ยงปลาในกระชัง ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงในแม่น้ำโขงหรือแม่น้ำสาขาอื่นๆ ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน ๑ จังหวัดหนองคายมีผู้เลี้ยงปลาในกระชังมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดเลย ซึ่งเลี้ยงในจังหวัดเลย และจังหวัดบึงกาฬ มีผู้เลี้ยงปลาในกระชังแม่น้ำโขง ประมาณ ๑๐ ราย

ตารางที่ ๔๘ ข้อมูลการเปรียบเทียบการเลี้ยงปลานิลในกระชังแม่น้ำโขง ประจำปี ๒๕๖๕

ข้อมูลที่เปรียบเทียบ	จังหวัดหนองคาย	จังหวัดมุกดาหาร	จังหวัดนครพนม
จำนวนราย	๑๙๓	๘๘	๕๑๘
จำนวนกระชัง	๒,๙๙๗	๔,๒๖๖	๖,๖๖๖
เนื้อที่การเลี้ยง (ไร่)	๓๖.๐๖	๓๒.๐๐	๕๐.๐๐
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	๗,๗๘๘.๙๕	๓,๒๑๐.๐๐	๑,๖๘๑.๐๐
มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	๕๐๖.๙๓	๑๙๒.๖๓	๑๒๓.๙๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลการเลี้ยงปลานิลกระชังย้อนหลัง ๓ ปี ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

อำเภอ	จำนวนราย			จำนวนกระชัง			เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)		
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
เมือง	๑๘๘	๑๘๘	๑๗๕	๒,๓๓๘	๒,๓๓๘	๒,๑๗๑	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐	๒๖.๑๕
ท่าบ่อ	๑๒	๑๒	๑๒	๖๑๕	๖๑๕	๕๓๑	๖.๙๒	๖.๙๒	๖.๘๔
ศรีเชียงใหม่	๖	๖	๕	๒๕๐	๒๕๐	๒๘๓	๒.๘๒	๒.๘๒	๒.๙๙
โพธิ์พิสัย	๐	๐	๑	๐	๐	๑๒	๐	๐	๐.๐๙
รวม	๒๐๖	๒๐๖	๑๙๓	๓,๒๐๓	๓,๒๐๓	๒,๙๙๗	๓๖.๐๔	๓๖.๐๔	๓๖.๐๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

ต้นทุนและผลตอบแทน

ต้นทุนการผลิตปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขงจังหวัดหนองคายต่อรุ่น ระยะเวลาการเลี้ยง ๖ เดือน เป็น ต้นทุนที่สูง โดยมีต้นทุนการผลิตทั้งหมด ๖๗,๓๐๐ บาท ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๘๐๐ กิโลกรัม/กระชัง แต่มีอัตรา ผลตอบแทนต่อต้นทุนที่สูงคือ ร้อยละ ๗๙.๒๐ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๕๐ ตารางแสดงต้นทุนการผลิตปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขงจังหวัดหนองคายต่อรุ่น

รายการ	เงินสด (บาท)
๑. ต้นทุนผันแปร	๖๔,๘๐๐
- ค่าพันธุ์ปลา ๒,๐๐๐ ตัวๆละ ๓ บาท	๖,๐๐๐
- ค่าอาหารปลา ๘๐ ถุงๆละ ๖๐๐ บาท	๔๘,๐๐๐
- ค่าแรงงาน	๖,๐๐๐
- ค่ายาปฏิชีวนะและสารเคมี	๕๐๐
- ค่าไฟฟ้า	๒๐๐
- ค่าซื้ออุปกรณ์	๓๐๐
- ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	๓๐๐
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๑,๐๐๐
- ค่าดอกเบี้ยและค่าเสียโอกาสเงินทุน	๒,๕๐๐
๒. ต้นทุนคงที่	๒,๕๐๐
- ค่าภาษี ค่าเช่า	๕๐๐
- ค่าเสื่อมเครื่องมือและอุปกรณ์	๒,๐๐๐
๓. ต้นทุนทั้งหมด	๖๗,๓๐๐
๔. ผลผลิตเฉลี่ยต่อกระชัง (กิโลกรัม)	๑,๘๐๐
๕. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	๖๗
๖. รายได้ทั้งหมดต่อกระชัง (บาท)	๑๒๐,๖๐๐
๗. รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อกระชัง (บาท)	๑๑๘,๑๐๐
๘. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกระชัง (บาท)	๕๓,๓๐๐
๙. ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)	๓๗.๓๙
๑๐. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)	๒๙.๖๑
๑๑. ผลตอบแทนของการลงทุน (ร้อยละ)	๗๙.๒๐
๑๒. ระยะเวลาเลี้ยง (เดือน)	๖

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕, เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังในแม่น้ำโขง อำเภอมือ จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๕๑ ตารางแสดงต้นทุนและรายได้การผลิตปลานิลกระชัง

ที่	อำเภอ	จำนวนต่อปี (ตัน)			มูลค่า (ล้านบาท)		
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑	เมือง	๘,๒๕๖.๐๐	๘,๒๖๓.๕๘	๕,๕๙๕.๔๕	๕๕๓.๑๕	๕๓๗.๑๓	๓๖๓.๗๐
๒	ท่าบ่อ	๒,๔๖๓.๗๕	๒,๒๑.๗๕	๑,๘๐๒.๖๐	๑๖๕.๐๗	๑๕๗.๔๑	๑๑๗.๑๗
๓	ศรีเชียงใหม่	๑,๓๐๙.๗๕	๑,๓๐๐.๒๕	๓๙๑.๙๐	๘๗.๗๒	๘๔.๕๒	๒๕.๔๗

๔	โพนพิสัย	๐.๐๐	๐.๐๐	๙.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๕๙
รวม		๑๐,๙๒๑.๐๐	๑๒,๐๒๙.๐๐	๗,๗๘๙.๙๕	๗๐๙.๘๗	๘๐๕.๙๔	๕๐๖.๙๓

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๕.๘ สับประรด

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ปลูกสับประรด ๔,๒๗๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔,๒๒๙ ไร่ ผลผลิต ๕,๔๔๑ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม ๒๓,๐๑๑ ตัน เกษตรกร ๔๔๑ ครัวเรือน พันธุ์สับประรดส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ปัตตาเวีย และนิยมบริโภคผลสด พื้นที่ปลูกมากที่สุดของจังหวัดหนองคายคือ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ตาก และอำเภอรัตนวาปี

ตารางที่ ๕๒ ข้อมูลการผลิตสับประรดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๕

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม(ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ปี ๒๕๕๗	๕,๙๑๐	๕,๘๐๗	๓๗,๓๔๔	๖,๔๓๑
ปี ๒๕๕๘	๖,๔๙๙	๒,๘๘๖	๑๙,๔๑๔	๖,๗๒๗
ปี ๒๕๕๙	๑๐,๐๔๐	๔,๘๘๓	๒๗,๙๒๒	๕,๗๑๘
ปี ๒๕๖๐	๗,๓๔๓	๕,๓๕๗	๓๐,๒๕๕	๕,๖๔๘
ปี ๒๕๖๑	๖,๐๐๙	๕,๘๓๕	๓๐,๓๒๗	๕,๑๙๗
ปี ๒๕๖๒	๔,๔๘๐	๔,๒๘๒	๒๒,๒๐๒	๕,๑๘๕
ปี ๒๕๖๓	๖,๗๑๔	๔,๒๓๕	๒๑,๖๘๕	๕,๑๒๐
ปี ๒๕๖๔	๔,๒๗๖	๔,๒๒๙	๒๓,๐๑๑	๕,๔๔๑
ปี ๒๕๖๕	๓,๔๕๖	๓,๐๔๔	๑๕,๒๒๐	๕,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ (ข้อมูลเอกภาพปี ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๕๓ ข้อมูลการผลิตสับประรดรายอำเภอ

อำเภอ	พันธุ์	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม(ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
ศรีเชียงใหม่	ปัตตาเวีย	๓๓๖	๒,๔๗๗๘	๓,๘๗๓	๕,๔๔๖	๕,๕๑๙
โพธิ์ตาก	ปัตตาเวีย	๑๔๐	๘๗๔	๘๖๐	๔,๔๓๕	๕,๑๕๗
รัตนวาปี	ปัตตาเวีย	๘๕	๓๘๔	๓๘๐	๑,๓๗๘	๓,๖๒๖
สังคม	ปัตตาเวีย	๗๔	๑๕๕	๑๕๕	๘๔๐	๕,๔๑๙
รวม		๖๓๕	๓,๙๒๕	๓,๘๗๓	๒๑,๓๗๕	๕,๕๑๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๕๔ ต้นทุนการผลิตสับประรดต่อ ๑ ไร่

ที่	รายการ	สับประรดปลูกใหม่ (บาท)	สับประรดไว้ต่อปีที่ 1 (บาท)
1	ค่าเตรียมดิน	2,000	-
2	ค่าหน่อพันธุ์สับประรด	14,400	-

ที่	รายการ	สับปรตปลูกใหม่ (บาท)	สับปรตไว้ตอปีที่ 1 (บาท)
3	ค่าสารกำจัดวัชพืช	2,790	1,395
4	ค่าปุ๋ยเคมี	11,300	11,300
5	การคลุมผล	1,550	1,550
6	การให้น้ำ	1,350	1,350
7	การบังคับออกดอก	1,788	1,788
8	การเก็บเกี่ยวผลผลิต	3,000	3,000
9	ค่าใช้จ่ายอื่น	1,500	1,500
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด		39,678	21,833
	1.ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	6,000	5,000
	2.รายได้ที่เกิดขึ้น		
	2.1 จำหน่ายผลผลิต กก.ละ	10	6
	2.2รายได้ทั้งหมด	60,000	30,000
รายได้หลังหักค่าใช้จ่าย		20,322	8,117

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๕๕ ข้อมูลการผลิตสับปรตจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๕

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม(ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
ปี ๒๕๕๗	๕,๙๑๐	๕,๘๐๗	๓๗,๓๔๔	๖,๔๓๑
ปี ๒๕๕๘	๖,๔๙๙	๒,๘๘๖	๑๙,๔๑๔	๖,๗๒๗
ปี ๒๕๕๙	๑๐,๐๔๐	๔,๘๘๓	๒๗,๙๒๒	๕,๗๑๘
ปี ๒๕๖๐	๗,๓๔๓	๕,๓๕๗	๓๐,๒๕๕	๕,๖๔๘
ปี ๒๕๖๑	๖,๐๐๙	๕,๘๓๕	๓๐,๓๒๗	๕,๑๙๗
ปี ๒๕๖๒	๔,๔๘๐	๔,๒๘๒	๒๒,๒๐๒	๕,๑๘๕
ปี ๒๕๖๓	๖,๗๑๔	๔,๒๓๕	๒๑,๖๘๕	๕,๑๒๐
ปี ๒๕๖๔	๔,๒๗๖	๔,๒๒๙	๒๓,๐๑๑	๕,๔๔๑
ปี ๒๕๖๕	๓,๙๒๕	๓,๘๗๓	๒๑,๓๗๕	๕,๕๑๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ (ข้อมูลเอกภาพฯ ปี ๒๕๖๕)

๖. สินค้าเกษตรที่มีโอกาส

๖.๑ มะเขือเทศโรงงาน

มะเขือเทศโรงงานเป็นสินค้าเกษตรที่มีการตลาดนำการผลิต เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปมะเขือเทศ จำนวน ๓ โรงงาน/บริษัท ได้แก่ บริษัท ศรีเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ไทยซันฟู้ดส์ จำกัด และบริษัท โรซ่า เกษตรอุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งรับซื้อผลผลิตมะเขือเทศ

ของเกษตรกรในพื้นที่และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง โดยปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ปลูก ๑,๖๙๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๔,๖๑๓ ตัน ประสิทธิภาพการผลิตแบบทั่วไปไม่ขึ้นค้ำ ๒,๗๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ ประสิทธิภาพการผลิตแบบขึ้นค้ำ ๕,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีเชียงใหม่)

ตารางที่ ๕๖ ต้นทุนการปลูกมะเขือเทศโรงงาน (ต่อไร่)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าเมล็ดพันธุ์ (๑ กก./ไร่)	๑,๕๐๐
๒	ค่าดินเพาะ	๙๕๐
๓	ค่าขุยมะพร้าว	๔๒๐
๔	ค่าจ้างไถ/พรวน/บ่มดิน	๑,๖๐๐
๕	ค่าจ้างแรงงาน	๖,๙๐๐
๖	ค่าอาหาร	๓๐๐
๗	ค่าปุ๋ย (๓ กระสอบ สูตร ๑๕:๑๕:๑๕)	๖,๖๐๐
๘	ค่าเคมีกำจัดศัตรู	๓,๐๐๐
๙	ค่าเชือกไนล่อน	๓๐๐
๑๐	ค่าเชือกฟาง	๑,๓๐๐
๑๑	ค่าไฟฟ้า	๑,๐๐๐
๑๒	ค่าน้ำมัน	๘๐๐
๑๓	ค่าจ้างรถถอน	๑,๕๐๐
๑๔	ค่ารายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต	๓,๘๖๕
รวมต้นทุนทั้งหมด		๓๐,๐๓๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีเชียงใหม่ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

หมายเหตุ : พันธุ์ที่ปลูกคือพันธุ์พระเมี่ยมโกลด์, เพอร์เฟกโกลด์

๖.๒ ทูเรียน

ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านการตลาดและการผลิต และเป็นผลไม้ที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกในราคาที่สูง ทูเรียนเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน อย่างไรก็ตามการปลูกทุเรียนควรระวังในเรื่องของปัญหาภัยธรรมชาติ ภาวะฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะส่งผลให้คุณภาพและปริมาณผลผลิตต่ำลง ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ปลูกทุเรียน ๑,๐๙๒.๔๔ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒๑๕.๒๐ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๑๘๓.๓๘ ตัน ประสิทธิภาพการผลิต ๘๕๒ กิโลกรัม/ไร่ เกษตรกร ๒๑๗ ครัวเรือน เนื่องจากยังมีการปลูกทุเรียนในพื้นที่ยังมีไม่มาก ดังนั้นการบริโภคส่วนใหญ่จึงเป็นการบริโภคในจังหวัด

ตารางที่ ๕๗ เนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนจังหวัดหนองคาย ปีการผลิต ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๑๒๐	๙๔.๒๕	๗๕,๔๐๐	๘๐๐	๔๔
สังคม	๕๓๑	๗๕.๕	๗๕,๕๐๐	๑,๐๐๐	๘๗
โพธิ์ตาก	๑๓๘	๒๑.๗๕	๒๑,๗๕๐	๑,๐๐๐	๓๓

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
เฝ้าไร่	๔๙.๗๕	๘.๔๕	๑,๔๓๖.๕	๑๗๐	๑๐
ท่าบ่อ	๒๙.๙๔	๒.๗๕	๒,๔๗๕	๙๐๐	๑๗
สระใคร	๑	๑	๗๐	๗๐	๑
โพธิ์ชัย	๕๘.๗๕	๒	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๓
เมืองหนองคาย	๓๖	๑	๕๐๐	๕๐๐	๑๒
รัตนวาปี	๑๒๘	๘.๕	๔,๒๕๐	๕๐๐	๓๙
รวม	๑,๐๙๒.๔๔	๒๑๕.๒	๑๘๓,๓๘๑.๕๐	๕,๙๔๐	๒๕๖

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๕๘ เนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปีการผลิต	เนื้อที่ เพาะปลูก(ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๑๘๒	๐	๐	๐	๓๗
๒๕๖๑	๑๘๙	๐	๐	๐	๗๖
๒๕๖๒	๑๘๙	๐	๐	๐	๗๖
๒๕๖๓	๑,๑๓๗	๑๙	๙,๕๐๐	๕๐๐	๓๗๘
๒๕๖๔	๑,๑๖๙	๓๑	๔๕,๑๐๕	๑,๔๕๕	๓๒๓
๒๕๖๕	๑,๐๙๒.๔๔	๒๑๕.๒๐	๑๘๓,๓๘๑.๕๐	๘๕๒	๒๑๗

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๓ เงาะ

เกษตรกรจังหวัดหนองคายได้มีการนำเงาะมาปลูกในพื้นที่เป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว พื้นที่ปลูกเงาะมากที่สุดของจังหวัด คือ อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอรัตนวาปี ตามลำดับ เงาะที่ปลูกในพื้นที่อำเภอสังคมนั้น จะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง คือ ลูกเล็ก ร้อน หวานกรอบอร่อย และน้ำน้อย ด้านการตลาดจะเป็นการบริโภคภายในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง โดยจะมีพ่อค้า แม่ค้า และประชาชนในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดอุดรธานี มารับซื้อถึงหน้าสวน ถือเป็นสินค้าเกษตรอีกชนิดหนึ่งที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๕๙ เนื้อที่เพาะปลูกเงาะจังหวัดหนองคาย ปีการผลิต ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่ เพาะปลูก(ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต(กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๑๔๕	๑๔๔	๑๔๔,๐๐๐	๑๐๐๐	๔๙
สังคม	๑,๐๑๐	๖๕๔	๗๘๔,๘๐๐	๑,๒๐๐	๙๓
โพธิ์ตาก	๗๓.๗๕	๖๗.๗๕	๖๗,๗๕๐	๑,๐๐๐	๒๓
เฝ้าไร่	๒๕	๒.๕	๑,๓๐๐	๕๒๐	๓
ท่าบ่อ	๑๙.๒๕	๒	๒๐๐	๑๐๐	๑๖

อำเภอ	เนื้อที่ เพาะปลูก(ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต(กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
สระใคร	๕๖	๕๐	๗๐,๐๐๐	๑,๔๐๐	๑
โพพพิสัย	๒๔	๑๘.๒๕	๓,๖๕๐	๒๐๐	๙
เมืองหนองคาย	๔	๓	๖,๐๐๐	๒๐๐๐	๒
รัตนวาปี	๑๑๙	๑๐๘	๕๔,๐๐๐	๕๐๐	๒๖
รวม	๑,๔๗๖.๐๐	๑,๐๔๙.๕๐	๑,๑๓๑,๗๐๐	๗,๙๒๐	๒๒๒

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๖๐ เนื้อที่เพาะปลูกเงาะจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปีการผลิต	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๙๓๒	๖๓๖	๗๒๖,๙๔๘	๑,๑๔๓	๑๗๐
๒๕๖๑	๙๓๒	๖๓๖	๗๒๖,๙๔๘	๑,๑๔๓	๑๗๐
๒๕๖๒	๑,๕๒๙	๙๒๗	๗๕๘,๒๘๖	๘๑๘	๕๙๘
๒๕๖๓	๑,๕๗๔	๑,๐๕๖	๘๖๓,๘๐๘	๘๑๘	๔๘
๒๕๖๔	๑,๖๓๒	๑,๒๓๗	๑,๑๗๗,๖๒๔	๙๕๒	๕๙๘
๒๕๖๕	๑,๔๗๖	๑,๐๔๙.๕	๑,๑๓๑,๗๐๐	๑๐๗๘	๒๒๒

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๔ โกโก้

โกโก้เป็นพืชทางเลือกชนิดหนึ่งที่มีความนิยม สามารถปลูกได้ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ โกโก้เป็นที่ต้องการของภาคอุตสาหกรรมเพื่อการแปรรูปและส่งออก เนื่องจากสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้หลากหลายชนิด อาทิ ช็อคโกแลต ขนม และเครื่องสำอางค์ เป็นต้น ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรผู้ปลูกโกโก้ จำนวน ๕๙ ราย พื้นที่ปลูก ๑๖๙.๕๐ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๙๑.๕๐ไร่ ผลผลิตประมาณ ๒๒๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยปลูกมากที่สุดที่อำเภอสังคม ทาบ่อ และศรีเชียงใหม่ตามลำดับ

ตารางที่ ๖๑ เนื้อที่เพาะปลูกโกโก้จังหวัดหนองคาย ปีการผลิต ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๑๐.๒๕	๖.๒๕	๖๒๕	๑๐๐	๔
สังคม	๘๐	๑๗	๖,๑๒๐	๓๖๐	๓๖
โพธิ์ตาก	๑๑	๙	๒,๗๐๐	๓๐๐	๓

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
เฝ้าไร่	๐	๐	๐	๐	๐
ท่าบ่อ	๑๖.๒๕	๑๖.๒๕	๔,๐๖๒.๕	๒๕๐	๕
สระใคร	๘	๘	๒,๔๐๐	๓๐๐	๑
โพนพิสัย	๓๕	๒๖	๒,๖๐๐	๑๐๐	๘
เมืองหนองคาย	๔	๔	๑๐๐	๒๕	๑
รัตนวาปี	๕	๕	๑,๕๐๐	๓๐๐	๑
รวม	๑๖๙.๕๐	๙๑.๕	๒๐,๑๐๗.๕๐	๑,๗๓๕	๕๙

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๖๒ เนื้อที่เพาะปลูกโกโก้จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	๖๘	๐	๐	๐	๑๕
๒๕๖๒	๖๘	๐	๐	๐	๑๕
๒๕๖๓	๘๘	๐	๐	๐	๒๕
๒๕๖๔	๘๘	๐	๐	๐	๒๕
๒๕๖๕	๑๖๙.๕	๙๑.๕	๒๐,๑๐๗.๕	๒๒๐	๕๙

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๕ กล้าย

กล้ายเป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น นอกจากจะนำผลสุกมากินสดเป็นผลไม้แล้ว ยังนำไปทำขนมหวาน เช่น กล้ายบวชชีหรือเค้กกล้าย หรือนำไปแปรรูปอื่นๆ ได้ เช่น กล้ายกวน กล้ายฉาบ เป็นต้น ส่วนหยวกกล้ายนำไปประกอบอาหารได้หลากหลาย และลำต้นสามารถนำไปทำกระดาษหรืออบเป็นอาหารสัตว์ได้ กล้ายเป็นพืชที่ทนแดดทนแล้งได้ค่อนข้างดี สามารถปลูกกลางแจ้งได้ สำหรับโรคและแมลงสำคัญที่พบบ่อยในต้นกล้าย ได้แก่ โรคตายพราย โรคใบจุด ด่างวง และหนอนม้วนใบ ดังนั้นเกษตรกรต้องคอยดูแล ใส่ใจ และป้องกันสิ่งเหล่านี้ให้ดี

จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่จะนิยมปลูกกล้าย ๒ ชนิด ได้แก่ กล้ายน้ำว่า และกล้ายหอม โดยปี ๒๕๖๕ มีพื้นที่ปลูกกล้ายน้ำว่า ๑,๙๐๔ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๓,๒๓๔ ตันต่อปี ประสิทธิภาพการผลิต ๑,๘๗๓ กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกร ๒๗๔ ครัวเรือน พื้นที่ปลูกกล้ายหอม ๗๖๕.๒๕ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม ๕๗๒.๗๕ ตัน/ปี ประสิทธิภาพการผลิต ๙๓๖ กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกร ๑๔๕ ครัวเรือน ปลูกมากที่สุดที่อำเภอสังคม และอำเภอศรีเชียงใหม่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๖๓ เนื้อที่เพาะปลูกกล้ายหอมจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๒๓.๕	๒๑.๕	๖,๔๕๐	๓๐๐	๑๐
สังขม	๖๗๑.๒๕	๕๓๖.๒๕	๕๓๖,๒๕๐	๑,๐๐๐	๑๐๘
โพธิ์ตาก	๒	๒	๒๕๐	๑๒๕	๑
เฝ้าไร่	๑๙.๕	๑	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๖
ท่าบ่อ	๑๐	๕	๑๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑
สระใคร	๐	๐	๐	๐	๐
โพนพิสัย	๑๙	๑๓	๑,๙๕๐	๑๕๐	๗
เมืองหนองคาย	๑๕	๑๔.๗๕	๑๔,๗๕๐	๑,๐๐๐	๑๐
รัตนวาปี	๕	๓	๒,๑๐๐	๗๐๐	๒
รวม	๗๖๕.๒๕	๕๙๖.๕๐	๕๗๒,๗๕๐	๖,๒๗๕	๑๔๕

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๖๔ เนื้อที่เพาะปลูกกล้วยหอมจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๑๗๓	๖๖	๑๗๘,๐๐๒	๒,๖๙๗	๖๓
๒๕๖๑	๒๓๐	๑๒๖	-	-	๖๓
๒๕๖๒	๒๒๐	๑๗๖	๔๔๑,๕๘๔	๒,๕๐๘	๕๘
๒๕๖๓	๑๗๖	๑๖๕	๔๐๓,๔๒๕	๒,๔๔๕	๕๔
๒๕๖๔	๗๕	๓๐	๗๘,๕๑๐	๒,๖๑๗	๒๙
๒๕๖๕	๗๖๕.๒๕	๕๙๖.๕	๕๗๒,๗๕๐	๙๓๕	๑๔๕

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๖ มะพร้าว

มะพร้าวเป็นไม้ผลที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น ทั้งบริโภคและนำไปแปรรูป อาทิ ผลแก่มาทำแกง ผลอ่อนบริโภคเนื้อและน้ำ ก้านใบนำมาทำไม้กวาด แปรรูปเป็นน้ำมันมะพร้าว เป็นต้น มะพร้าวบริโภคผลอ่อนจะจำหน่ายลูกละ ๒๕ - ๓๕ บาท ถือเป็นราคาที่น่าพอใจให้เกษตรกรปลูกสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวจำนวน ๗๗๒ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๔๖๑.๗๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๔๒๑,๗๒๕ กิโลกรัม/ปี ผลผลิตต่อไร่ ๕,๙๐๐ กิโลกรัม เกษตรกร ๒๗๔ ครัวเรือน

ตารางที่ ๖๕ เนื้อที่เพาะปลูกมะพร้าว จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๑๔๙	๑๓๓.๒๕	๑๓๓,๒๕๐	๑,๐๐๐	๗๕
สังคม	๙๕	๑๑.๒๕	๕๖๒๕	๕๐๐	๕๕
โพธิ์ตาก	๑๘๓	๑๒๗.๕	๑๒๗,๕๐๐	๑,๐๐๐	๓๑
เฝ้าไร่	๓๕.๕	๐	๐	๐	๔
ท่าบ่อ	๑๐๗.๕	๗๑	๗๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓๙
สระใคร	๒.๕	๒	๑,๐๐๐	๕๐๐	๓
โพนพิสัย	๗๑.๗๕	๕๒	๓๑,๒๐๐	๖๐๐	๑๘
เมืองหนองคาย	๘๘.๕	๔๖.๗๕	๔๖,๗๕๐	๑,๐๐๐	๓๙
รัตนวาปี	๓๙	๑๘	๕๔๐๐	๓๐๐	๑๐
รวม	๗๗๒	๔๖๑.๗๕	๔๒๑,๗๒๕	๕,๙๐๐	๒๗๔

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๖๖ เนื้อที่เพาะปลูกมะพร้าว จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๕๕	๒๑	๑๑,๖๙๗	๕๕๗	๕๑
๒๕๖๑	๕๕	๒๑	๐	๐	๕๑
๒๕๖๒	๑๕๖	๒๖	๓๖,๙๙๘	๑,๔๒๓	๑๑๑
๒๕๖๓	๖๑๘	๒๒	๒๙,๑๙๔	๑,๓๒๗	๒๐๖
๒๕๖๔	๖๕๘	๔๐	๔๑,๘๐๐	๑,๐๔๕	๒๐๐
๒๕๖๕	๗๗๑.๗๕	๔๖๑.๗๕	๔๒๑,๗๒๕	๕,๙๐๐	๒๗๔

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๙ อะโวคาโด

อะโวคาโดเป็นไม้ยืนต้น ต้นโตเต็มที่สูงถึง ๑๘ เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลอ่อน ผิวขรุขระ ใบสีเขียวสด ดอกขนาดเล็ก สีเขียวอมเหลือง ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งผลกลมรีหรือทรงลูกแพร์ มีทั้งพันธุ์เปลือกหนาและเปลือกบาง เนื้อสีเขียวออกเหลือง รสมัน เนื้อละเอียด ไม่มีกลิ่น มีเมล็ดเดี่ยว มีรูกหุ้มเมล็ด อะโวคาโดไม้ผลที่มีการค้าขายและเพาะปลูกในภูมิภาคเขตร้อนทั่วโลก แนวโน้มตลาดมีความต้องการบริโภคอะโวคาโดทั้งในประเทศและต่างประเทศมีเพิ่มมากขึ้น ทั้งรูปแบบการบริโภคผลสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปแบบต่างๆ เนื่องจากอะโวคาโดเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง อาทิ มีสารลูทีนและซีแซนทีนที่มีส่วนลดความเสี่ยงของการเกิดโรคทางสายตา ลดความดันโลหิตสูง ลดไขมันไม่ดี ในหลอดเลือด มีสารต้านอนุมูลอิสระ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่เพาะปลูกอะโวคาโดมากที่สุดที่อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๕.๗๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๐๐๐ กิโลกรัม และมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๗ ครัวเรือน โดยปี ๒๕๖๕ มีการเนื้อที่เพาะปลูกอะโวคาโด

มากที่สุด ๑๖.๒๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๐๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตต่อไร่ ๑,๐๐๐ กิโลกรัม และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูก ๑๖ ครัวเรือน ถึงแม้ว่าพื้นที่การปลูกอะโวคาโดยังมีไม่มาก แต่มีเกษตรกรบางส่วนที่เริ่มสนใจในการปลูกอะโวคาโด เนื่องจากเป็นผลไม้ที่ถือว่ามีราคาในท้องตลาดสูง จึงใจให้เกษตรกรหันมาสนใจปลูกมากขึ้น

ตารางที่ ๖๗ เนื้อที่เพาะปลูกอะโวคาโด จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๕.๗๕	๑	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๗
สังคม	๓.๗๕	-	-	-	๔
โพธิ์ตาก	๒.๕	-	-	-	๒
เฝ้าไร่	-	-	-	-	-
ท่าบ่อ	๒.๒๕	๐	๐.๐๐	๐	๑
สระใคร	-	-	-	-	-
โพนพิสัย	๑	๐	๐	๐	๑
เมืองหนองคาย	๑	๐	๐	๐	๑
รัตนวาปี	-	-	-	-	-
รวม	๑๖.๒๕	๑	๑,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐	๑๖

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๖๘ เนื้อที่เพาะปลูกอะโวคาโดจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
๒๕๖๐	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	๔.๒๕	-	-	-	๓
๒๕๖๓	๖.๒๕	-	-	-	๓
๒๕๖๔	๑๔.๕	๖	๓,๑๔๐	๑,๐๕๖.๖	๑๑
๒๕๖๕	๑๖.๒๕	๑	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๖

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๑๐ ปาล์มน้ำมัน

พืชตระกูลปาล์มลักษณะลำต้นเดี่ยว ขนาดลำต้นประมาณ ๑๒ - ๒๐ นิ้ว เมื่ออายุประมาณ ๑-๓ ปี ลำต้นจะถูกหุ้มด้วยโคนกาบใบ แต่เมื่ออายุมากขึ้นโคนกาบใบจะหลุดร่วงเห็นลำต้นชัดเจน ผิวของลำต้นคล้ายๆ ต้นตาล ลักษณะใบเป็นรูปก้างปลา โคนกาบใบจะมีลักษณะเป็นซี่ คล้ายหนามแต่ไม่คมมาก เมื่อไปถึงกลางใบหนามดังกล่าวจะพัฒนาเป็นใบ การออกดอกเป็นพืชที่แยกเพศ คือต้นที่เป็นเพศผู้จะให้เกสรตัวผู้อย่างเดียว ต้นที่ให้เกสรตัวเมียจึงจะติดผล เป็นพืชอายุยืนปลูกเพียงครั้งเดียวสามารถเก็บผลผลิตได้นาน อีกทั้งสร้างรายได้ต่อเนื่องทุก ๑๕ วัน

การเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

๑) อายุการเก็บเกี่ยว เริ่มให้ผลผลิตครั้งแรกอายุประมาณ ๓๐ เดือน นับจากหลังปลูกลงแปลง และจะให้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องเก็บเกี่ยวได้ตลอดปี แต่ต้องมีการดูแลที่เหมาะสมต่ออายุและสภาพพื้นที่ แล้วปาล์มน้ำมันผลผลิตเฉลี่ยตลอดชีวิต ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี

๒) รอบการเก็บเกี่ยว อยู่ในช่วง ๑๐ - ๒๐ วัน แล้วแต่ฤดูกาล โดยเฉลี่ยประมาณ ๑๕ วัน/ครั้ง

๓) ควรเก็บเกี่ยวเมื่อปาล์มน้ำมันสุกพอดี ชนิดผลดิบสีเขียวให้เก็บเกี่ยวเมื่อผลสุกเป็นสีส้มมากกว่า ๘๐% หรือมีผลร่วง ๑ - ๓ ผล ส่วนผลดิบสีดำเมื่อสุกเปลี่ยนสีเป็นผลสีแดง ให้เก็บเกี่ยวให้เก็บเกี่ยวเมื่อผลสุกร่วงจากทะลาย ๑ - ๓ ผล เมื่อเดือนเปลือกจะเห็นผลเป็นสีส้มเข้ม

๔) เก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันแล้ว ควรส่งโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง

แนวโน้มราคาปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันทั้งทะลายคละที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นาเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ของจังหวัดหนองคาย ราคาเฉลี่ย ๖.๖๙ บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก ๕.๙๔ บาท/กิโลกรัม ของปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๓.๑๘ ราคาปรับตัวตามตลาดโลก (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๓ อุดรธานี)

ตารางที่ ๖๙ เนื้อที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๒,๒๔๖	๒,๒๔๖	๒,๗๖๙,๓๑๘	๑,๒๓๓	๒๐๗
สังคม	๒,๑๙๘	๒,๐๕๘	๓,๐๒๑,๑๔๔	๑,๔๖๘	๓๐๖
โพธิ์ตาก	๑,๐๙๖	๑,๐๙๔	๑,๖๒๒,๔๐๒	๑,๔๘๓	๑๗๗
เฝ้าไร่	๑,๒๖๖	๑,๒๕๗	๑,๙๘๔,๘๐๓	๑,๕๗๙	๑๒๐
ท่าบ่อ	๒,๕๒๓	๒,๕๐๗	๓,๙๘๘,๖๓๗	๑,๕๙๑	๓๕๐
สระใคร	๔	๒๘	๒๙,๑๔๘	๑,๐๔๑	๒๘
โพนพิสัย	๖,๕๑๒	๖,๕๑๒	๑๑,๒๙๘,๓๒๐	๑,๗๓๕	๖๕๙
เมืองหนองคาย	๒๔๔	๒๔๔	๓๓๐,๖๒๐	๑,๓๕๕	๓๕
รัตนวาปี	๑,๒๕๘	๑,๒๔๖	๑,๖๑๗,๓๐๘	๑,๒๙๘	๑๖๐
รวม	๑๗,๓๔๗	๑๗,๑๙๒	๒๖,๖๖๑,๗๐๐	๑๒,๗๘๓	๒,๐๔๒

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๗๐ เนื้อที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๑๓,๙๗๙	๑๒,๗๕๘	๑๘,๑๙๒,๙๐๘	๑,๔๒๖	๑,๓๕๘
๒๕๖๑	๑๙,๔๓๐	๑๗,๒๘๕	๒๕,๘๙๒,๙๓๐	๑,๔๙๘	๑,๓๕๘
๒๕๖๒	๑๙,๖๒๑	๑๘,๗๓๔	๒๙,๐๗๕,๑๖๘	๑,๕๕๒	๒,๒๙๔
๒๕๖๓	๒๓,๒๔๑	๒๐,๙๙๕	๓๒,๐๑๗,๓๗๕	๑,๕๒๕	๒,๕๓๘

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๔	๒๓,๒๗๐	๒๒,๑๐๐	๓๔,๗๑๙,๑๐๐	๑,๕๗๑	๒,๐๘๙
๒๕๖๕	๑๗๓๔๗	๑๗๑๙๒	๒๖,๘๘๘,๒๘๘	๑,๕๖๔	๒,๐๔๒

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๖.๑๑ มันสำปะหลัง

มันสำปะหลังเป็นไม้พุ่มยืนต้นมีอายุอยู่ได้หลายปี การปลูกมันสำปะหลังจะใช้ส่วนของลำต้นตัดเป็นท่อนปักไปในดิน ตรงบริเวณรอยตัดที่ปักอยู่ในดินจะแตกเป็นรากฝอย หลังจากปลูกได้ประมาณ ๒ เดือน รากจะค่อยๆ สะสมแป้ง และมีขนาดโตขึ้น เรียกว่าหัวมันสำปะหลัง และสามารถเก็บเกี่ยวหัวมันสำปะหลังหลังจาก ๖ เดือน ผ่านไปแล้วโดยจะยึดอายุเก็บเกี่ยวไปได้ถึง ๑๖ เดือน โดยส่วนตาที่อยู่ด้านข้างท่อน มันจะเจริญเติบโตออกมาเป็นลำต้นต่อไป ส่วนมันสำปะหลังที่ปลูกในประเทศไทย แบ่งเป็น ๒ ชนิดคือ ๑) ชนิดหวาน (Sweet Type) เป็นมันสำปะหลังที่มีปริมาณกรดไฮโดรไซยานิคต่ำ ไม่มีรสขมใช้เพื่อการบริโภคของมนุษย์ มีทั้งชนิดเนื้อร่วนนุ่ม และชนิดเนื้อแน่น เหนียว แต่มีจำนวนน้อย ๒) ชนิดขม (Bitter Type) เป็นมันสำปะหลังที่มีกรดไฮโดรไซยานิคสูง เป็นพิษ และมีรสขม ไม่เหมาะสำหรับ การบริโภคของมนุษย์ หรือใช้หัวมันสำปะหลังสดเลี้ยงสัตว์โดยตรง แต่จะใช้สำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปต่างๆ เช่น แป้งมัน มันอัดเม็ด และแอลกอฮอล์ และเนื่องจากมีปริมาณแป้งสูง มันสำปะหลังที่ปลูกในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นชนิดขมสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม

ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๒๐,๑๔๔ ไร่ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒๐,๐๑๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๖๖,๖๕๕ ตัน ปริมาณผลผลิตต่อไร่ ๓,๓๓๑ กิโลกรัม เกษตรกร ๑,๙๘๙ ครัวเรือน ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เฉลี่ยปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ของจังหวัดหนองคาย ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละเฉลี่ย ๒.๕๑ บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก ๒.๓๕ บาท/กิโลกรัม ของปีที่แล้ว ร้อยละ ๖.๗๑ เนื่องจากประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ อาเซียน จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาและ สหภาพยุโรป เพิ่มปริมาณการนำเข้ามันสำปะหลังจากไทย นอกจากนี้ราคามันสำปะหลังยังขึ้นอยู่กับราคาพืชทดแทน เช่น ข้าวสาลี และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๓ จังหวัดอุดรธานี, ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร) เนื่องจากราคาที่สูงขึ้น จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มันสำปะหลังเป็นพืชที่น่าสนใจที่เกษตรกรปลูกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๗๑ เนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
ศรีเชียงใหม่	๑,๒๔๑	๑,๒๓๖	๔,๔๗๓	๓,๖๑๙	๑๓๕
สังคม	๒,๓๕๕	๒,๓๔๔	๗,๔๗๓	๓,๑๘๘	๒๔๓
โพธิ์ตาก	๒,๒๐๐	๒,๑๙๕	๗,๑๖๒	๓,๒๖๓	๑๙๐
เฝ้าไร่	๒,๐๙๒	๒,๐๘๗	๖,๙๐๔	๓,๓๐๘	๒๕๓
ท่าบ่อ	๓,๕๔๕	๓,๕๔๐	๑๑,๕๓๗	๓,๒๕๙	๓๔๙
สระใคร	๒,๙๗๕	๒,๙๖๐	๑๐,๖๕๙	๓,๖๐๑	๒๒๑
โพนพิสัย	๔,๖๗๙	๔,๕๙๘	๑๕,๐๖๓	๓,๒๗๖	๔๗๘
เมืองหนองคาย	๔๑๗	๔๑๒	๑,๓๔๙	๓,๒๗๔	๔๔
รัตนวาปี	๖๔๐	๖๓๘	๒,๐๓๕	๓,๑๙๐	๗๖
รวม	๒๐,๑๔๔	๒๐,๐๑๐	๖๖,๖๕๕	๓,๓๓๑	๑,๙๘๙

ที่มา : ข้อมูล ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๗๒ เนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ปี พ.ศ.	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร
๒๕๖๐	๑๖,๙๒๓	๑๖,๔๙๘	๕๑,๙๒๖	๓,๑๔๗	๑,๓๑๓
๒๕๖๑	๑๒,๙๖๘	๑๒,๖๙๕	๔๑,๐๒๖	๓,๒๓๒	๗๔๒
๒๕๖๒	๑๒,๙๔๗	๑๒,๘๒๗	๔๒,๕๐๙	๓,๓๑๔	๕๙๙
๒๕๖๓	๑๐,๕๕๔	๑๐,๔๙๔	๓๑,๔๒๘	๒,๙๙๕	๑,๔๓๕
๒๕๖๔	๒๐,๗๑๔	๒๐,๖๒๙	๖๕,๘๗๐	๓,๑๙๓	๑,๔๕๒
๒๕๖๕	๒๐,๑๔๔	๒๐,๐๑๐	๖๖,๖๕๕	๓,๓๓๑	๕,๕๔๑

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖

๗. การดำเนินงานด้านหม่อนไหม

หม่อน (Mulberry) เป็นพืชอยู่ในวงศ์ Maraceae เป็นไม้ยืนต้นประเภทพุ่ม ลำต้นมีสีเขียวแก่หรือสีน้ำตาล มีตาข้างมากมาย ใบมีสีเขียวเข้ม ดอกตัวเมียเมื่อได้รับการผสมแล้วจะเปลี่ยนเป็นผล ซึ่งมีลักษณะเป็นผลรวม (aggregate fruit) หม่อนเป็นพืชกึ่งร้อน (subtropical) สามารถปลูกได้ทั่วไปในประเทศไทย เจริญเติบโตได้ดีที่สุดในฤดูฝน การเจริญเติบโตจะลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ จนเข้าหน้าแล้ง หม่อนไหมมีความสามารถในการเปลี่ยนโปรตีนจากใบหม่อนเป็นเส้นใยไหมได้ดีกว่าการเลี้ยงด้วยพืชชนิดอื่น ใบหม่อนเพียง ๑๐๘-๑๒๐ กิโลกรัม สามารถเปลี่ยนเป็นรังไหมได้ประมาณ ๖-๗ กิโลกรัม เมื่อนำมาสาวเป็นเส้นไหมจะได้ประมาณ ๑ กิโลกรัม เมื่อนำเอารังไหมมาสาวเป็นเส้นและทอเป็นผ้าจะได้ผ้าที่เลื่อมมัน นอกจากนี้ยอดอ่อนของใบหม่อนยังบริโภคเป็นผักพื้นบ้านใช้ในการประกอบอาหาร และทำเป็นชาสมุนไพร ผลหม่อนใช้รับประทานผลสดและแปรรูปได้หลายชนิด เช่น แยม เยลลี่ ไวน์หม่อน น้ำหม่อน ลูกอมสมุนไพรจากใบหม่อนและผลหม่อน เป็นต้น การขยายพันธุ์ จะขยายพันธุ์โดยการปักชำ การเตรียมกิ่งพันธุ์ควรเลือกกิ่งที่แข็งแรง ไม่มีโรคและแมลงทำลาย ผิวเปลือกเป็นสีน้ำตาลเพื่อให้กิ่งมีอาหารสะสมไว้เพียงพอที่รากจะงอกได้ ตัดท่อนพันธุ์ด้วยกรรไกรตัดแต่งกิ่งเพื่อไม่ให้กิ่งชำ ความยาวท่อนละประมาณ ๒๐ เซนติเมตร หรือมีตาหม่อนอยู่บนท่อนพันธุ์ ๔-๕ ตา วิธีตัดควรตัดส่วนบนของท่อนพันธุ์ให้มีลักษณะตรงและเหนือตาบนสุดประมาณ ๑ เซนติเมตร ส่วนโคนของท่อนพันธุ์ให้ตัดเฉียงประมาณ ๔๕ องศา เป็นรูปปากฉลามโดยตัดต่ำกว่าข้อตาล่างสุดประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร และให้ด้านเฉียงอยู่ตรงข้ามกับตาล่างสุด ปักชำในถุงเพาะชำ ให้กิ่งมีอายุ ๒-๓ เดือน แล้วจึงนำไปปลูกในแปลง หม่อนจะให้ผลผลิตทั้งใบและผลดีเมื่อต้นมีขนาดสมบูรณ์เต็มที่

จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน ๑๗๖ ราย พื้นที่ทั้งหมด ๗๘ ไร่ ๑ งาน ๗๐ ตร.วา ดังนี้

๑. ปลูกหม่อนผลสด ๒๑ ราย มีพื้นที่ปลูก ๑๑ไร่ ๒ งาน ๑๐ ตร.วา
๒. ปลูกหม่อนใบ (แปรรูปชา) ๒ ราย พื้นที่ปลูก ๕๐ ตร.วา

๓. ปลุกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหม ๘๐ ราย พื้นที่ปลุก ๕๗ ไร่ ๓ งาน ๑๐ ตร.วา
๔. เลี้ยงไหมอย่างเดียว ๘๗ ราย
๕. เลี้ยงไหมทอผ้า ๗๕ ราย
๖. ทออย่างเดียว ๕๑ ราย (ในปี ๒๕๖๕ ทอได้จำนวน ๔,๒๙๗ เมตร)
๗. รับจ้างด้านหม่อนไหม ๔ ราย

๘. ข้อมูลด้านสหกรณ์

๘.๑ จำนวนสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

สหกรณ์ในจังหวัดหนองคายที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๓ แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท ดังนี้

๑. สหกรณ์การเกษตร จัดเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร
๒. สหกรณ์ประมง จัดเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร
๓. สหกรณ์เครดิตยูเนียน จัดเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
๔. สหกรณ์ร้านค้า จัดเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
๕. สหกรณ์บริการ จัดเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร
๖. สหกรณ์ออมทรัพย์ จัดเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร

จังหวัดหนองคายมีสหกรณ์ทั้งหมด ๗๓ แห่ง มีสมาชิกทั้งหมด ๗๖,๖๒๘ คน แบ่งเป็นสมาชิกสามัญ ๗๓,๓๕๖ คน และสมาชิกสมทบ ๓,๒๗๒ คน

ตารางที่ ๗๓ จำนวนสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก		
		สมาชิกทั้งหมด (คน)	สมาชิกสามัญ (คน)	สมาชิกสมทบ (คน)
๑. สหกรณ์การเกษตร	๕๘	๕๗,๗๖๐	๕๕,๕๕๒	๒,๒๐๘
๒. สหกรณ์ประมง	๑	-	-	-
๓. สหกรณ์ออมทรัพย์	๕	๑๔,๖๓๑	๑๓,๖๖๔	๙๖๗
๔. สหกรณ์ร้านค้า	๔	๙๑๔	๘๑๗	๙๗
๕. สหกรณ์บริการ	๑	๙๐	๙๐	-
๖. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๔	๓,๒๓๓	๓,๒๓๓	-
รวม	๗๓	๗๖,๖๒๘	๗๓,๓๕๖	๓,๒๗๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๘.๒ การจัดลำดับชั้นของสหกรณ์

จังหวัดหนองคายมีสหกรณ์ทั้งหมด ๗๓ แห่ง ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร ๕๘ แห่ง สหกรณ์ประมง ๑ แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ ๕ แห่ง สหกรณ์เครดิตยูเนียน ๔ แห่ง สหกรณ์บริการ ๑ แห่ง และสหกรณ์ร้านค้า ๔ แห่ง จากสหกรณ์ที่ทั้งหมดของจังหวัดนำมาจัดชั้นสหกรณ์ ๔ ชั้น ได้แก่ สหกรณ์ชั้นที่ ๑ มี ๙ แห่ง สหกรณ์ชั้น ๒ มี ๕๒ แห่ง สหกรณ์ชั้น ๓ มี ๑ แห่ง และสหกรณ์ชั้น ๔ มี ๑๑ แห่ง

ตารางที่ ๗๔ ผลการจัดระดับชั้นสหกรณ์จำแนกตามประเภท

ประเภทสหกรณ์	สหกรณ์ ชั้น ๑	สหกรณ์ ชั้น ๒	สหกรณ์ ชั้น ๓	สหกรณ์ ชั้น ๔	รวม
สหกรณ์ภาคการเกษตร					
๑. สหกรณ์การเกษตร	๕	๔๓	๑	๙	๕๘
๒. สหกรณ์ประมง	-	-	-	๑	๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร					
๓. สหกรณ์ออมทรัพย์	๔	๑			๕
๔. สหกรณ์เครดิตยูเนียน		๔			๔
๕. สหกรณ์บริการ		๑			๑
๖. สหกรณ์ร้านค้า		๓		๑	๔
รวม	๙	๕๒	๑	๑๑	๗๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๘.๓ สถานะของสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย

ในปี ๒๕๖๕ มีสหกรณ์รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๓ แห่ง พบว่ามีสหกรณ์ที่ยังดำเนินธุรกิจอยู่ ๖๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๙๓ ของสหกรณ์ทั้งหมด และมีสหกรณ์ที่อยู่ระหว่างรอลีก/ชำระบัญชี จำนวน ๑๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๗ ของสหกรณ์ทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ มีสหกรณ์ที่ยังดำเนินธุรกิจลดลงจำนวน ๑ สหกรณ์

ตารางที่ ๗๕ สรุปสถานะของสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

สถานะของสหกรณ์	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ดำเนินธุรกิจ	๖๓	๖๒
หยุดดำเนินธุรกิจ	-	-
ยังไม่เริ่มดำเนินธุรกิจ	-	-
รอลีก/ชำระบัญชี	๑๐	๑๑
รวมทั้งสิ้น	๗๓	๗๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

ตารางที่ ๗๖ สรุปสถานะของสหกรณ์ในจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)				จำนวนสหกรณ์ ทั้งหมด (๑)+(๒)+(๓)+(๔)
	ดำเนินงาน/ธุรกิจ (๑)	หยุดดำเนินงาน/ธุรกิจ (๒)	เลิก/ชำระบัญชี (๓)	จัดตั้งใหม่ (๔)	
๑. สหกรณ์การเกษตร	๕๘	-	๙	-	๕๘
๒. สหกรณ์ประมง	-	-	๑	-	๑
๓. สหกรณ์ออมทรัพย์	๕	-	-	-	๕
๔. สหกรณ์ร้านค้า	๓	-	๑	-	๔
๕. สหกรณ์บริการ	๑	-	-	-	๑
๖. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๔	-	-	-	๔
รวม	๖๒	-	๑๑	-	๗๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๘.๔ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิก ๖ ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูป และธุรกิจให้บริการ โดยสหกรณ์ภาคเกษตรมีมูลค่าการดำเนินธุรกิจรวมทั้งสิ้น ๔,๓๔๙.๗๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๒๑๘ โดยปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของธุรกิจรวบรวมผลผลิตผลมากที่สุด มูลค่า ๒,๔๐๔.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๙ รองลงมาคือธุรกิจสินเชื่อ มูลค่า ๗๗๖.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๕ และธุรกิจการรับฝากเงิน มูลค่า ๖๙๘.๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๕ ของธุรกิจทั้งหมด

ตารางที่ ๗๗ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ธุรกิจหลัก (ล้านบาท)	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	ภาคเกษตร	นอกภาค	ภาคเกษตร	นอกภาค
- การรับฝากเงิน	๔๒๙.๒๔	๓,๒๘๕.๕๓	๖๙๘.๒๓	๒,๙๗๔.๖๔
- ธุรกิจสินเชื่อ	๖๖๖.๔๑	๕,๘๗๐.๖๘	๗๗๖.๒๖	๖,๙๗๔.๔๗
- การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	๑๐๑.๗๙	๓๕.๑๙	๔๑๐.๔๕	๑๘.๖๒
- การรวบรวมผลผลิต	๗๙๖.๗๘	๐	๒,๔๐๔.๙๙	-
- ธุรกิจแปรรูป	๑.๕๗	๐	๔๗.๔๐	๖.๑๗
- การให้บริการ	๐.๑๑	๐	๑๒.๔๖	๐.๔๔
รวมทั้งสิ้น	๑,๙๙๕.๙๐	๙,๑๙๑.๔๐	๔,๓๔๙.๗๙	๙,๙๗๔.๓๔

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์หนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๙. กลุ่มเกษตรกร

จังหวัดหนองคายมีการพัฒนาเกษตรกรในด้านต่างๆ ทั้งหมด ๓๑๙ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๔๕ กลุ่ม สมาชิก ๑,๘๖๐ ราย กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ๑๐๖ กลุ่ม สมาชิก ๑,๑๖๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔๕ กลุ่ม สมาชิก ๕๘๗ ราย และกลุ่มเกษตรกรที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคายเป็นผู้ให้การส่งเสริม ๒๓ กลุ่ม สมาชิก ๓,๔๗๕ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๗๘ ตารางแสดงฐานข้อมูลระบบองค์กรเกษตรกร (๓ก) จำแนกตามประเภทกลุ่ม ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

กลุ่ม	จำนวน กลุ่ม	สมาชิก			การจตุวิสาหกิจ ชุมชน		การบริหาร จัดการทุน		กิจกรรมกลุ่ม			ผลการ ประเมิน	ระดับการประเมินกลุ่ม		
		รวม	ชาย	หญิง	จัด ทะเบียน	ไม่จัด ทะเบียน	มี	ไม่มี	เกษตร	แปรรูป	บริการ		ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
รวมทั้งสิ้น	๒๙๖	๓,๖๐๗	๗๖๑	๒,๘๔๖	๗๘	๒๑๓	๑๔๕	๑๔๗	๒๓๕	๑๖๕	๒๑	๕๐.๗๔	๔๓	๑๖๒	๙๑
กลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร	๑๔๕	๑,๘๖๐	๒๒	๑,๘๓๘	๖๔	๘๑	๑๐๐	๔๓	๓๐	๑๓๕	๑๑	๕๖.๘๔	๒๖	๘๔	๓๕

กลุ่ม	จำนวน กลุ่ม	สมาชิก			การจติวิสาหกิจ ชุมชน		การบริหาร จัดการทุน		กิจกรรมกลุ่ม			ผลการ ประเมิน	ระดับการประเมินกลุ่ม		
		รวม	ชาย	หญิง	จัด ทะเบียน	ไม่จัด ทะเบียน	มี	ไม่มี	เกษตร	แปรรูป	บริการ	คะแนน	ดี	ปาน กลาง	ปรับปรุง
รวม ทั้งหมด	๒๙๖	๓,๖๐๗	๗๖๑	๒,๘๔๖	๗๘	๒๑๓	๑๔๕	๑๕๑	๒๓๕	๑๖๕	๒๑	๕๐.๗๔	๔๓	๑๖๒	๙๑
กลุ่มยูว เกษตรกร	๔๕	๕๘๗	๒๗๑	๓๑๖	๐	๔๐	๑	๔๔	๑๒๕	๒	๓	๕๑.๓๘	๒	๓๑	๑๒
กลุ่ม ส่งเสริม อาชีพ การเกษตร	๑๐๖	๑,๑๖๐	๔๖๘	๖๙๒	๑๔	๙๒	๔๔	๖๐	๘๐	๒๘	๗	๔๒.๑๓	๑๕	๔๗	๔๔

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบองค์กรเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๗๙ ตารางแสดงกลุ่มเกษตรกร จังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่	ประเภท	กลุ่มเกษตรกร ทั้งหมด	นำมาจัดมาตรฐาน (แห่ง)	ผลการจัดมาตรฐาน (แห่ง)		ชำระบัญชี
				ได้ มาตรฐาน	ต่ำกว่า มาตรฐาน	
๑	ทำนา	๑๖	๑๑	๓	๑	๕
๒	ทำสวน	๕	๔	๒		๒
๓	ทำไร่	๘	๖	๓		๒
๔	เลี้ยงสัตว์	๓	๒	๑		
รวมทั้งหมด		๓๒	๒๓	๙	๑	๙

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖

๑๐. วิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน เป็นการประกอบการหรือกิจการของชุมชน ที่กลุ่มคนในชุมชนเป็นเจ้าของและร่วมกันดำเนินกิจการ โดยการใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสม และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ด้วยการผลิตสินค้าหรือบริการตอบสนอง การพึ่งตนเอง และการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวชุมชน และระหว่างชุมชน ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกลุ่มคนหรือคณะบุคคลที่ดำเนินกิจการ อาจเป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ วิสาหกิจชุมชน อาจเรียกได้ว่าเป็นธุรกิจชุมชนรูปแบบหนึ่งที่แม้ต้องการรายได้และผลกำไร แต่มีใจ กำไรสูงสุด โดยมีจุดเน้นคือการทำกิจกรรมที่หลากหลายเกื้อกูลกันเพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้และให้ความสำคัญ กับการรักษาสภาพแวดล้อม การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน และหากจะ เปรียบเทียบกับสหกรณ์วิสาหกิจชุมชน มีการบริหารจัดการที่คล้ายกัน แต่ต่างกันในขนาดและระเบียบกฎเกณฑ์ ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีความคล่องตัวมากกว่า และเหมาะกับเกษตรกรที่ส่วนใหญ่มีเงินทุนจำกัด

ประเภทของกิจการวิสาหกิจชุมชน จัดแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ขึ้นกับวัตถุประสงค์ ระดับกิจการ และตลาดที่เป็นเป้าหมาย ดังนี้

๑. วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกิน ใช้ซื้อขายกันภายในชุมชนหรือระหว่างชุมชน หรือมุ่งเพียงตลาดท้องถิ่น เป็นกิจการที่ทำด้วยเทคนิควิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน แต่ต้องถูกหลักสุขอนามัย เช่น เครื่องแกง น้ำดื่ม น้ำยาล้างจาน แชมพูสมุนไพร บัญหมักชีวภาพ ข้าวกล้องจากโรงสีชุมชน เป็นต้น เป้าหมายของวิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน คือ การลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และเพื่อให้คนในชุมชนมี สินค้าที่ดีสำหรับอุปโภค บริโภค

๒. วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า เป็นกิจการที่พัฒนาต่อเนื่องจากวิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน ใช้ความรู้ประสบการณ์ เทคโนโลยีที่สูงขึ้น มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและด้วยรูปแบบที่ทันสมัย กิจการที่ต้องการมีการควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอน ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากล และควรคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ถิ่น เพื่อบอกกล่าวความเป็นมาที่น่าสนใจอันเป็นจุดขายที่สำคัญ (ที่มา : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร)

การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา โดยกลุ่มเกษตรกรสามารถมาขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ โดยจังหวัดหนองคายมีกลุ่มเกษตรกรที่มาขอจดทะเบียน จำนวน ๘๓๔ แห่ง สมาชิก ๑๔,๒๙๗ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๘๐ จำนวนและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนและ/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่อนุมัติการจดทะเบียนแล้ว ปี ๒๕๖๕

ลำดับที่	เขต/จังหวัด/อำเภอ	วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
		จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
๑	ท่าบ่อ	๑๑๙	๑,๕๔๑	๐	๐
๒	เฝ้าไร่	๑๔๒	๒,๓๒๕	๐	๐
๓	โพธิ์ตาก	๔๙	๑,๐๕๒	๒	๒๙
๔	โพนพิสัย	๑๕๙	๓,๐๓๗	๐	๐
๕	เมืองหนองคาย	๑๐๓	๑,๔๑๐	๐	๐
๖	รัตนวาปี	๙๕	๒,๑๙๑	๑	๒๘
๗	ศรีเชียงใหม่	๖๕	๙๗๗	๐	๐
๘	สระใคร	๔๒	๕๕๗	๒	๐
๙	สังคม	๖๐	๑,๒๐๗	๑	๒๒
	รวมทั้งหมด	๘๓๔	๑๔,๒๙๗	๖	๗๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

๑๑. การพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

ปี ๒๕๕๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) เป็นนโยบายที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องดำเนินการ เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรไทยมีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หมายถึง บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร มีความรอบรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตรแต่ละสาขา มีความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงและการบริหารจัดการการผลิตและการตลาด โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม และถือเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกร

การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ตามนโยบายพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) โดยมีการแบ่งช่วงอายุของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ คือ อายุ ๑๗ - ๔๕ ปีและยกระดับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย โดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้จัดการเรียนรู้ มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด จนเป็นเกษตรกรมืออาชีพ เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตร

ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) รวมทั้งสิ้น ๒,๐๕๑ ราย โดยแบ่งเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ๑,๙๘๑ ราย และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) จำนวน ๗๐ ราย

ตารางที่ ๘๑ จำนวนเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๕

ด้าน	เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer : SF	เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer : YSF	รวมทั้งสิ้น
ประมง	๓๕๒	๒	๓๕๔
หม่อนไหม	๒๗	-	๒๗
ปศุสัตว์	๑,๔๓๕	๔๐	๑,๔๗๕
เกษตร	๙๑	๒๘	๑๑๙
สหกรณ์	๑	-	๑
การยาง	๗๕	-	๗๕
รวม	๑,๙๘๑	๗๐	๒,๐๕๑

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖

๑๒. อาสาสมัครเกษตร

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดหนองคาย มีอาสาสมัครเกษตรกร เพื่อเป็นตัวแทนของหน่วยงานในการปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น สสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ดิน หม่อนไหมฯ เป็นต้น เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร

ด้านการเกษตร รายงานสภาวะการผลิตพืช สัตว์ ประมง หรืออื่นๆ โดยจังหวัดหนองคายมีอาสาสมัครเกษตรกรประเภทต่างๆ รวม ๓,๓๕๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๕ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด

ตารางที่ ๘๒ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๕

ประเภท	จำนวน (ราย)
อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)	๖๘๙
อาสาสมัครประมง	๗๖
อาสาสมัครปศุสัตว์	๑,๔๘๗
อาสาสมัคร สปก.	๒๒
อาสาสมัครฝนหลวง	๑๙
ครูบัญชีอาสา	๕๕
หมอดินอาสา	๗๗๑
อาสาสมัครสหกรณ์	๑๕
สารวัตรเกษตรอาสา	๑๕๓
ครูยางอาสา	๔๙
ชลประทานอาสา	๗
หม่อนไหมฯ อาสา	๑๕
รวม	๓,๓๕๘

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๖

๑๓. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญ คือเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

จังหวัดหนองคาย มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก จำนวน ๙ ศูนย์ และศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๓๔ ศูนย์ ประกอบด้วย

๑๓.๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก จำนวน ๙ ศูนย์ (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) ดังนี้

๑๒.๑.๑ ศูนย์เรียนรู้การทำไร่นาสวนผสม สินค้าหลักเป็นแบบเกษตรผสมผสาน ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๘ ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ประธานศูนย์ คือ นายบุญล้วน โพนสงคราม เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย คือ การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

- ๑) การผลิตข้าว
- ๒) การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น

๓) การผลิตสัตว์

๔) ประมง

๕) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ

๑๒.๑.๒ ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน อำเภอโพธาราม พิษณุ ประเภทศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๗ ตำบลเขม อำเภอโพธาราม พิษณุ ประธานศูนย์ คือ นายนิคม ศรีษะ เทคโนโลยีเด่นของศูนย์หลัก คือ การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพการนำไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการน้ำ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

2) การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

3) การจัดทำบัญชีฟาร์ม

4) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๑๒.๑.๓ ศูนย์เรียนรู้การเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอท่าบ่อ ตั้งอยู่ที่ หมู่ 10 ตำบลท่าบ่อ อำเภอ ท่าบ่อ สินค้าหลัก คือ พืชผักและไร่นาสวนผสม ประธานศูนย์ คือ นายสมบุญ พิณพสุ เทคโนโลยีเด่นของ ศูนย์เครือข่าย คือ การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) โคนง นา โมเดล

๒) การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

๓) ปุ๋ยเคมีอินทรีย์อัดเม็ด

๔) การปลูกผักปลอดภัย

๑๒.๑.๔ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร วิชัย ฟาร์ม ประเภทศูนย์ คือ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ผักปลอดภัยจากสารพิษ ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๑๑ ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี ประธานศูนย์ คือ นายวิชัย ทดเจริญ เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย คือ การปลูกองุ่นในโรงเรือนและพืชผัก ในโรงเรือน มีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) การปลูกองุ่นและพืชผักในโรงเรือน

๒) การปรับปรุงดิน

๓) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๑๒.๑.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๒ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ สินค้าหลัก คือ สับปะรดและเห็ด ประธานศูนย์ คือ นายภานุวัฒน์ แสงรัตน์ เทคโนโลยีเด่น ของศูนย์เรียนรู้ คือ การแปรรูปสับปะรดที่หลากหลาย, การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐานในโรงเรือน และมีหลักสูตร การเรียนรู้ ดังนี้

๑) หลักสูตรการพัฒนาสับปะรดให้มีมาตรฐาน GAP และ GI

๒) หลักสูตรการแปรรูปสับปะรดทอดกรอบ

๓) หลักสูตรการทำแยมสับปะรด

๔) หลักสูตรการทำน้ำส้มสายชูหมักจากเปลือกสับปะรด

๕) หลักสูตรการทำหมักชีวภาพจากสับปะรด

๖) หลักสูตรการทำปุ๋ยมูลไส้เดือนเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๗) หลักสูตรบัญชีครัวเรือน

๘) หลักสูตรการผลิตก้อนเชื้อเห็ด

๙) หลักสูตรเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

๑๐) หลักสูตรการเพาะเห็ดในโรงเรือน

๑๒.๑.๖ แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน อำเภอสังขุม ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๗ ตำบลสังขุม อำเภอสังขุม สินค้าหลัก คือ ข้าว ประธานศูนย์ คือ นายสุรัตน์ จินดาหอม เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ คือ การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒) การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๔) การปลูกไม้ผล

๕) การปลูกผักปลอดภัย

๖) การเลี้ยงโคเนื้อ

๗) การเลี้ยงกบในกระชัง

๘) การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

๙) การปรับปรุงบำรุงดิน

๑๐) การแปรรูปไม้กวาดดอกหญ้า

๑๑) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมักชีวภาพ

๑๒) การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุเหลือใช้

๑๒.๑.๗ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์การ์เด็นทรียาฟาร์ม ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๔ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย สินค้าหลัก คือ ผักอินทรีย์ ,ปุ๋ยหมักชีวภาพ ประธานศูนย์ คือ นางสาวพิริยากร ลีประเสริฐพันธ์ จุดเด่นของศูนย์ คือ ผลิตผักอินทรีย์, ผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ ,แปรรูปผลผลิต, เลี้ยงจิ้งหรีด ,เลี้ยงไก่ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ คือ

๑) ปลูกผักอินทรีย์

๒) การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ดินปลูกคุณภาพสูง และน้ำหมักชีวภาพ

๓) แปรรูปกล้วย

๔) การเลี้ยงจิ้งหรีด

๑๒.๑.๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอโพธิ์ตาก ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอโพธิ์ตาก สินค้าหลัก คือ ข้าว ประธานศูนย์ คือ นางสถาพร ไชยอินทร์ เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ คือ การผลิตข้าวปลอดภัย และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒) เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

๓) การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต/บัญชีครัวเรือน

๑๒.๑.๙ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสระใคร ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร สินค้าหลัก คือ ข้าว ประธานศูนย์ คือ นางกุลลาภ คำผาสุก เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ คือ การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีหลักสูตรการเรียนรู้ ดังนี้

๑) ไร่นาสวนผสม

๒) การเลี้ยงสัตว์แบบลดต้นทุน

๓) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมักชีวภาพ

๑๓.๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย จำนวน ๑๓๔ ศูนย์

ดังนี้

ตารางที่ ๘๓ ชื่อและประเภทศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	นาดี	เฝ้าไร่	นางวิไล ผูกจันทร์
๒	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๗	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	นางทองยูน วันสืบ
๓	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๖	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	นายสุขเกษม ขามสันเทียะ
๔	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๘	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	นางอ่อนตา สุทธิแสน
๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	เฝ้าไร่	เฝ้าไร่	นายนิติกร พานิจ
๖	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	วังหลวง	เฝ้าไร่	นางสมหวัง พลราช
๗	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๕	วังหลวง	เฝ้าไร่	นายสายทอง ไชยลือชา
๘	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	วังหลวง	เฝ้าไร่	นางสาวกชพร บุญยวงประสิทธิ์
๙	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	หนองหลวง	เฝ้าไร่	นายสมคิด ทองพิทักษ์
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๔	หนองหลวง	เฝ้าไร่	นายวาสนา ไสระมัย
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	อุดมพร	เฝ้าไร่	นายบุญพา มโนมัย
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน (ศพก.)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	นางยุพิน โคตรหนองปิง
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	กวนวัน	หนองคาย	นายชูชาติ โปตานนท์
๑๔	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน (ด้านข้าว)	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๓	กวนวัน	หนองคาย	นายปรีดา พาพิมพ์
๑๕	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหนองสองห้อง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๑๐	ค่ายบกหวาน	หนองคาย	นายประวิทย์ พวงพงษ์
๑๖	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านหนองหมื่น	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	ค่ายบกหวาน	หนองคาย	นางจันทร์เพ็ญ นาชัยเวียง
๑๗	โคก หนอง นา บ้านดอนกอก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	ค่ายบกหวาน	หนองคาย	นายนพชัย ธาตุวิสัย
๑๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลบ้านเตือ	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑๒	บ้านเตือ	หนองคาย	นายวีระ แสนจิว
๑๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ปะโค	หนองคาย	นายสุวิทย์ ศรีวงษ์
๒๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคบ้านโคกคำ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๒	พระธาตุบังพวน	หนองคาย	นางสาวจิราพร ดวงดี

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร
๒๑	เกษตรกรตามรอยพระราชา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	โพธิ์ชัย	หนองคาย	นายโชติวิชช์ ไวหารเด ชวรนนท์
๒๒	ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านนาอ่าง ต.โพน สว่าง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	โพนสว่าง	เมือง หนองคาย	นายบุญเหลือ จันทร์ตา
๒๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	โพนสว่าง	เมือง หนองคาย	นายโกสนธิ์ ประภูพานะโต
๒๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	สีกาย	เมือง หนองคาย	นางจันทร์สมร ชัยรินทร์
๒๕	ปลูกผักและเลี้ยงไก่สวยงาม	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๒	หนอง กอมเกาะ	เมือง หนองคาย	นายเบล อุภัยวิวรรธน์
๒๖	เกษตรนาแปลงใหญ่ ต.หินโงม	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	หินโงม	เมือง หนองคาย	นางจรัสศรี เพชรภูมิ
๒๗	ศูนย์เรียนรู้การผลิตผักอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑	ด่านศรี สุข	โพธิ์ตาก	นายกรขพร พรหมปากดี
๒๘	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มแม่บ้านบ้านศูนย์กลาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๓	ด่านศรี สุข	โพธิ์ตาก	นางถนอม โสพันธ์
๒๙	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลบ้านบางกอกน้อย	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	ด่านศรี สุข	โพธิ์ตาก	นางสมอน กาสังข์
๓๐	ศูนย์เรียนรู้การให้น้ำระบบสปริงเกอร์	ศูนย์เรียนรู้ด้านชลประทาน / การใช้ น้ำอย่างรู้คุณค่า	๘	ด่านศรี สุข	โพธิ์ตาก	นางสุปราณี ไม้เมือง
๓๑	ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	ด่านศรี สุข	โพธิ์ตาก	นายสุนทร จอดนอก
๓๒	ศูนย์ผลิตขยายพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีบ้านโพธิ์ตาก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	นางอุลัฎฐ์ คำชมพู
๓๓	ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจแปรรูปยางพาราบ้าน สาวแล	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๕	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	นายกนกวรรณ ตีชนะ
๓๔	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มเลี้ยงไล่เดือนบ้านศรีวิไล	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๗	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	นางเสาวลักษณ์ แพงพุทธ
๓๕	สวนเกษตรตามอำเภอใจ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑๑	โพนทอง	โพธิ์ตาก	นาวาอากาศตรีพัฒน์ ธรรม วงศา
๓๖	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านไร่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โพนทอง	โพธิ์ตาก	นางหนูลักข์ สมตั้งใจ
๓๗	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โพนทอง	โพธิ์ตาก	นางเพ็ญพร คำหงษ์
๓๘	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงโค	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๗	โพนทอง	โพธิ์ตาก	นายอานนท์ พิมพ์จักแสน
๓๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานหมู่ ๗ บ้านนา ฝาก อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	โพนทอง	โพธิ์ตาก	นางเตียงทอง คำใบ
๔๐	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	กุดบง	โพนพิสัย	นายชัยยุทธ เพี้ยศรี
๔๑	ศูนย์ส่งเสริมและผลิตข้าวชุมชนตำบลจุมพล	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๗	จุมพล	โพนพิสัย	นายบุญหลาย วันเพ็ญ
๔๒	ศูนย์เรียนรู้การผลิตสมุนไพร	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๒๕	จุมพล	โพนพิสัย	นายชานน วรบุตร
๔๓	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต อ้อยโรงงาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๗	จุมพล	โพนพิสัย	นายอภิรักษ์ ต้นเกตุ
๔๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่บ้านน้ำไค้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๒	ชุมช้าง	โพนพิสัย	นายสุทธนู ดงราชี
๔๕	ศูนย์เรียนรู้การการเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร	๒	ชุมช้าง	โพนพิสัย	นางจิตติพรรณ พรหม

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์ ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร ประกาย
๔๖	ศูนย์ข้าวชุมชน บ้านโพทันท	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๘	ชุมช้าง	โพทนต์	นายอิทธิฤทธิ์ ศิลาคม
๔๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลนาหนัง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	นาหนัง	โพทนต์	นายอิทธิเชษฐ์ ชมภู
๔๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลบ้านผือ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	บ้านผือ	โพทนต์	นางทรัพย์บุรณ์ โคตะพันธ์
๔๙	สวนเพ็ญสุวรรณ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	บ้านโพธิ์	โพทนต์	นางจันทร์เพ็ญ คะสีทอง
๕๐	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านโพธิ์	โพทนต์	นางทองใส คมกล้า
๕๑	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	สร้างนาง ขาว	โพทนต์	นางพา ฝ่ายขาว
๕๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเหล่า ต่างคำ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	เหล่าต่าง คำ	โพทนต์	นายชนะ ชูใจทัศน์
๕๓	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	เหล่าต่าง คำ	โพทนต์	นายธนรัตน์ ผ่านคำ
๕๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น อำเภอโพทนต์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น (ยางพารา)	๘	สร้างนาง ขาว	โพทนต์	นายศุภชัย ศรีผลา
๕๕	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑๐	ทุ่งหลวง	โพทนต์	นายมนิรัตน์ ชวายศ
๕๖	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	เขิม	โพทนต์	นายจำเนียร เกตุคำ
๕๗	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลโคกคอน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โคกคอน	ท่าบ่อ	นายประเทือง ช่างเขี้ยว
๕๘	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลกอนาง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	กอนาง	ท่าบ่อ	นายกองสิน หมอยาเก่า
๕๙	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลนาข่า	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	นาข่า	ท่าบ่อ	นายเชิดศักดิ์ หมีนสา
๖๐	เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร เกษตรผสมผสาน ตำบลนาข่า	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	นาข่า	ท่าบ่อ	นางนราภรณ์ แสงวงศ์
๖๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลน้ำโมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑๐	น้ำโมง	ท่าบ่อ	นางสุดใจ แวงคำ
๖๒	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลน้ำโมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๘	น้ำโมง	ท่าบ่อ	นายสุระพงษ์ ผุดผ่อง
๖๓	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลบ้านเตื่อ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	บ้านเตื่อ	ท่าบ่อ	นายดุลยวัต ดวงมาลา
๖๔	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลบ้านถ่อน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๘	บ้านถ่อน	ท่าบ่อ	นายอมร ดอนกลอย
๖๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลบ้านวาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	บ้านวาน	ท่าบ่อ	นายสุขใส นามนัต
๖๖	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลโพทนต์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	โพทนต์	ท่าบ่อ	นายสุระพงษ์ อินทรักษา
๖๗	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรตำบลหนองนาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๘	หนอง นาง	ท่าบ่อ	ร้อยตรีบุญเลื่อน อ้ายจันทิก
๖๘	เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	บ้านเตื่อ	ท่าบ่อ	นางสมพร แก้วกำ

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร
๖๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	นาทับโฮ	รัตนวาปี	นางกัลยา แสนวัง
๗๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	นาทับโฮ	รัตนวาปี	นายเข้มพร สองสอน
๗๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	นาทับโฮ	รัตนวาปี	นายคชาวุธ ศรีทองกุล
๗๒	สวนป่าขาดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	บ้านด่อน	รัตนวาปี	นายคมสัน สีสา
๗๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	บ้านด่อน	รัตนวาปี	นายมงคล อักฮาด
๗๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านด่อน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	บ้านด่อน	รัตนวาปี	นายขวัญชัย ดวงขันเพชร
๗๕	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	บ้านด่อน	รัตนวาปี	นางสมถวิล แผงโคตร
๗๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลพระ บาทนาสิงห์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	นายวิรัตน์ ศรีมุงคุณ
๗๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเตชะ ไพบูลย์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๔	พระบาท นาสิงห์	รัตนวาปี	นายอุทัย นิตพันธ์
๗๘	ศูนย์เรียนรู้การปลูกสับปะรด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	โพนแพง	รัตนวาปี	นายพิพัฒน์พร จวนสาบ
๗๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเปงงาน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๘	โพนแพง	รัตนวาปี	นางสาวอรุณวรรณ ผ่องใส
๘๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	โพนแพง	รัตนวาปี	นางจันทร์เพ็ญ ทิศนัส
๘๑	ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนตำบลรัตนวาปี	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๑	รัตนวาปี	รัตนวาปี	นางอุษณีย์ โสภาทัสตร
๘๒	ศูนย์เรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและ เกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลรัตนวาปี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	รัตนวาปี	รัตนวาปี	นายสุนทร สอนสมนึก
๘๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โพนแพง	รัตนวาปี	นายกลิพงษ์ ประจิมทิศ
๘๔	ศูนย์เรียนรู้การเกษตร ปี ปี ฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	รัตนวาปี	รัตนวาปี	นายสุรสิทธิ์ ขวัญศรี
๘๕	ฟาร์มอินทรีย์แดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	รัตนวาปี	รัตนวาปี	นายสงบ สงนอก
๘๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชผัก	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๙	พาน พริ้ว	ศรี เชียงใหม่	นางบุญมี ทองเหลือง
๘๗	ศูนย์การปลูกผักอินทรีย์	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๗	บ้านหม้อ	ศรี เชียงใหม่	นางภาวนา พันธุระ
๘๘	ศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	พระพุทธ บาท	ศรี เชียงใหม่	นายเจริญ รมเย็น
๘๙	เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	พระพุทธ บาท	ศรี เชียงใหม่	นางสาวจินตรา สายศรี
๙๐	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผล(ทุเรียน)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๗	พระพุทธ บาท	ศรี เชียงใหม่	นายสมร เพี้ยชัย
๙๑	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	พาน พริ้ว	ศรี เชียงใหม่	นายจันทร์มี ปานเปล่ง
๙๒	การปลูกผัก	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑๒	พาน พริ้ว	ศรี เชียงใหม่	นายสมาน สุริยันต์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร
๙๓	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายสมศักดิ์ ไม้กุดแอก
๙๔	การปลูกปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๕	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายณรงค์ ผาจันทร์
๙๕	แปลงใหญ่ปลาตะเพียนขาว	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายกุลธร ศรีราชเลา
๙๖	ศูนย์เรียนรู้พืชผักริมโขง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๕	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นางสาวคำภาว ทองจันทร์
๙๗	ลดต้นทุนการผลิต	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๙	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายทองพาน วงษาบุตร
๙๘	เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายอาน เกษางาม
๙๙	แปลงใหญ่พืชผัก	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๙	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	นายชาติริ บุตตะนันท์
๑๐๐	สวนส้มเจ้าจอมขวัญ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	นางสาวกฤติ พวงจำปา
๑๐๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๔	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	นางคำแสน คำวงษา
๑๐๒	การเลี้ยงวัวกิว	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๖	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	นายณัฐพล กลางวิชัย
๑๐๓	เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	นางประสิทธิ์ ปากวิเศษ
๑๐๔	แปลงใหญ่สับปะรด	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๙	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	นายไพวรรณ อุดมะ
๑๐๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลคอกช้าง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๑	คอกช้าง	สระใคร	นายประสิทธิ์ นิละกุล
๑๐๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลคอกช้าง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๑	คอกช้าง	สระใคร	นางดอนสวรรค์ นิละกุล
๑๐๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	คอกช้าง	สระใคร	นายบานเย็น ศรีเกิน
๑๐๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนธาตุ ระยะ ๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๓	คอกช้าง	สระใคร	นายสงกรานต์ บานทองศรี
๑๐๙	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านดงแสนแพน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๒	คอกช้าง	สระใคร	นายสุนทร พันละเกตุ
๑๑๐	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านห้วยทราย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	บ้านฝาง	สระใคร	นางนงนุช พรหมปัญญา
๑๑๑	ศูนย์เรียนรู้แหล่งน้ำในไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	บ้านฝาง	สระใคร	นายทองแท้ ชารีแสน
๑๑๒	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านฝาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๘	บ้านฝาง	สระใคร	นายศิริศักดิ์ โลหิตี
๑๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อตำบลบ้านฝาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	บ้านฝาง	สระใคร	นางจิตภา พิณใจเจริญ
๑๑๔	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลบ้านฝาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๘	บ้านฝาง	สระใคร	นายไสว กุณากาล
๑๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านฝาง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๘	บ้านฝาง	สระใคร	นายสุนันท์ จันทะเดช
๑๑๖	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	บ้านฝาง	สระใคร	นางสาวสุภาพร วิเศษสุนทร
๑๑๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลสระใคร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๔	สระใคร	สระใคร	นายสงวนศักดิ์ โพธิ์พรม
๑๑๘	ศูนย์เลี้ยงโคเนื้อบ้านไชยา	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๔	สระใคร	สระใคร	นายสมภาร สิงหาพรม

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ชื่อเกษตรกร
๑๑๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และผลิตโค บ้านดงนาเทา	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	สระใคร	สระใคร	นายสิงสาร โลหิต
๑๒๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	แก้งไก่อ	สังคม	นายสุพิศ กอเขียวหล้า
๑๒๑	แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๒	แก้งไก่อ	สังคม	นางเพชรณี สังกฤษ
๑๒๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๓	น้ำจ้ว	สังคม	นายจันคำ แก้วไชย
๑๒๓	แหล่งเรียนรู้ด้านไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๗	น้ำจ้ว	สังคม	นายบุญเหลือ ทองทา
๑๒๔	แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	น้ำจ้ว	สังคม	นายไมตรี ไชยมงคุณ
๑๒๕	แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	บ้านม่วง	สังคม	นายเชียน ชัยวงศา
๑๒๖	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๔	ผาดัง	สังคม	นายสุรียนต์ ปันมิตร
๑๒๗	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปกล้วย	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑	สังคม	สังคม	นางสนอง ศรีอรุณพรหม
๑๒๘	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลิตผลเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑	สังคม	สังคม	นางขจรจิต คันธี
๑๒๙	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑	สังคม	สังคม	นายบัวโล บาบญ
๑๓๐	แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	สังคม	สังคม	นายอนุรักษ์ นามวงศ์
๑๓๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ(การเลี้ยง ผึ้ง)	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๒	สังคม	สังคม	ว่าที่ร้อยตรีนิติ ศรีวิเศษ
๑๓๒	แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	สังคม	สังคม	นางสาวกรณัญญ์ พันทา
๑๓๓	แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	สังคม	สังคม	นายสงวน คำภาพงษา
๑๓๔	แหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	สังคม	สังคม	นางกอน ราชประพฤติ

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

๑๔. การขับเคลื่อนงานแปลงใหญ่จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายมีแปลงใหญ่ที่จัดตั้งขึ้นจนถึงปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔๕ แปลง จำนวน ๗ ประเภท ได้แก่ แปลงใหญ่ข้าว ๑๘ แปลง ผัก/สมุนไพร ๕ แปลง พืชไร่ ๗ แปลง ไม้ผล ๒ แปลง ยางพารา ๕ แปลง โคเนื้อ/โคขุน ๕ แปลง ปลา ๓ แปลง

ในปี ๒๕๖๖ จังหวัดหนองคายได้มีแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นอีก ๗ แปลง ได้แก่ แปลงใหญ่พืชผัก/สมุนไพร ๑ แปลง พืชไร่ ๑ แปลง ไม้ดอก ๑ แปลง ไม้ผล ๑ แปลง ยางพารา ๒ แปลง โคเนื้อ/โคขุน ๑ แปลง (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย, มกราคม ๒๕๖๖)

ปัจจุบันจังหวัดหนองคายมีแปลงใหญ่ทั้งหมด ๕๒ แปลง ในพื้นที่ ๙ อำเภอ เกษตรกร ๒,๖๔๓ ราย พื้นที่ ๒๙,๕๒๗.๓๕ ไร่ (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๖) ดังนี้

ตารางที่ ๘๔ ข้อมูลแปลงใหญ่จังหวัดหนองคาย

ลำดับ	รหัสแปลง	ปีที่จัดตั้ง	ชื่อแปลงใหญ่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่(ไร่)	สินค้าหลัก
๑	๙๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๕๙	แปลงใหญ่ข้าว ตำบล สระใคร อำเภอ สระใคร จังหวัดหนองคาย	๔,๗,๘,๑๐	สระใคร	สระใคร	หนองคาย	๑๐๒	๑,๖๔๑.๐๐	ข้าว
๒	๒๐๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๕๙	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย	๒,๓,๔,๕	จุมพล	โพนพิสัย	หนองคาย	๑๐๙	๙๑๓.๐๐	ข้าว
๓	๒๑๑	แปลงใหญ่ปี๒๕๕๙	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย	๑	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	หนองคาย	๑๙๘	๒,๔๓๑.๐๐	ข้าว
๔	๑๔๘๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๐	แปลงใหญ่ ผัก/สมุนไพร ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	๙	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	หนองคาย	๕๐	๕๐.๐๐	ผัก/สมุนไพร
๕	๑๕๒๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๐	แปลงใหญ่ไม้ผล(ลำไย) ตำบลด่านศรีสุข อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย	๔	ด่านศรีสุข	โพธิ์ตาก	หนองคาย	๕๐	๕๐.๐๐	ลำไย
๖	๑๕๒๔	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๐	แปลงใหญ่ผัก/สมุนไพร ตำบลกอนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย	๕	กอนาง	ท่าบ่อ	หนองคาย	๕๐	๔๑.๐๐	ผัก/สมุนไพร
๗	๒๔๒๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๐	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลน้ำโมง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย	๓,๔	น้ำโมง	ท่าบ่อ	หนองคาย	๓๑	๓๑๑.๐๐	ข้าว
๘	๒๙๖๕	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๐	แปลงใหญ่โคเนื้อตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย	๔,๘	สระใคร	สระใคร	หนองคาย	๕๑	๒๗๐.๐๐	โคเนื้อ
๙	๓๔๕๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	แปลงใหญ่สับปะรด ตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑	๙	หนองปลาปาก	ศรีเชียงใหม่	หนองคาย	๖๘	๘๗๓.๐๐	สับปะรด
๑๐	๓๔๖๐	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	กล้วยหอมทอง ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑		วังหลวง	เฝ้าไร่	หนองคาย	๓๘	๔๐.๐๐	กล้วยหอม
๑๑	๔๕๘๑	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว อำเภอ เฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑	๑-๕,๗,๙-๑๕	วังหลวง	เฝ้าไร่	หนองคาย	๖๑	๖๓๑.๐๐	ข้าว
๑๒	๔๕๘๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว ตำบลหินโงม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑	๑	หินโงม	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๕๐	๓๙๘.๐๐	ข้าว
๑๓	๔๕๘๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑		หนองนาง	ท่าบ่อ	หนองคาย	๖๘	๘๔๙.๒๐	ข้าว
๑๔	๔๕๘๔	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว ตำบลกอนางอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑		กอนาง	ท่าบ่อ	หนองคาย	๔๔	๘๐๓.๐๐	ข้าว
๑๕	๔๕๘๕	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว ตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑		เหล่าต่างคำ	โพนพิสัย	หนองคาย	๙๐	๗๓๕.๐๐	ข้าว

ลำดับ	รหัส แปลง	ปีที่จัดตั้ง	ชื่อแปลงใหญ่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่(ไร่)	สินค้าหลัก
๑๖	๔๕๕๖	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ข้าว ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑		โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	หนองคาย	๔๒	๓๓๕.๐๐	ข้าว
๑๗	๔๕๕๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	แปลงใหญ่โคเนื้ออำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	๒	วังหลวง	เฝ้าไร่	หนองคาย	๖๑	๑,๕๐๐.๐๐	โคเนื้อ
๑๘	๔๕๕๘	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๑	ปลานิล อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ปี๒๕๖๑	๖	ปะโค	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๔๙	๑๘๒.๗๕	ปลานิล
๑๙	๗๓๓๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๒	แปลงใหญ่เจาะคุณภาพอำเภอสังคม	๑	นาจิว	สังคม	หนองคาย	๕๕	๑,๐๖๑.๐๐	เจาะโรงเรียน
๒๐	๗๔๖๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๒	แปลงใหญ่ปลาตูก อำเภอเมือง	๘	บ้านเตือ	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๔๑	๓๖.๑๙	ปลาตูก
๒๑	๘๓๔๘	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๒	แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยางตำบลพระ บาทนาสิงห์ จำกัด	๕	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	หนองคาย	๓๘	๖๕๒.๐๐	ยางพารา
๒๒	๘๓๕๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๒	แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์ ส.ก.ย. สว.แลรวมเกษตร จำกัด	๕	โพธิ์ตาก	โพธิ์ตาก	หนองคาย	๓๐	๕๕๒.๐๐	ยางพารา
๒๓	๙๒๐๖	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่สับปะรด ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	๗	รัตนวาปี	รัตนวาปี	หนองคาย	๕๘	๘๒๔.๗๕	สับปะรด
๒๔	๙๒๐๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	อ้อยโรงงาน ตำบลบ้านฝาง อำเภอสระใคร จังหวัด หนองคาย	๑๑	บ้านฝาง	สระใคร	หนองคาย	๓๔	๘๘๘.๐๐	อ้อยโรงงาน
๒๕	๙๒๑๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่อ้อยโรงงาน ตำบลหนองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย	๕	หนองนาง	ท่าบ่อ	หนองคาย	๓๕	๗๕๙.๐๐	อ้อยโรงงาน
๒๖	๙๕๖๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่ปลาดูเตียนขาวศรีเชียงใหม่	๓,๕,๖,๗	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	หนองคาย	๓๐	๔๐.๕๐	ปลาดูเตียน
๒๗	๙๖๓๑	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยางกุดบง ยางพารา จำกัด	๖	กุดบง	โพนพิสัย	หนองคาย	๓๒	๔๓๑.๗๕	ยางพารา
๒๘	๙๗๓๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่ข้าวบ้านคุดมพุก	๗	ชุมช้าง	โพนพิสัย	หนองคาย	๗๓	๑,๑๑๐.๗๕	ข้าว
๒๙	๙๗๔๘	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่ข้าวบ้านโพนหัน	๘	ชุมช้าง	โพนพิสัย	หนองคาย	๖๓	๑,๐๔๘.๐๐	ข้าว
๓๐	๙๗๔๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๓	แปลงใหญ่ข้าวบ้านโคกพัฒนา	๑๐	นาหนัง	โพนพิสัย	หนองคาย	๔๕	๗๔๔.๐๐	ข้าว
๓๑	๑๐๒๔๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่กระเทียม ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	๙	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย	๓๐	๔๓๖.๐๐	กระเทียม
๓๒	๑๐๒๔๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอ รัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	๑๐	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	หนองคาย	๓๑	๖๓๕.๒๕	มันสำปะหลัง
๓๓	๑๐๒๙๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่ข้าวตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัด หนองคาย	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย	๖๔	๖๘๓.๐๐	ข้าว
๓๔	๑๐๕๔๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่ข้าวตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	๕	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	หนองคาย	๔๙	๕๙๓.๐๐	ข้าว

ลำดับ	รหัส แปลง	ปีที่จัดตั้ง	ชื่อแปลงใหญ่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่(ไร่)	สินค้าหลัก
๓๕	๑๐๕๔๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่ปางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยาง ห้วย ทรายคำ-บ้านผือ จำกัด ตำบลชุมช้าง อำเภอโพธิ์สัย จังหวัดหนองคาย	๑๔	ชุมช้าง	โพธิ์สัย	หนองคาย	๓๐	๕๓๙.๐๐	ยางพารา
๓๖	๑๐๖๙๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่โคเนื้อตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย	๒	พระธาตุบังพวน	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๓๓	๔๓๒.๐๐	โคเนื้อ
๓๗	๑๐๖๙๔	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่โคเนื้อ โคขุน โคขาวตำบลบ้านถ่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย	๔	บ้านถ่อน	ท่าบ่อ	หนองคาย	๓๕	๕๗๙.๐๐	โคเนื้อ
๓๘	๑๐๘๔๔	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	กลุ่มผู้ผลิตข้าวคุณภาพบ้านนาชุมช้าง	๕	รัตนวาปี	รัตนวาปี	หนองคาย	๙๓	๑,๐๗๗.๐๐	ข้าว
๓๙	๑๐๘๔๕	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๔	แปลงใหญ่ข้าวบ้านโนนสว่าง	๒	โนนเมือง	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๓๑	๓๘๑.๐๐	ข้าว
๔๐	๑๑๑๙๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ ตาก จังหวัดหนองคาย	๕	โพธิ์ทอง	โพธิ์ตาก	หนองคาย	๘๕	๖๔๙.๐๐	มันสำปะหลัง
๔๑	๑๑๑๙๘	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่มะเขือเทศ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรี เชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	๕	พานพร้าว	ศรีเชียงใหม่	หนองคาย	๓๑	๗๕.๐๐	มะเขือเทศ
๔๒	๑๑๑๙๙	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านดอน ตำบลบ้าน ดอน อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	๗	บ้านดอน	รัตนวาปี	หนองคาย	๔๘	๕๐๐.๐๐	ข้าว
๔๓	๑๑๒๐๐	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่พืชผักทำหอยโคก ตำบลเผ่าไร่ อำเภอเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย	๔	เผ่าไร่	เผ่าไร่	หนองคาย	๓๑	๘.๐๐	ผัก/สมุนไพร
๔๔	๑๑๓๗๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่โคเนื้อ ตำบลนาข่า อำเภอท่าบ่อ จังหวัด หนองคาย	๒	นาข่า	ท่าบ่อ	หนองคาย	๓๒	๕๖๐.๐๐	โคเนื้อ
๔๕	๑๑๔๘๗	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๕	แปลงใหญ่ปางพาราสหกรณ์แปรรูปยางพารานาจัว- วังมน จำกัด ตำบลนาจัว อำเภอสังคม จังหวัด หนองคาย	๑	นาจัว	สังคม	หนองคาย	๓๐	๓๖๐.๔๖	ยางพารา
๔๖	๑๒๕๐๓	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลบ้านฝาง อำเภอสระ ใคร จังหวัดหนองคาย	๘	บ้านฝาง	สระใคร	หนองคาย	๓๒	๔๒๘.๐๐	มันสำปะหลัง
๔๗	๑๒๕๐๕	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ ตำบลกวนวัน อำเภอ เมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๗	กวนวัน	เมืองหนองคาย	หนองคาย	๓๑	๒๖.๒๕	ไม้ดอกไม้ ประดับ
๔๘	๑๒๕๐๘	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลนาทับไฮ อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	๙	นาทับไฮ	รัตนวาปี	หนองคาย	๓๘	๖๐.๕๐	ทุเรียน
๔๙	๑๒๕๑๐	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่พืชสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลเผ่าไร่ อำเภอ เผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย	๔	เผ่าไร่	เผ่าไร่	หนองคาย	๕๐	๕๐.๐๐	สมุนไพร

ลำดับ	รหัส แปลง	ปีที่จัดตั้ง	ชื่อแปลงใหญ่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่(ไร่)	สินค้าหลัก
๕๐	๑๒๕๑๑	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่อยางพารา ตำบลหนองหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	๖	หนองหลวง	เฝ้าไร่	หนองคาย	๓๓	๔๓๕.๐๐	ยางพารา
๕๑	๑๒๕๑๒	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่อยางพารา ตำบลแก้งไก่อ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย	๕	แก้งไก่อ	สังคม	หนองคาย	๓๐	๓๒๘.๐๐	ยางพารา
๕๒	๑๒๘๘๔	แปลงใหญ่ปี๒๕๖๖	แปลงใหญ่โคเนื้อ ตำบลพระบาทนาสิงห์ อำเภอ รัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	๓	พระบาทนาสิงห์	รัตนวาปี	หนองคาย	๓๐	๔๙๐.๐๐	โคเนื้อ
รวม								๒,๖๔๓	๒๙,๕๒๗.๓๕	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย เดือนมกราคม ๒๕๖๖

๑๕. มาตรฐานสินค้าเกษตร

๑๕.๑ มาตรฐาน GAP

จังหวัดหนองคายได้ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามการขับเคลื่อนงานนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และวิสัยทัศน์ของจังหวัดหนองคาย “เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน” โดยมีเป้าหมายในปี ๒๕๖๖ ให้มีพื้นที่เกษตรที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ๑,๐๐๐ ไร่

ปัจจุบันหนองคายมีสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ใน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านข้าว พืชประมง ปศุสัตว์ และหม่อนไหม มีพื้นที่รวม ๖,๕๙๘.๖๖ ไร่ เกษตรกร ๙๗๙ ราย

ตารางที่ ๘๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ปี ๒๕๖๕

ชนิด	ข้าว	พืช	ประมง	ปศุสัตว์	หม่อนไหม	รวม
ปีงบประมาณ	๒๕๖๕	๒๕๖๕	๒๕๖๕	๒๕๖๕	๒๕๖๕	
เกษตรกร (ราย)	๔๑๔	๓๗๐	๒๖	๑๕๔	๑๕	๙๗๙
พื้นที่ (ไร่)	๓,๘๔๕.๗๕	๑,๑๔๓.๑๙	๑๔.๗๒๓	๑,๕๗๓	๒๒	๖,๕๙๘.๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๑๕.๒ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

จังหวัดหนองคายได้ขับเคลื่อนงานด้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยมาตรฐานสินค้าเกษตรทั้งที่เป็นมาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาตรฐานของสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมหนองคาย (PGS) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคาย (BOS : Basic Organic Standard Nongkhai)

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคายสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด ๕,๒๗๐.๔๔ ไร่ เกษตรกร ๖๒๔ ราย ประกอบด้วยด้าน ข้าว ๓๓๐ ราย พื้นที่ ๒,๗๕๒.๗๕ ไร่ พืช ๓ ราย พื้นที่ ๓๐.๐๘ ไร่ หม่อนไหม ๔ ราย พื้นที่ ๒ ไร่ BOS พืช ๙๙ ราย พื้นที่ ๖๓๘.๓๑ ไร่ BOS ประมง ๒๑ ราย พื้นที่ ๕๘ ไร่ BOS ปศุสัตว์ ๓ ราย พื้นที่ ๑.๙๕ ไร่ และมาตรฐาน PGS ๑๖๔ ราย พื้นที่ ๑,๗๘๗.๓๕ ไร่

ตารางที่ ๘๖ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ปี ๒๕๖๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕								
ชนิด	ข้าว	พืช	หม่อนไหม	BOS พืช	BOS ประมง	BOS ปศุสัตว์	PGS	รวม
เกษตรกร (ราย)	๓๓๐	๓	๔	๙๙	๒๑	๓	๑๖๔	๖๒๔
พื้นที่ (ไร่)	๒,๗๕๒.๗๕	๓๐.๐๘	๒	๖๓๘.๓๑	๕๘	๑.๙๕	๑,๗๘๗.๓๕	๕,๒๗๐.๔๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๑๖. สินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI : Geographical Indication)

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI : Geographical Indication) คือ เครื่องหมายที่ใช้กับสินค้าที่มาจากแหล่งผลิตที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งคุณภาพหรือชื่อเสียงของสินค้านั้นๆ เป็นผลมาจากการผลิตในพื้นที่ ดังกล่าว GI จึงเปรียบเสมือนแบรนด์ของท้องถิ่นที่บอกคุณภาพและแหล่งที่มาของสินค้า จังหวัดหนองคายได้เล็งเห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และเป็นการส่งเสริมตามนโยบายรัฐบาลในการ

ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้ให้ชุมชน และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย มีสินค้า GI จำนวน ๒ ชนิด ดังนี้

๑) **กล้วยตากสังคม (Sangkhom Dried Banana หรือ Gluay Tak Sangkhom)** ได้มีการปลูกและแปรรูปในเขตพื้นที่อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จากการรวมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ได้นำกล้วยน้ำว้ามาผ่านกระบวนการแปรรูป ด้วยการตากแดดและอบด้วยความร้อนในเตาถ่าน ทำให้ได้กล้วยตากสีน้ำตาลอ่อนถึงเข้ม รูปทรงแบน เนื้อละเอียด ไม่มีเมล็ด ผิวสัมผัสแห้ง นุ่ม และหนึบ มีรสชาติหวานตามธรรมชาติ ปราศจากการปรุงแต่ง มีกลิ่นหอมคล้ายน้ำผึ้ง ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กล้วยตากสังคม เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ทะเบียนเลขที่ สช.๖๓๑๐๐๑๔๙

๒) **สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย (Sri Chiang Mai Pineapple)** ปลูกในเขตพื้นที่อำเภอศรีเชียงใหม่ของจังหวัดหนองคาย ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีป่าโปร่ง เนินเขา และมีแม่น้ำโขงไหลผ่านทางทิศเหนือ พื้นที่เพาะปลูกเป็นชุดดินโพพพิสัย ที่มีลักษณะดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ระบายน้ำได้ดี มีธาตุโพแทสเซียมสูง และมีค่าความเป็นกรดต่าง (pH) อยู่ในช่วง ๔.๕-๖.๕ สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย มีลักษณะรูปผลทรงรี ร่องตาดื้น ก้านสั้น เปลือกบาง เนื้อเส้นใยละเอียด มีสีเหลืองเข้ม (สีน้ำผึ้ง) มีกลิ่นหอม รสชาติหวานฉ่ำ แก่นหวานกรอบ รับประทานแล้วไม่กัดลิ้น ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย ขึ้นทะเบียน ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ทะเบียนเลขที่ สช๖๕๑๐๐๑๗๔

๑๗. แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตร

จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการเพิ่มช่องทางทางตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่นำสินค้าเกษตรมาจำหน่ายให้ประชาชนเลือกซื้อ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความหลากหลายจากเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน Smart Farmer และ Young Smart Farmer รวมถึงผลิตภัณฑ์อาหารท้องถิ่นจากผู้ประกอบการในชุมชน พืชผัก ผลไม้ปลอดสารพิษ ปัจจุบันแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรของจังหวัดหนองคายมีทั้งหมด ๓ แห่ง ดังนี้

๑) **ตลาดเกษตรกรจังหวัดหนองคาย** ตั้งอยู่บริเวณถนนด้านหลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เปิดทุกวันพุธ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๒) **ตลาดสีเขียว** ตั้งอยู่บริเวณร้านค้าสวัสดิการ (ตรงข้าม) โรงพยาบาลจังหวัดหนองคาย เปิดวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๓) **ตลาดประชารัฐเพื่อชุมชน (รทส.)** มีจำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

- ตั้งอยู่บริเวณหน้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอเฝ้าไร่ เปิดวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

- ตั้งอยู่บริเวณหน้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอโพพพิสัย เปิดวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

๑๘. ข้อมูลด้านการนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตร จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศลาว โดยสินค้าเกษตรที่นำเข้า - ส่งออก จะต้องผ่านด่านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๓ ด่าน ได้แก่ ด่านกักกันพืช ด่านกักกันสัตว์ และศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต ๒ (หนองคาย)

๑๘.๑ การนำเข้า - ส่งออกสัตว์น้ำ

จังหวัดหนองคาย ได้ดูแลการค้าในสินค้าประมง เนื่องจากมีการส่งออกสินค้าประมงไปยังต่างประเทศ และไม่มี การนำเข้าสินค้าประมง จากสถิติในปี ๒๕๖๕ มีการส่งออกสัตว์น้ำ จำนวน ๒๕๓.๓๔ ตัน มูลค่า ๓๘,๗๐๑.๔๘ ล้านบาท ส่วนใหญ่จะเป็นอาหารทะเลกุ้งขาว หอยแครง ปูม้า หมึกกล้วย และ ปลาแชลมอน ตามลำดับ มีการส่งออกสัตว์น้ำมีชีวิต ๖๙.๒๕ ล้านตัว มูลค่า ๑๙.๘๘ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็น ลูกปลานิล ลูกปลาดุกแอฟริกา และลูกปลาดตะเพียน นอกจากนี้ยังมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ด้านประมง ๑๐,๒๐๘.๐๒ ตัน มูลค่า ๔๒๒.๕๕ ล้านบาท

ตารางที่ ๘๗ สรุปข้อมูลสถิติส่งออกสัตว์น้ำ ปี ๒๕๖๕

ประเภทสัตว์น้ำ	ตัน	ล้านบาท
กุ้งขาว	๖๖.๗๐๖๖๔	๑๕.๒๖๘๐๖๐๕๗
หมึกกระดอง	๘.๖๗	๐.๘๗๐๒
หอยแครง	๒๙.๕๕	๒.๙๑๗๕
ปูม้า	๒๕.๐๙๒๘๒	๒.๔๐๙๘๙๐๕
หมึกกล้วย	๓๖.๗๕๔๖๗	๔.๖๓๑๔๖๘๔๘
ปลาแชลมอน	๙.๗๙๗๔๔	๒.๗๕๔๘๘๕๒๓
กุ้งก้ามกราม	๘.๒๙๕	๑.๑๕๑
ปลากะพงขาว	๖.๕๐๑๓๗	๐.๖๑๕๕๒๐๘๗
ปลาทุ	๒๕.๗๒๑๑๔	๐.๙๘๐๖๔๘๓๑
หมึกสาย	๖.๓๕	๐.๒๘๕๗๕
อื่นๆ	๒๙.๙๖๐๒๒	๖.๘๑๖๒๖๑๔๑
รวม	๒๕๓.๓๔๙๓	๓๘.๗๐๑๔๘๕๓๗

ที่มา : ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต ๒ (หนองคาย) เดือนมกราคม ๒๕๖๖

ตารางที่ ๘๘ ข้อมูลปริมาณและมูลค่าการส่งออกสัตว์น้ำที่ผ่านด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕

	นำเข้า	ส่งออก	รวม (บาท)
ปี ๒๕๕๙	-	๓๕๙,๗๖๒,๖๗๘	๓๕๙,๗๖๒,๖๗๘
ปี ๒๕๖๐	-	๒๗๔,๕๓๔,๓๑๔	๒๗๔,๕๓๔,๓๑๔
ปี ๒๕๖๑	-	๓๔๕,๕๗๐,๗๘๔	๓๔๕,๕๗๐,๗๘๔
ปี ๒๕๖๒	๓๓,๕๐๒,๒๑๙	๔๑๐,๘๑๗,๔๕๒	๔๔๔,๓๑๙,๖๗๑
ปี ๒๕๖๓	-	๓๙๗,๖๘๗,๐๕๙	๓๙๗,๖๘๗,๐๕๙
ปี ๒๕๖๔	-	๓๗๘,๙๑๐,๙๕๒	๓,๗๘๙,๑๐๙,๕๕๒
ปี ๒๕๖๕	-	๓๘,๗๐๑,๔๘๕.๓๗	๓๘,๗๐๑,๔๘๕.๓๗

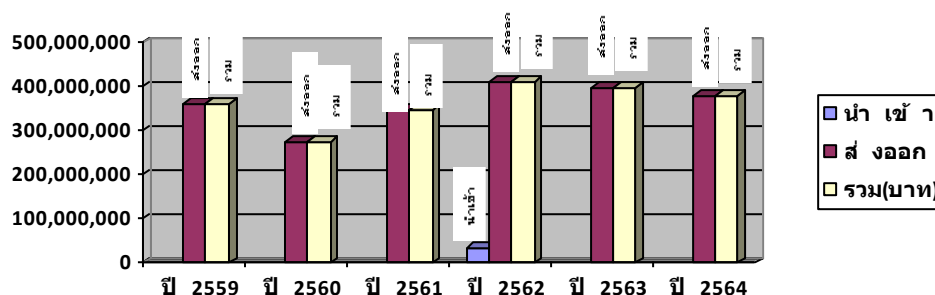
ที่มา : ด่านตรวจสัตว์น้ำหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่มกราคม ๒๕๖๖

ตารางที่ ๘๙ สรุปข้อมูลสถิติส่งออกผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและปัจจัยฯ ปี ๒๕๖๕

ประเภทสัตว์น้ำ	ตัน	ล้านบาท
ผลิตภัณฑ์	๘,๐๗๓.๖๘	๓๘๑.๒๙
ปัจจัยฯ	๒,๑๓๔.๓๔	๔๑.๒๖
รวม	๑๐,๒๐๘.๐๒	๔๒๒.๕๕

ที่มา : ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต ๒ (หนองคาย) เดือนมกราคม ๒๕๖๖

แผนภูมิที่ ๙ เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้า - ส่งออก สัตว์น้ำจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๕

ที่มา : ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต ๒ (หนองคาย) เดือนมกราคม ๒๕๖๖

๑๘.๒ การนำเข้า - ส่งออกสัตว์/ซากสัตว์

จังหวัดหนองคายมีการนำเข้าซากสัตว์ ปี ๒๕๖๕ น้อยกว่าปี ๒๕๖๔ โดยมีการนำเข้าซากโค ๗๗ ตัน มูลค่า ๐.๑๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ นำเข้า ๑๑๐ ตัน มูลค่า ๐.๒๐ ล้านบาท และนำเข้าสัตว์มีชีวิตจำนวน ๘ ตัว มูลค่า ๐.๐๒๒ ล้านบาท มากกว่าปี ๒๕๖๔ โดยนำเข้า ๗ ตัว มูลค่า ๐.๐๑๗ ล้านบาท ส่วนการส่งออกสัตว์มีชีวิตในปี ๒๕๖๕ ส่วนใหญ่จะเป็นไก่ไข่อ่อน ลูกไก่เนื้อ สุกร ลูกไก่ไข่ และเป็ด ตามลำดับ ปริมาณการส่งออก ๒,๖๓๙,๓๗๙ ตัว มูลค่า ๕๑.๕๔ ล้านบาท มากกว่าปี ๒๕๖๔ ส่งออก ๑,๙๕๙,๔๒๔ ตัว มูลค่า ๑๕๑.๒๕ ล้านบาท และการส่งออกซากสัตว์ ได้แก่ ซากสุกร ซากไก่ มีปริมาณซากรวม ๕,๔๔๙ ตัน มูลค่า ๒๔๔.๗๑ ล้านบาท น้อยกว่าปี ๒๕๖๔ ส่งออก ๕.๓๒ ตัน มูลค่า ๑๙๐.๔๔ ล้านบาท จากสถิติในปี ๒๕๖๕ ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า จังหวัดหนองคายได้ดูแลการค้ากับต่างประเทศ เนื่องจากมีปริมาณการส่งออกสินค้าสัตว์ และซากสัตว์ มากกว่าปริมาณการนำเข้าสินค้า รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๙๐ สรุปจำนวนสัตว์/ซากสัตว์ ที่อนุญาตนำเข้าราชอาณาจักร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

สรุปจำนวนสัตว์/ซากสัตว์ ที่อนุญาตนำเข้าราชอาณาจักร						
ด่านกักกันสัตว์หนองคาย(หนองคาย)						
ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕						
ชนิดสัตว์	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
ม้า	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
สุนัข	๗.๐๐	๓๖,๐๐๐.๐๐	๔.๐๐	๑๖,๐๐๐.๐๐	๓.๐๐	๑๕,๐๐๐.๐๐
แมว	๑.๐๐	๕๐๐.๐๐	๒.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๒.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐
กระต่าย	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐
รวม	๘.๐๐	๓๖,๕๐๐.๐๐	๖.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๗.๐๐	๑๗,๐๐๐.๐๐

ชนิดซากสัตว์	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
ซากโค	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๙๙,๘๒๑.๕๐	๗๗,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๔๘๖.๐๐
ซากสุกร	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ซากเป็ด	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๙๙,๘๒๑.๕๐	๗๗,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๔๘๖.๐๐
รวม	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
รวมสัตว์(ตัว)	๘.๐๐	๓๖,๕๐๐.๐๐	๖.๐๐	๒๖,๐๐๐.๐๐	๗.๐๐	๑๗,๐๐๐.๐๐
รวมซากสัตว์ (กิโลกรัม)	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๙๙,๘๒๑.๕๐	๗๗,๐๐๐.๐๐	๑๖๐,๔๘๖.๐๐

ที่มา : ด้านกักกันสัตว์หนองคาย เดือนมกราคม ๒๕๖๖

ตารางที่ ๙๑ สรุปจำนวนสัตว์/ซากสัตว์ ที่อนุญาตส่งออกนอกราชอาณาจักร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ชนิดสัตว์(ตัว)	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
กระป๋อง	๒.๐๐	๗๕,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
โค	๒.๐๐	๙๐,๐๐๐.๐๐	๑๖๔.๐๐	๙,๑๒๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ม้า	๐.๐๐	๐.๐๐	๒.๐๐	๒๐,๐๐๐.๐๐	๘.๐๐	๒๖๑,๐๐๐.๐๐
สุกร	๙,๑๗๘.๐๐	๘๐,๘๖๖,๐๒๘.๐๐	๔,๘๕๔.๐๐	๙๔,๔๓๗,๘๒๒.๐๐	๔๓๑.๐๐	๗,๖๐๐,๓๖๐.๐๐
ลูกสุกร	๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
แพะ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖๐.๐๐	๔๑๔,๐๔๔.๐๐
ไก่ไข่วุ่น	๑๘๒,๖๕๐.๐๐	๑๘,๒๖๕,๐๐๐.๐๐	๒๒,๔๘๑,๑๐๑.๐๐	๒๒,๔๘๑,๑๐๑.๐๐	๒๕๐,๒๕๐.๐๐	๒๕,๐๒๕,๐๐๐.๐๐
ไก่พื้นเมือง	๙๔,๗๐๐.๐๐	๑๓,๒๕๘,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ลูกไก่เนื้อ	๖๑๔,๘๐๐.๐๐	๙,๕๗๖,๘๐๕.๐๐	๘๖๒,๓๓๒.๐๐	๑๓,๖๐๐,๗๔๔.๐๐	๘๙๐,๐๐๐.๐๐	๑๒,๙๘๙,๕๐๐.๐๐
ลูกไก่ไข่	๑,๐๔๘,๙๕๐.๐๐	๑๔,๘๕๑,๓๑๘.๐๐	๘๒๕,๖๐๐.๐๐	๔,๗๐๘,๔๓๖.๐๐	๑,๕๙๗,๕๐๘.๐๐	๕,๙๗๘,๐๘๔.๐๐
เป็ด	๗๔,๘๐๐.๐๐	๑๓,๔๐๐,๐๘๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔,๑๘๕,๒๐๐.๐๐	๒๓,๐๐๐.๐๐	๒๓๐,๐๐๐.๐๐
สุนัข	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๓.๐๐	๖๙,๕๐๐.๐๐
แมว	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐
นกกระจอกเทศ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
น้ำเชื้อกระป๋อง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ไข่ไก่ทำพันธุ์	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๒,๐๒๕,๐๘๒.๐๐	๑๕๐,๓๒๒,๒๓๑.๐๐	๑,๙๕๙,๔๒๔.๐๐	๑๕๑,๒๕๓,๓๐๓.๐๐	๒,๗๖๑,๓๗๔.๐๐	๕๒,๕๗๓,๔๘๘.๐๐
ชนิดซากสัตว์ (กิโลกรัม)	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
ซากโค	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ซากสุกร	๒๕๓,๒๕๙.๐๐	๘,๒๕๒,๕๓๕.๐๐	๓๘๕,๙๘๖.๐๐	๑๓,๗๔๒,๐๐๐.๐๐	๑๗๕,๕๖๘.๐๐	๑๓,๑๕๘,๐๐๔.๐๐
ซากไก่	๕,๖๗๐,๐๑๖.๐๐	๑๗๐,๒๑๙,๑๔๙.๐๐	๔,๙๐๕,๙๔๔.๐๐	๑๗๕,๒๑๔,๗๗๔.๐๐	๔,๔๘๗,๔๑๔.๐๐	๒๒๐,๓๑๔,๑๘๓.๐๐
ซากเป็ด	๙,๙๒๔.๐๐	๘๕๔,๖๓๘.๐๐	๑๕,๑๐๓.๐๐	๑,๓๗๘,๖๒๓.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๕,๙๓๓,๑๙๙.๐๐	๑๗๙,๓๒๖,๓๒๒.๐๐	๕,๓๐๗,๐๓๓.๐๐	๑๙๐,๔๓๕,๓๙๗.๐๐	๔,๖๖๒,๙๘๒.๐๐	๒๓๓,๔๗๒,๑๘๗.๐๐

รวม	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
รวมสัตว์(ตัว)	๒,๐๒๕,๐๘๒.๐๐	๑๕๐,๓๒๒,๒๓๑.๐๐	๑,๙๕๕,๔๒๔.๐๐	๑๕๑,๒๕๓,๓๐๓.๐๐	๒,๗๖๑,๓๗๔.๐๐	๕๒,๕๗๓,๔๘๘.๐๐
รวมซากสัตว์ (กิโลกรัม)	๕,๙๓๓,๑๙๙.๐๐	๑๗๙,๓๒๖,๓๒๒.๐๐	๕,๓๑๗,๐๓๓.๐๐	๑๙๐,๔๓๕,๓๙๗.๐๐	๔,๖๖๒,๙๘๒.๐๐	๒๓๓,๔๗๒,๑๘๗.๐๐

ที่มา : ด้านกักกันสัตว์หนองคาย เดือนมกราคม ๒๕๖๖

ตารางที่ ๙๒ สรุปจำนวนสัตว์/ซากสัตว์ ที่อนุญาตนำเข้าผ่านราชอาณาจักร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

สรุปจำนวนสัตว์/ซากสัตว์ ที่อนุญาตนำเข้าผ่านราชอาณาจักร						
ด่านกักกันสัตว์หนองคาย(หนองคาย)						
ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕						
ชนิดสัตว์	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
สุนัข	๒.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๒.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

ชนิดซากสัตว์	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
ซากกระป๋อง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ซากโค	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

รวม	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า
รวมสัตว์(ตัว)	๒.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวมซากสัตว์(กิโลกรัม)	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา : ด้านกักกันสัตว์หนองคาย เดือนมกราคม ๒๕๖๖

๑๘.๓ การนำเข้า - ส่งออกพืช

ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดหนองคาย มีปริมาณส่งออกด้านพืช ๗๖,๗๑๕,๙๓๒.๑๗ กิโลกรัม มูลค่า ๒,๔๓๗,๔๐๗,๗๕๐.๕๙ บาท มากกว่ามูลค่าการนำเข้า โดยนำเข้าพืช ๓๒,๗๘๕,๔๘๖.๖๗ กิโลกรัม มูลค่า ๔๑๖,๒๙๓,๘๓๕ บาท โดยสินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นสินค้ามันเส้น ไม้สักแปรรูป กากข้าวบาร์เลย์ ตามลำดับ ส่วนสินค้าส่งออกจะเป็นสินค้ากากถั่วเหลือง กากปาล์ม ปลาขี้ขาว แกลบดำ ต้นปาล์ม เป็นต้น

ตารางที่ ๙๓ มูลค่าการนำเข้า - ส่งออก พืชและวัสดุการเกษตรผ่านด่านตรวจพืชหนองคาย ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕

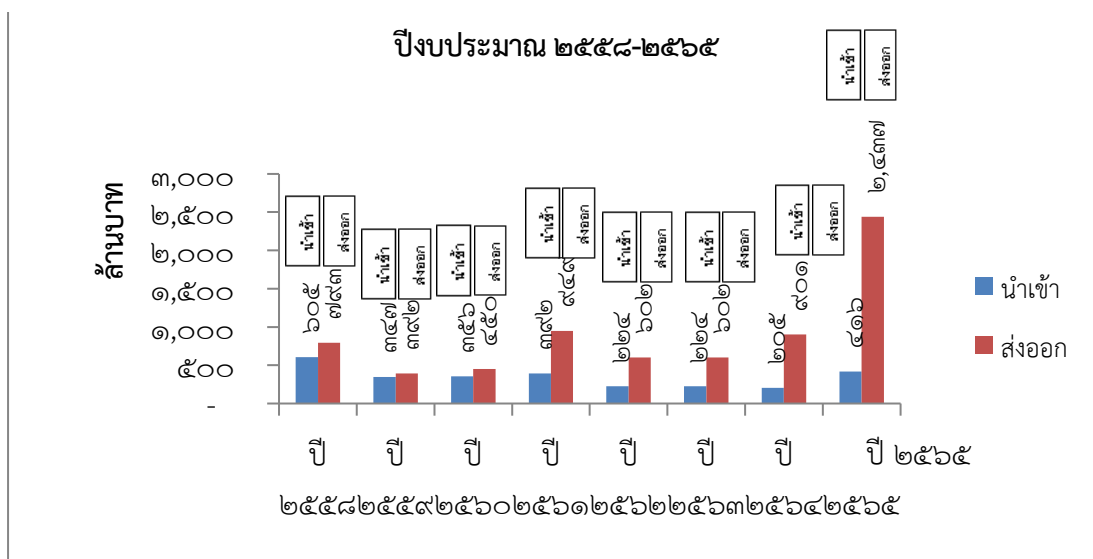
ปี	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าส่งออก (บาท)	รวม (บาท)
ปี ๒๕๕๘	๖๐๔,๙๔๑,๔๗๑	๗๙๒,๖๓๑,๘๔๔	๑,๓๙๗,๕๗๓,๓๑๕
ปี ๒๕๕๙	๓๔๗,๒๐๖,๓๙๗	๓๙๒,๔๗๐,๓๓๖	๗๓๙,๖๗๖,๗๓๓
ปี ๒๕๖๐	๓๕๖,๑๙๕,๕๐๗	๔๔๙,๙๑๙,๑๖๘	๘๐๖,๑๑๔,๖๗๕
ปี ๒๕๖๑	๓๙๒,๑๘๔,๙๒๕	๙๔๙,๐๐๓,๙๖๒	๑,๓๔๑,๑๘๘,๘๘๗
ปี ๒๕๖๒	๒๒๔,๔๔๐,๑๘๙	๖๐๒,๔๕๙,๔๔๒	๘๒๖,๘๙๙,๖๓๑

ปี	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าส่งออก (บาท)	รวม (บาท)
ปี ๒๕๖๓	๒๔๖,๑๓๓,๓๒๕	๓๔๑,๐๘๐,๙๒๓	๕๘๗,๒๑๔,๒๔๘
ปี ๒๕๖๔	๒๐๕,๑๗๙,๐๐๐	๙๐๑,๒๖๐,๐๐๐	๑,๑๐๖,๔๓๙,๐๐๐
ปี ๒๕๖๕	๔๑๖,๒๙๓,๘๓๕	๒,๔๓๗,๔๐๗,๗๕๑	๒,๘๕๓,๗๐๑,๕๘๖

ที่มา : ด้านตรวจพืชหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๑๐ เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้า - ส่งออกพืช ของด้านตรวจพืชหนองคาย ปี ๒๕๕๘- ๒๕๖๕

ที่มา : ด้านตรวจพืชหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๕